

Karl May

A sziklafészek

1.

Ördögi gaztett

FORDÍTOTTA GUTHY BÉLÁNÉ
ÁTDOLGOZTA MAJTÉNYI ZOLTÁN

TARTALOM

A MORMON
A KIVÁNDORLÓHAJÓN
ERŐS BÖLÉNY FIAI
A HACIENDA DEL ARROYO
A JUMÁK NYOMÁBAN
ÖRDÖGI GAZTETT
JUMAÖLŐ
VÉRTELEN GYŐZELEM
SAJNÁLATOS FÉLREÉRTÉS

A MORMON

Ha valaki megkérdezi tőlem, melyik a világ legunalmasabb városa, gondolkodás nélkül vágom rá, hogy Guaymas. Sonorában, a Mexikói Köztársaság egyik északnyugati államában fekszik. Itt henyéltem át életem két legtartalmatlanabb hetét.

Sonora keleti részén az égbe nyúló hegyek sok értékes fémek, elsősorban ezüstöt és ólmot rejtenek magukban, s az itt lezúduló patakok majdnem mindegyike sodor magával kimosott aranyat. Akkoriban azonban e természeti kincseket csak nehezen lehetett kiaknázni. Az indiánoktól veszélyeztetett vidékre ugyanis csak erős, nagy létszámú csapat merészkedhetett.

Eredetileg Arizonába készültem. Ám Mexikóban váratlanul kitört a Jargas tábornok vezette lázadás, s a San Franciscóban megjelenő egyik újság szerkesztője megkérdezte tőlem, nem utaznék-e a forrongás színhelyére, és nem tudósítanám-e onnan a lapját. Örömmel ragadtam meg az alkalmat. Jargas vállalkozása azonban nem sikerült. A felkelést leverték, őt magát pedig agyonlőtték. Elküldtem hát utolsó tudósításomat, majd fölkerekedtem, hogy a Sierra Madrén át Guaymasba menjek. Azt reméltem, hogy onnan hajóval a Kaliforniai-öböl valamelyik északibb pontjára juthatok. Feladatom elvégzése után ugyanis a Rio Gilához készültem, hogy ott találkozzam majd Winnetouval, az apacsok főnökével.

Sajnos, még az elhagyatott Sierra kellős közepén szerencsétlenség ért. Lovam fölbukott, és egyik mellső lába eltört. Agyon kellett lőnöm szegény párát, és gyalog folytattam utamat. Napokig nem akadtam össze senki olyannal, akitől lovat vagy öszvért vásárolhattam volna. Attól persze óvakodtam, hogy a „derék” indiánokkal találkozzam, mert arra csak ráfizethettem volna. Ezért aztán boldogan lélegeztem föl, amikor hosszú és megerőltető vándorlás után végre leereszkedhettem a Trachyt-völgybe, ahol Guaymas kikötővároska fekszik.

Bár áhított célomhoz értem, a városka látványa mégsem ragadtatott el. Ez az ablaktalan vályogházakból épült és akkoriban alig kétezer lakosú helység a nap tikkasztó hevétől kiszáradt hullaként hevert a magas, kopár sziklák közt.

A környékén sem láttam egyetlen teremtetett lelket, és még az első házak közé érve is teljesen kihaltnak rémlett. Persze én magam sem látszóttam sokkal bizalomkeltőbbnek, mint Guaymas, mert senki sem nézhetett gentlemannek, vagy ahogy itt mondják, caballerónak. Ruhámat ugyan San Franciscóban nyolcvan dollárért vettem, de viszontagságos utamon annyira szétfoszlott, hogy néhol szövet helyett már az látszott, amit voltaképpen takarnia kellett volna. Lábbelim is az utolsókat rúgta. Jobb csizmámnak a sarka vált le, a balnak pedig az orra emlékeztetett holmi tátott kacsacsőrre. Hát még a kalapom! Ez a jobb időkben sombrero-nak, tehát árnyékadónak nevezett fejfödő erről a kitűnő tulajdonságáról áruló módon teljes egészében lemondott. Valamikor malomkerék szélességű karimája lassacskán leszakadozott, s ami még a fejemen maradt belőle, az főként török fezzre hasonlított, és leginkább térszűrőre lehetett volna használni. Egyedül bőrvem, e régi kísérőm bizonyította be most is állhatatos hűségét. Ha hajam állapotáról, bőröm színéről és más, kizárólag személyemet érintő dolgokról is írnék, akkor ezzel súlyosan vétenék az önbecsülés ellen.

Amikor jobbra-balra tekingetve lassan végigbaktattam az utcán, fölfigyeltem egy épületre. Tetején két rúdon fa cégtábla állt. Rajta sötét alapon, hajdan fehér, de már szürkére kopott betűkkel ezek a csábító szavak díszeltek:

Meson de...

A többit nem tudtam leolvasni. Épp a felirat második felét igyekeztem kibetűzni, amikor hirtelen léptek zaja ütötte meg a fülem. Megfordultam, és peckes járású férfiún akadt meg pillantásom. Udvariasan ráköszöntem, és megkérdeztem, melyik a legajánlatosabb vendégfogadó ebben a városban. A férfiú az előttünk álló épületre mutatott.

- Ne menjen tovább, señor! Ez a város legelőkelőbb szállodája. A cégtábláról ugyan most hiányzik a Madrid szó, de ha ön rábízta magát a fogadásra, don Geronimóra, akkor semmiben sem lát hiányt. Tanácsomat megfogadhatja, mert én vagyok Guaymas közjegyzője, s ezért mindenkit ösmerek. A dolog feltétele persze az, hogy tudjon fizetni.

Míg fontos tisztségével büszkélkedett, megvető tekintetéből kiolvashattam, mi a véleménye rólam. Valószínűleg azt gondolta, hogy a szálloda helyett inkább a helyi börtönben lenne a helyem. Közlése után méltóságteljes tartásban folytatta útját.

Megfogadtam hát e helyi híresség tanácsát, és a nyitott ajtó felé indultam.

A város legelőkelőbb szállodája! *Mesón de Madrid!* Jó szobák, tiszta ágyak, ízletes ételek! Erre a gondolatra szájamban összefutott a nyál. Beléptem hát, és azonmód benn is termettem... „az egyesített helyiségben”. A vendégfogadó ugyanis egyetlen helyiségből állt. A hátsó ajtó az udvarra nyílt. Ablakot nem láttam. A koromtól fekete kő tűzhelyet a hátsó ajtó mellé építették, hogy füstje ott azonnal távozhassék. A keménnyé döngölt agyagpadlóba néhány cölöpöt vertek, s azokra szögelték az asztallapokat, valamint a paddeszkákat. Székek nem voltak. Az egyik fal mentén fityegtek a függőágyak. A szemközti falnál ékeskedett a söntés, láthatólag néhány ócska ládából tákolták össze.

A söntés mellett ringtak azok a függőágyak, amelyek a fogadós családjának nyújtottak kellemes pihenést. Az elsőben három kisfiú aludt; végtagjaik annyira összegabalyodtak, hogy azok hovatarozását csak hosszabb, elmélyült tanulmányozás után lehetett volna kideríteni. A másodikban a fogadós leánya, señorita Felisa nyugodott. Ő, ahogy másnap megtudtam, tizenhat tavaszt ért meg. Most azonban úgy horkolt, hogy bizvást túlharsogott volna egy százhatvan főnyi doni kozák kórust is. A harmadik függőágyban a fogadósné, doña Elvira tartotta déli ejtőzését. Szavamra, legalább két méter magasnak becsültem. A negyedik és legtávolabbi függőágyban valami gyűrű alakú, szürke vászonba burkolt tárgyat fedeztem fel. Messziről tengeri hajókon használt mentőövnek tetszett. Közelebb lépve azonban be kellett látnom, hogy ebből a tekercsből szükség esetén valami magasabb rendű is kifejlődhet, s ezért enyhén megráztam. A gyűrű erre megmozdult és felbomlott. Először csak két kar és láb, majd egy fej is előtűnt. A mentőöv teljesen szétnyílván kiugrott a függőágyból, és szürke vászonruhába öltözött aprócska, vézna, nagyon sovány emberkévé alakult. Meghökkenve bámult rám, és szemrehányó hangon kérdezte:

- Mit óhajt, señor? Miért zavarja nyugalmaomat? Egyáltalában, miért van ébren, és miért járkal? Ebben a halálos forráságban minden értelmes ember alszik.

- A fogadóssal szeretnék beszélni - válaszoltam.

- Én vagyok. Don Geronimónak hívnak.

- Éppen most érkeztem Guaymasba, hajóra szeretnék szállni. Lakhatom addig önnél?

- Majd meglátjuk! Most azonban aludjék, ott az egyik függőágyban!

A túlsó fal felé mutatott.

- Fáradt vagyok ugyan - válaszoltam -, de azért előbb ennék valamit.

- Majd később, később! Előbb csak aludjék! - noszogatótt sürgetően.

- És inni is szeretnék!

- Helyes, helyes! Majd mindenről gondoskodunk, de most előbb aludjék, aludjék!

Eleinte halkan beszélt, de aztán egyre hangosabb lett. Akkor azonban meglendült a szomszédos függőágy, s ezért intőn felém suttozta:

- Ne beszéljen tovább, mert még fölébred doña Elvira! Aludjék csak, aludjék!

Visszamaszott függőágyába, és ismét gyűrűvé alakult. Mit tehettem? Hagytam a mentőövet és családját tovább aludni. Halk léptekkel, hogy senkit föl ne keltsek, kiosontam a hátsó ajtón, amely tágas udvarra vezetett. Egyik távoli sarkában póznákból összetákolt és kukoricaszárral fedett fészkerben néhány szerszámot tartottak. A mellette felhalmozott kukoricaháncs-rakás tövében láncos kutya hevert... és aludt. Egy pillanatra kinyitotta ugyan a szemét, de aztán ismét lehunyta, ügyet se vetett rá, hogy kukoricaháncsból fekhelyet készítek mellette, s elnyúlok rajta. Puskáimat magamhoz ölelve azonnal elszunnyadtam. A fáradtságtól olyan mély álomba merültem, hogy csak késő délután riadtam föl, amikor valaki megrázta a karomat.

A kis fogadós állt előttem.

- Señor, keljen föl! A döntés ideje elérkezett.

- Miféle döntés? - kérdeztem, és felálltam.

- Azé, hogy nálam maradhat-e vagy sem.

- Miért kell ezt eldönteni?

- Doña Elvira azt kívánja, hogy csak caballerót fogadjak be - válaszolta -, s azt ugyebár önnek is el kell ismernie, hogy különösképp nem hat effélének.

- Csakugyan? - kérdeztem kényszeredett mosollyal, és lebámultam rá. - Úgy véli, hogy csak az lehet caballero, aki új ruhában jár?

- Nem, valóban, néha előkelő férfiak is rákényszerülhetnek arra, hogy külsejüket elhanyagolják. Doña Elvira azonban kitűnően ért ennek megállapításához, s az ön látványa visszaszította.

- Hogyan, hát látott? Hiszen amikor jöttem, a hölgy mélyen aludt.

- No, természetesen, hiszen amikor semmi más dolga nincs, szívesen szendereg. Később azonban idejött, szemügre vette az ön ruháját, csizmáját és kalapját, s akkor, képzelheti... Nos, señor, szükséges, hogy világosabban is kifejezzem magamat?

- Nem, így is tökéletesen értem, don Geronimo. Hát, ha a ház úrnőjének nem tetszem, más szállást keresek.

Elindultam, de visszatartott.

- Megálljon! Várjon még! Olyan kihalt a ház, ha nincs benne vendég, s én egyáltalán nem tartom önt csavargónak. Majd szólok néhány szót az érdekében doña Elviránál. Ehhez azonban igazolnom kell, hogy hasznát vehetjük önnek. Tud dominózni?

- Hogyne - válaszoltam álmélkodva.

- Helyes! Jöjjön be! Kísérletet kell tennünk.

Bement a „szálloda” belsejébe, s én követtem. Doña Elvira ismét a függőágyban feküdt, señorita Felisa pedig egy üveg rum mellett, a söntésasztalnál ült. A három kisfiú kint az utcán pajtásaival játszott. Rothadt narancsokkal dobálták egymást. Don Geronimo gyorsan előszedte

dominókészletét, és asztalhoz ültünk. Amint megcsörrentek a lapocskák, doña Elvira fölkapta a fejét. Señorita Felisa is fölfigyelt, és palackostul áttelepedett asztalunkhoz, hogy nézhesse a játékot. Rögtön láttam, miféle emberek közé kerültem. Ezek aludtak, ha nem dominóztak, és dominóztak, ha nem aludtak. Megnyertem az első, a második és a harmadik játszmát is. A kefehajú, értelmes képű fogadós az első után földerült, a második után csodálkozott, a harmadik után pedig elragadtatással ujjongott:

- Jaj, de örülök! Ön mester, señor! Maradjon nálunk, hogy tanulhassak öntől. Három játszmát még senki sem nyert meg ellenem.

Hm, ami azt illeti, olyan gyengén játszott, hogy győzelmem nem túl nagy szellemi erőfeszítést igényelt. Odasietett a feleségéhez, és élénken sugdolóztak. Ezután a söntés alól könyvet és hatalmas tintatartót vett elő, és mindkettőt elém helyezte.

- A jóságos doña Elvira beleegyezett abba, hogy itt maradhasson, írja hát be nevét ebbe a vendégekönyvbe!

Annál az oldalnál, amelyre az utolsó bejegyzést írták, tollat találtam, ősrégi lúdtollat; valamilyen kemény, vastag anyaggal bevont, vágott hegye csizmám orrához hasonlóan szétvált.

- Ezzel írok? - kérdeztem kedélyesen.

- Természetesen, señor. Nekem nincs másik, és biztosra veszem, hogy ön sem hord magánál írószerszámot.

- De hiszen ezzel lehetetlen!

- Hogyhogy? Kijelenthetem, hogy amióta ez a szálloda az enyém, s ennek már majdnem tíz éve, minden vendégem nevét ezzel a tollal és ezzel a tintával róttuk be.

A tinta már teljesen beszáradt.

- Különös!... Hogyan csinálták?

- Vízrel. Ha az írás művészetében csak valamelyest is járatos lenne, akkor ezt könnyen kitalálhatta volna. Ha a tollat forró vízben áztatjuk, még a vadonatújnál is puhább lesz. És ha a forró vizet a tartóba öntjük, akkor kitűnő tintát kapunk. Házamnál nagy a forgalom, és mivel minden vendég nevét kötelességem bejegyezni, rengeteget kell írnom. Nem pazarolhatom tehát a tintát és a tollat. Az ön nevét majd én jegyzem be, mert úgy látom, járatlan az írásban.

- Nagyon kérem, tegye meg, señor! Nagy tehertől szabadítaná meg lelkemet.

- Nagyon helyes! Nem lehet mindenki tanult ember. Rögtön nyélbe is ütöm a dolgot, csak előbb vizet forralok.

A söntéshez ment, ahol egy lámpásba spirituszt - vagy talán rumot? - öntött, majd meggyújtotta a kanócot, és bádogedényt tartott a lángnyelv fölé. Vendégeit bölcs takarékoságból tíz éven át arra kényszerítette, hogy ugyanazt a tintát és tollat használják, s ugyanakkor, szintén bölcs takarékoságból, minden alkalommal jelentős mennyiségű spirituszt égetett el. Az edényt ugyanis legalább negyedórán át kellett türelmesen a lámpa fölé tartania, míg fölforrta a víz. Először a tollat mártotta az edénybe és főzte puhára, majd a vizet a tintatartóba öntötte, és erőteljesen fölkaparta a tollal.

- Így, most felkészültem az alkotáshoz!

A könyvet maga elé húzta, a tintatartót pedig úgy állította, hogy kényelmesen a keze ügyében legyen. Néhányat köhintett, majd összeráncolva homlokát, más helyre tolta a könyvet, és máshová állította a tintatartót... Egyszóval úgy viselkedett, mint aki a világ legnehezebb mutatványára készül.

- Nos, figyeljen ide, señor - jelentette ki fontoskodóan. - Most bejegyzem ideérkezésének napját, hónapját és évét, majd az ön nevét és foglalkozását vagy hivatását, és végül idejövetele célját. Remélem, mindezeket a valóságnak megfelelően közli velem.

Kétségkívül olvashatóan pingálta le a kívánt adatokat. Lassan, nagy óvatossággal és odaadással körmölt, ahogy az már az ilyen fontos művelethez illett. Jó félóra múlva elégedett arccal félretolta a könyvet, és megkérdezte:

- Nos, hogyan tetszik az írásom, señor? Látott-e már valaha az enyémhez hasonló betűvetést?

- Nem, még soha! - válaszoltam az igazságnak megfelelően. - Nagyon szemrevaló írásjelek!...

- Nem csoda, hiszen roppant gyakorlatra tettem szert. A legtöbb vendég, önhöz hasonlóan, nem tudja, hogyan bánják tintával, tollal. Egyébként adatai közül egyet nem értettem. Azt állítja, hogy ön „író”. Ilyen foglalkozású ember nálam még sohasem járt. Mi ez a mesterség? A kereskedelemben írnokoskodik vagy netán a katonaságnál? Vagy talán éppenséggel adóvégrehajtó?

- Egyik sem. Az „író” önök, spanyolok autornak vagy escritornak nevezik.

Elképedve bámult rám.

- Ön vagyonos?

- Nem.

- Akkor szívből sajnálom. Hiszen e hivatása mellett szükségképpen éhen kell vesznie.

- Hogyhogy, don Geronimo?

- Még kérdi? Ohohó, pontosan ismerem én az írók helyzetet, mert itt, Guaymasban is él egy escritor. Dúsgazdag, ezért töméntelen sok haszontalanságot firkálhat egy Hermosillóban megjelenő lapba. Rengeteget kell fizetnie azért, hogy kinyomtatva láthassa idétlen irományait. Olyan foglalkozás hát ez, amelyik óriási kiadásokkal jár, és semmi hasznot sem hoz. Ajjajaj! Önnek miből telik ételre, italra és ruházkodásra? Szívből sajnálom, hogy ilyen szép szál, derék, értelmes ember létre ilyen éhenkórász mesterségre adta a fejét...

- Hopp! Mondja csak, egyáltalán ki tudja maga fizetni azt, amit nálam elfogyaszt?

- Arra még futja.

- Ennek módfelett örülök. Hm, escritor! Most már nem csodálkozom azon, hogy ennyire lerongyolódott, de... Teringettét! Most jut eszembe. Ha ön escritor, akkor mégiscsak tud írni!

- Magától értetődik.

- Miért titkolta hát el?

- Udvariasságból. Nem akartam ellentmondani, amikor azt állította, hogy nem értek a tollforgatáshoz.

- Helyes! Udvariassága jó ajánlólevél. Megkérdezhetem, hogy honnan jött?

- A Sierra Madre túlsó oldaláról!

- Gyalog? Ó szegény ördög!

- Eleinte lovon, ahogy az ideiglenesen övemre akasztott sarkantyúmról láthatja. Hátsóm azonban felbukott, és kitörte a lábát. Agyon kellett lőnöm.

- Miért nem hozta magával a nyeret és a kantárt?

- Mert nem akartam ebben a forráságban napokon át akkora terhet cipelni.

- Pedig, ha azokat eladja, árukból itt két teljes napig élhetett volna. Kár. Inkább a két ósdi puskáját hagyta volna ott! Fél dollárt sem érnek, nagyon ócskák már. Ehhez értek.

Megnézte Henry karabélyomat, és csóválni kezdte a fejét. A závarzatnál levő tölténytár szúrhatott neki. Ezután öreg medveölőm után nyúlt, de az olyan nehéz, hogy fél kézzel nem tudta fölemelni, inkább fekve hagyta.

- Dobja el ezeket az avított flintákat! - tanácsolta. - Útközben csak terhére lesznek. Hová készül Guaymasból?

- Szeretnék hajóval északabbra, Hermosillón túlra menni.

- Akkor sokáig várhat. Ritka az olyan hajó, amelyik olyan messzire megy.

- Akkor majd lovagolok.

- Ahhoz lovat vagy öszvért kellene vásárolnia, de biztosíthatom, hogy ilyesmi most még hatalmas összegért sem kapható. Ha ráér, később az Arizpébe vezető vasúton is utazhat.

- Holnap indul oda vonat?

- Holnap! Látszik, hogy idegen itt, señor. A vasút három, négy, esetleg öt év múlva készül el. Ej, ej, nem kellett volna olyan országba jönnie, amelyet nem ismer! Azt állította, hogy Szahóniában¹ lakik. Hol fekszik ez a város?

- Nem város az, hanem királyság, és Alemaniához² tartozik.

- Nagyon helyes. Nos, nem lehet minden ország térképe az ember fejében. Tekintettel arra, hogy szegény, de kitűnő dominójátékos, megértő leszek, és csak a legalacsonyabb árat számítom fel. Napi egy pezóért szállást és kitűnő ellátást kap. Ezt az összeget bizonyára ön is nagyon méltányosnak tartja.

- Köszönöm, elfogadom - jelentettem ki komolyan. Egy pezó akkoriban négy és fél márkát ért. Ennyi pénzért otthon első osztályú szálloda fejedelmi szolgáltatást nyújtott.

Elégedetten bólintott, és ismét a dominókövek után nyúlt.

- Felisa elkészíti a vacsoráját. Addig azonban játszhatunk még néhány játszmat. Na, kezdjük!

Azt, hogy van-e hozzá kedvem, meg sem kérdezte. Hozzáláttunk hát, mert nem akartam udvariatlan lenni. Elhatároztam, hogy nyerni engedem, de sajnos, nem sikerült, olyan csapnivalóan játszott. Amikor már a negyedik játszmatba fogtunk, a fogadás hirtelen megtorpant, és a homlokára ütött.

- Hogyan is nem jutott eszembe! Ön Hermosillón túlra igyekszik, señor, s erre most kitűnő alkalom kínálkozik. Señor Enrique olyan hajóra vár, amelyik kiköt itt, s aztán fölme gy Lobosba.

- Nagyszerű. De ki az a señor Enrique?

---

¹ Szászország

² Németország

- Egyik vendégem, ön előtt érkezett.

Magamhoz húztam a könyvet, és elolvastam a nevem fölötti bejegyzést. *Harry Melton, a végítélet szentje*. E szavakat angolul írták be. Tehát a fickó mormon! Hogy kerül ez ide? Miért jött ez ide, Guaymasba a nagy Salt Lake Cityből?

- Miért néz olyan töprengőn? - kérdezte a fogadós.

- Mondja, olvasta már ezt a bejegyzést?

- Olvastam, de nem értem. A señor olyan komoly és büszke férfiú, hogy nem akartam kérdéseimmel zaklatni.

- Napközben mit csinál ez az úr?

- Nem tudom. Nincs időm arra, hogy minden vendégemmel törődjem. Ez a señor más-különbén nagyon szófukar, jámborsága pedig igazán dicséretre méltó, bár dominózni, sajna, nem tud!

- Honnan tudja, hogy olyan jámbor?

- Mert ujjai közt állandóan rózsafüzért morzsol, a sarokban levő szentkép mellett sohasem halad el úgy, hogy meg ne hajolna előtte, és kimenet vagy bejövet mindig keresztet vet az ajtónál levő szenteltvízzel.

Rózsafüzért morzsolgató mormon?! És hajlongás a szentkép előtt?! Ez csak képmutató lehet!

Nem maradt időm tovább töprengeni, mert señorita Felisa egy sűrű, barna folyadékot tartalmazó bögrét tett elém, és jó étvágyat kívánt hozzá. Joggal gyaníthattam, hogy a lötytyöt meg kell innom. Megkóstoltam, ismét megkóstoltam, és aztán harmadszor is megkóstoltam, s akkor végre ízlelőszervemmel megállapítottam, hogy az „ital” víz, méz és odakozmált tej keveréke.

- Mi ez? - kérdeztem.

Erre Felisa csodálkozva csapta össze a tenyerét.

- Lehetséges, señor, hogy még sohasem ivott volna csokoládét?

- Csokoládét? - kérdeztem, és bizonyára nem túl értelmes képet vágtam hozzá. - De, azt már gyakran ittam.

- No, de hiszen ez az!

- Csokoládé? Valóban! Hát ezt igazán nem gondoltam volna!

- No, ugye? - bólogatott felém boldogan a fogadós. - Bizony, az én csokoládém messze földön híres. Ki tudja, másutt miféle kotyvalékot ivott. Az enyém azonban annyira valódi és egyedül-álló, hogy mindenki, aki először lakik nálam, váltig csodálkozik, és nem akarja elhinni, hogy csokoládét iszik.

- No, és mi lesz a vacsora, don Geronimo?

- A vacsora?! - riadt föl meglepetten, majd a bögrére mutatva kijelentette: - De hiszen itt van, ez az!

- Vagy úgy! És mit ad reggelire?

- Egy csésze felülmúlhatatlan csokoládét.

- Ebédre?

- Ismét egy csészével. Ez a legjobb, amit csak kaphat.
- És, ha valaki kenyeret, húst vagy valami hasonlót kíván?
- Az menjen a pékhez vagy a mészároshoz.
- Akkor árulja el, hogy legalább bora van-e. A csokoládé ugyanis nem oltja a szomjam.
- Ó, egészen kitűnő borom van. Kíván egy üveggel?
- Igen. Mibe kerül?
- Harminc centavóba.

Német pénzben ez fél tallérnak felelt meg. Otthon jó néhány palackkal vehet az ember ennyiért. Don Geronimo ugyan megtisztelt azzal, hogy a bort maga hozta el, de a flaskát először nem nekem, hanem a lányának nyújtotta oda, akinek egyetlen arcizma sem rándult, jóízűen kiitta a felét, majd a maradékot kegyes mosollyal átadta nekem. Bár próbaképp csak kicsit kortyintottam, fullasztó köhögési rohamom támadt tőle. Mintha kénsav marta volna a gégémet!

- Csak módjával! - intett a fogadós. - Az én boromat a legpompásabb helyi szőlőfajtából préselik, ezért bizonyára túl erős önnek.
- Most pedig, don Geronimo, engedje meg, hogy elmenjek a pékhez és a mészároshoz! - mondtam zihálva.
- Nem is üríti ki az üveget? - kérdezte döbbenten a señorita.
- Nem. Sajnos, vigyáznom kell az egészségemre.

Erre ő rózsás ajkához emelte a bütököst, és ismét arcrándulás nélkül egyhuzamban kiitta az egészet; majd bizalmas hangon megkért:

- Ugyan már, señor, hozzon nekem is valami ennivalót! A figyelmes vendégek mindig megkínálnak...

Ez már döfí! Nem elég, hogy valóságos vagyont fizettetek ezért a förtelmes ellátásért, ráadásul még a fogadós családjának élelmezéséről is én gondoskodjam! *Mesón de Madrid!* A város legelőkelőbb szállodája!

Jó sok élelmet vásároltam egy pezóért. A péktől nagy rakás lapos kukoricalepényt, a mészárostól pedig húst. A kedves kis Felisa minden teketória nélkül elvett tőlem mindent, majd tüzet gyújtott. A kisfiúk eközben magukhoz kaparintották a kukoricalepényeket, és úgy szétmarcangolták mindet, akár az éhes kutyák. A sült terjengő szagától még doña Elvira is fölserkent szendergéséből.

A tálalás azt jelentette, hogy señorita Felisa legsugárzóbb mosolyával tányér és minden egyéb nélkül elém rakta a legmócsingosabb húsdarabot. A többi bámulatos gyorsasággal tűnt el a kikoplalt bendőkben.

Amint lenyeltem az utolsó falatot, abban a pillanatban lépett be a már oly kíváncsian várt mormon. Meghajolt a sarokban függő szentkép felé, ujját a szenteltvíztartóba mártotta, majd ezután végre felénk fordult, hogy röviden üdvözljön minket. Amikor engem is észrevett, tekintetét néhány pillanatig reám szegezte, hogy jobban szemügyre vegyen, majd élénk léptekkel hozzánk sietett. Kinyitotta a vendégkönyvet, gyorsan elolvasta a rám vonatkozó bejegyzést, azután jó éjszakát kívánt, és visszavonult oda, ahol a vendégek függőágyai lógtak. Ott majdnem teljes sötétség uralkodott.

A fogadós fojtott hangon azonnal odaszólt övéinek:

- Señor Enrique aludni akar. Feküdjünk hát le, és ne lármázzunk tovább.

Az elülső ajtót elreteszelték, a hátsót, az udvarra vezetőt azonban nyitva hagyták. Doña Elvira felsőteste ismét visszahanyatlott, s a gyerekek fölmasztak saját nagy, széles gyékényükre. Señorita Felisa nyájasan kezet nyújtott, aztán ő is visszavonult megszokott hálólhelyére. A fogadós kellemes nyugodalmat kívánt, majd eloltotta orrom előtt a lámpát, s ő is bemászott ágyába. Eleinte kissé meghökkenve üldögéltem a sötétben. Éppen azon kezdtem tűnődni, hogy fejemet vajon hol hajtsam álomra, amikor egyszer csak fölzendült a kedves hajadon falrengető horkolása, majd anyjának szabályos szuszogása, amely úgy hangzott, mintha szabályos időközönként egy-egy gyertyát akarna elfűjni. Az atya viszont úgy húzta a lóbőrt, hogy az a mérges dongó zümmögésére emlékeztetett... Lehetetlennek tartottam, hogy ilyen hangverseny közben elalhassak. Lemondtam hát a függőágyamról, és kimentem az udvarra, hogy fölkeressem kukoricaháncs fekhelyemet.

Másnap csak jóval napkelte után ébredtem föl. A vendégfogadóba betérve láttam, hogy a gyerekek irtózatossáricsajjal hancúroznak a padok és asztalok közt, doña Elvira még mindig vagy már megint függőágyában fekszik, señorita Felisa épp odakozmálja a pompás csokoládét, a fogadós pedig sietve előveszi dominókészletét, hogy folytassuk a tegnapi félbehagyott munkát.

A mormon az egyik asztalnál ült, és azonnal élesen szemügyre vett. Igyekeztem eltitkolni előle, hogy én is ugyanezt teszem vele.

Vállas alakján jó minőségű és választékos szabású ruha feszült. Arcát simára borotválta. Teremtőm, micsoda arc! Tüstént a Gustave Doré metszetein látható Sátán különös, vonásait juttatta eszembe. Alig lehetett több negyvenévesnél. Magas, széles homlokát koromfekete fürtök övezték, s ez a valóban pompás haj hátul majdnem a válláig ért. Nagy, éjfékete szeme baljós fénnel izzott. Ilyen mandulavágású-szempárral a természet voltaképpen csak keleti szépségeket szokott megajándékozni. Sasorra nemesen ívelt, és rózsaszínű orrcimpáinak enyhe remegése ideges természetire engedett következtetni. Nőiesen piros, de egyáltalán nem lágy szájának lefelé görbülő szegletei szilárd akaratot árultak el. Finom, de mégis erőteljes álla olyan emberre vallott, akinek lelkében túltengenek az állati ösztönök. Arcának és fejének minden részletét külön-külön tetszetősnek találhattam, de hiányzott az igazi szépséget jelentő összhang. Engem ez a tökéletes elemekből rosszul összeállított kép visszariasztott, valósággal taszítóan rútnak láttam.

Minél gyakrabban néztem rá, annál világosabban éreztem, hogy hasonló arcot már láttam valahol, még hozzá borzalmas körülmények közt. Sokáig töprengtem, de nem jutott eszembe, hogy kire is emlékeztet, s az illetővel hol és mikor találkoztam. Arra a meggyőződésre jutottam, hogy az az ember súlyosan vétett vagy ellenem, vagy valamelyik barátom ellen.

Ezután ahányszor csak látott, Harry Melton mindig metsző tekintettel vett szemügyre engem. Bár úgy rémlett, mintha szemében csak a kíváncsiság kifejezése ülne, mégsem tudtam szabadulni attól az érzéstől, hogy valamit szándékosan el akar titkolni előlem.

Amikor a tizenötödik nap estéjén a fogadóba visszatért, szokásával ellentétben nem ment azonnal függőágyához, hanem mellénk telepedett. A fogadós és én - természetesen - ismét az asztalnál ültünk és dominóztunk. Hosszú, hiábavaló fáradozás után, most végre sikerült elérnem, hogy a kis don Geronimo megnyerjen egy játszmat. Ujjongó elragadtatásában fölkurjantott:

- Most megtört a varázslat, señor. Mégis el kell ismernie, hogy valójában én sokkal jobban játszom önnél, csak mostanáig végzetes balszerencse üldözött. Fordult a kocka! Ezentúl enyém a diadal! Lássunk hozzá!

Megkeverte a lapocskákat, hogy újra játszassunk. Föltettem magamban, hogy a következő játszmát is megnyerem vele. Ekkor azonban megszólalt a mormon:

- Mi jut eszébe, señor! Hát nem vette észre, hogy csak azért nyert, mert ellenfele szándékosan követett el hibákat? Ön világéletében nem lesz képes úgy játszani, ahogy ő.

Ez meglehetősen durván hangzott. A fogadós paprikavörösen válaszolt. A szóváltás azzal végződött, hogy Geronimo sértődötten befeküdt függőágyába. A mormon elégedett tekintetből megállapíthattam, ezt a merőben értelmetlen vitát csak azért rendezte, hogy eltávolítsa a fogadóst, és egyedül maradhasson velem.

Alig tekeredett össze függőágyában a kis emberke, Melton máris hozzám fordult.

- Már tizenöt napja lakik itt. Guaymasban akar maradni?

Nem valami udvarias hangon érdeklődött. Éreztem ugyan, hogy igyekszik barátságos lenni, de nem sikerül neki. Kérdése olyan gőgösen hangzott, mintha előljáróként holmi mélyen alatta álló személlyel beszélne.

- Nem - válaszoltam. - Nincs itt mit keresnem.

- Hová igyekszik?

- Talán La Libertadba.

Azért mondtam ezt a várost, mert ez Lobos közelében fekszik.

- És honnan jött?

- A Sierra Madréből ereszkedtem le.

- Mit csinált ott? Aranyat keresett? Na, és talált valamit?

- Semmit - jelentettem ki a valóságnak megfelelően.

- Gondoltam. Látszik, hogy szegény ördög. Nagyon szerencsétlen foglalkozást választott.

- Hogyhogy?

- Nos, olvastam a vendégkönyvben, hogy ön escritor. Ezt a szakmát csak szegény éhenkórászok űzik. Hogyan merészkedett erre a vidékre? Ha a hazájában marad, az írástudatlanok leveleinek megfogalmazásával legalább annyit megkereshetett volna, amennyiből nem hal éhen.

- Hm! - mordultam fel, de nem árultam el, hogy okoskodása mulattat. - A levélírás nem jövedelmező üzlet, amellet úgy éhezhet, hogy a szeme is kopog.

- És csak azt tudta kitalálni, hogy idegenbe megy, ahol még jobban felkopik az álla? Ostobaság! Nincs mindenkinek olyan szerencséje, mint az ön névrokonának.

- Kire gondol?

- Á, azt hittem, hogy járt már odaát az Egyesült Államokban, a nyugati préríken. Persze, ön csak afféle zöldfülű, máskülönben nyilván hallott volna Old Shatterhandről.

- Old Shatterhand? Ezt a nevet ismerem valahonnan. Talán valamelyik újságból. Valamilyen útikalandban fordult elő. Valamilyen nyomkeresőt hívnak így. Nem?

- Igen, igen. Ő is német származású, és mert a nevük azonos, először azt hittem, hogy ön Old Shatterhand. Nos, tévedtem. Siralmas helyzete szánalmat ébreszt bennem, és mivel jó szívem van, szeretném talpra állítani. Feltéve persze, hogy elég értelmes hozzá.

A szemébe nevettem volna, de inkább megőriztem szerény arckifejezésem. Pökhendi viselkedése nem bosszantott fel.

- Miért ne lenne elegendő eszem? Nem vagyok már gyermek.

- Helyes! Ha javaslatomat elfogadja, minden gondja megszűnik.

- Bárcsak elhihetném! Kérem, mit ajánl nekem?

- Lassan a testtel! Voltaképpen mihez akar kezdeni La Libertadban?

- Munkát keresek. Ebben a halott Guaymasban nem találtam, remélem, hogy ott szerencsésebb leszek.

- Téved. La Libertad még Guaymasnál is nyomorúságosabb hely. Éhes indiánok százai lebzselnek ott mindenfelé, munka nélkül. Ön azonban szerencse fia, mert a Gondviselés az én utamba vezérelte. A végítélet szentjei közé tartozom. Vallásom azt parancsolja, hogy a boldogság virágzó mezejére vezessek minden pusztába tévedt bárányt. Angolul tökéletesen beszél, írni tud-e?

- Tűrhetően.

- Az elegendő. Hát spanyolul?

- Megjárja, csak az írásjeleknél tévedek néha, merthogy a spanyolok nemcsak a mondat végére tesznek kérdő- és felkiáltójelet, hanem az elejére is.

- Sebj, majd megtanulja - legyintett fölényes mosollyal. - Nem kívánok mesteri tudást. Nincs kedve ahhoz, hogy könyvelő legyen?

Ezt olyan arckifejezéssel mondta, mintha fejedelemséget kínálna fel. Ezért hát a boldog megilletődés hangján válaszoltam:

- Milyen szívesen vállalnék ilyen állást, de hát nem vagyok kereskedő. Tudom, hogy létezik egyszerű és kettős könyvvitel, de érteni sajnos, egyikhez sem értek.

- Nem is szükséges, mert gazdaságban kellene munkába állnia. A fizetését ugyan nem határozhatom meg, mert az a birtokos dolga, de arról biztosíthatom, hogy nem keresne rosszul. Biztosra veszem, hogy havi száz pezónál nem kapna kevesebbet. Itt a kezem. Csapjon bele, s még ma este kössük meg a szerződést.

Elém tartotta a tenyerét. Én is emeltem a magamét, mintha bele akarnék csapni, de aztán lassan visszahúztam.

- Azért előzőleg szeretnék mégis valamivel többet megtudni. Hol fekszik az a hacienda?

- A haciendero jó barátom. Timoteo Pruchillónak hívják, és az Uresen túl fekvő Hacienda del Arroyo tulajdonosa. Innen hajón megyünk majd Lobosig, s onnan tovább pompás szárazföldi úton egészen a célig, ön különösen kellemes körülmények közt, hiszen honfitársai közt utazhat.

- Hogyan? Honfitársaim közt?

- Igen, ha nem is Szászországból, de Poroszországból jöttek. Az indiánok nem megbízható munkások. Señor Timoteo ezért Németországból hozatott embereket. Körülbelül negyven munkásnak kell holnap ide megérkeznie, legtöbbjük feleségével és gyermekeivel együtt jött. A haciendero az ő fogadásukra küldött ide.

- Poroszország melyik részéből jöttek?

- Nem tudom pontosan. Úgy sejtem, hogy Polónia vidékéről valók, valami Kobili nevű város környékéről.

- Hm! Vigyázat! Polónia az Lengyelország! Nem Kobylina gondol esetleg?

- De igen, igen, pontosan úgy hangzik helyesen. Közvetítőink Hamburgban vették gőzhajóra őket. San Franciscóból aztán kis vitorlással megállás nélkül jönnek idáig. Legfőljebb holnap reggelig adhatok gondolkodási időt. Ha addig nem dönt, akkor ajánlatomat visszavonom, s ön itt rostokolhat ítéletnapig.

- Remélem, a kapitány Lobosig mindenképpen magával visz?

- Nem. A hajót kizárólag ezeknek a kivándorlóknak bérelték. De miért habozik? Tökéletes örültség lenne, ha ajánlatomat visszautasítaná.

Láthatólag azt várta, hogy igenlő választ kap. Eltöprengtem. Ez a kétes fickó a honfitársaimra les, akiket valamilyen szerződéssel idecsalogattak. Ez a körülmény önmagában is elegendő, hogy gyanút fogjak. Ehhez járult még az is, hogy feltűnőnek találtam az imént említett utat. Ures város a Rio Sonora partján épült, és ezért oda a legrövidebb és legkényelmesebb út a Sonora folyó mentén, Hermosillón át vezet. A mormon viszont egészen Lobosig, tehát jó százhetven kilométerrel tovább akart vitorlázni. Arra a meggyőződésre kellett hát jutnom, hogy ezt nem becsületes szándékkal teszi, s ezért a kivándorlókat valamilyen veszély fenyegeti. Résen kell hát lennem, hogy honfitársaimat megmentssem. Velük tartok! Azt viszont gyanúsna találtam, hogy a mormon énnekem, az általa lezüllött alaknak tartott idegennek ilyen kitűnő állást akar a nyakába varrni! Ezért kitérően így válaszoltam:

- Igaza van, señor. A legrútabb hálátlanság lenne, ha ajánlatát visszautasítanám. Elmegyek hát önnel, de véglegesen csak akkor kötöm le magamat, ha látom, hogy ott valóban hasznomat veszik.

- Legyen így. De, ha csak feltételesen jön velünk, nem adhatok önnek fizetést. Jelenlegi külseje azonban nem valami bizalomgerjesztő. Vásároljon új öltözetet, de még holnap délelőtt... Na, jó éjszakát!

Kurtán bólintott, aztán függőágyához ment, még csak kezet sem nyújtott. A gyermekek már aludtak, señorita Felisa horkolt, Doña Elvira fűjtatott, s a kis Geronimo pedig olyan hangokat hallatott, mintha olajozatlan ajtó sarokvasa nyikorogna. Eloltottam hát a lámpást, és kimentem az udvarra, ahol kukoricaháncs fekhelyem mellett a kutya már régi ismerősként nyalogatta meg kezemet.

A KIVÁNDORLÓHAJÓN

Másnap korán reggel felébresztettem señorita Felisát, és megkértem, hogy készítse el híres reggeli csokoládéját. Erről a már oly gyakran élvezett italról most kiderült, hogy ugyanabból a vízből kotyvasztja, amelyben előzőleg megmossa ujjait és bájos arcocskáját. Magamban ugyan a legteljesebb elismeréssel adóztam e házias és teljesen titokban üzőtt takarékoságának, de azért sürgősen kijelentettem, hogy hascsikarásom miatt a csokoládé elfogyasztásáról mégiscsak le kell mondanom. A señorita erre gyengéd pillantást vetett rám, ajkához emelte a bögrét, kiitta, majd kézfejjével letörölve viruló ajkát, mélyen, szívbemarkolóan emígy turbékolt:

- Señor, önnél előkelőbb caballero még sohasem tért be hozzánk. Ha megházasodik, señoráját bizonyára boldoggá teszi majd. Nagy kár, hogy elutazik!

Valószínűleg azt remélte, hogy ez az incselkedő célzás engem valamiféle boldogító vallomás felé terel majd. Én azonban új öltönyöm beszerzését sürgősebbnek tartottam, és távoztam, hogy zsidárust keressek. Rá is bukkantam. Nyersvászon kabátot, mellényt és nadrágot, szalmakalapot s végül egy pár bőrcsizmát, majd e ruházati cikkeken kívül még egy vég olcsó szövetet is vettem, hogy két puskámnak tokot varrhassek belőle. Ez utóbbit azért tartottam igen fontosnak, hogy a mormon ne figyelhesse meg a fegyvereimet - Old Shatterhand fegyvereit. Amikor a vásárlás befejezése után visszatértem a vendégfogadóba, don Geronimo csodálkozva csapta össze két tenyerét.

- Hirtelen meggazdagodott?! Señor, úgy fest, mint bármelyik ókasztíliai nemes!

Señorita Felisa szívére téve kezét, mélyet sóhajtott. Még doña Elvira is fölemelkedett kissé függőágyában, hogy legalább egy pillantásra méltassa elragadó külsőmet, és csak aztán, elismerő sóhaj után roskadt vissza. A hölgyekre tehát igen veszedelmes hatást tettem, és mivel ezt saját belső vagy külső értékeim javára nem írhattam, kénytelen voltam e varázserőt a borsos áron vásárolt vászonruhának tulajdonítani.

Dél felé járt, amikor a mormon visszatért a fogadóba. Közölte, hogy a hajó időközben megérkezett, de nem futott be a kikötőbe, hanem a nyílt tengeren vesztegel, s ezért csónakon kell majd hozzá eljutnunk.

Barátságos vendéglátóimtól meghatóan vettem búcsút. Don Geronimo hősiesen fölkinálta dominókészletét emlékül, de amikor áldozatos ajánlatát visszautasítottam, örömeiben sírva fakadt. A három kisfiú lábamba csimpaszkodva búcsúzott, s eközben maszatos orrukat vadonatúj nadrágomhoz dörzsölték. Señorita Felisa könnyeit zsebkendő helyett az éppen kezében tartott kormos tűzhelytörő ronggyal akarta felszáritani, s ezért reám sokkal mélyebb hatást tett, mintha holmi habtisza batisztot használt volna. Még doña Elvira is a szokottnál magasabbra emelkedett, és lankadt jobbjaival bágyadtan búcsút intett. A kutyának búcsúzóul kolbászdarabkát akartam adni, señorita Felisa azonban sokkal gyorsabban kapott utána. Kiragadta kezemből a könyöradományt, és duzzogó hangon megrótt:

- Mit művel, señor! Csak nem ezt az ebet boldogítaná ilyen méregdrága csemegével?! Ez engem illet! Majd önre gondolok, mikor elfogyasztom.

Ám nem várta meg, míg visszaemlékezhet rám, hanem nyomban beleharapott. Atyjaura hirtelen falánkul rácsapott az ingyencfalatra, nyilvánvalóan azért, hogy érzelmeiben osztozzék vele. A leány rémült sikollyal rohanni kezdett, a keszeg emberke pedig fürgén utánairamodott.

Ez alkalmat adott arra, hogy szívem és kolbászom elleni minden további támadás veszélye nélkül elhagyhassam ezt a vendégszerető házat.

Odakünn csatlakoztam a rám váró Meltonhoz, s elmentem vele a kikötőbe, majd csónakkal a hajóhoz vitettük magunkat.

Amikor, a szkúner oldalához érve ledobták nekünk a kötélhágcsót, a korlát fölött rengeteg kíváncsi fej bukkant föl. A fedélzeten egy körülbelül tizennyolc éves, díszesen öltözött, csinos arcú, rendkívülien szép leányt pillantottam meg. Fűzős cipőt, fehér harisnyát, sötét bársonnyal szegett piros szoknyát, valamint ezüstkapsokkal és -láncsal díszített kék pruszlikot viselt. Két fonatban lehulló, dús haját kicsi tollas kalap ékesítette. Öltözete inkább álarcosbálba, semmint arra a kivándorlókat szállító amerikai hajóra illett. A leány mellett szikár, határozott arcú, idősebb férfi állt. Öltözetéből arra következtettem, hogy lengyel. Amikor tekintete a mormonra esett, száján akaratlanul is kiszaladt a kiáltás:

- Djabel!

Ez lengyelül „ördögöt” jelent.

Az utasok, ahogy azt az első pillantásra megállapíthattam, nagyon szegények lehetnek. Kíváncsi szemmel nézegették Meltont. A kapitány eléje sietett, meleg kézszorítással üdvözölték egymást, és suttogva beszélgetni kezdtek. Én félrehúzódtam, vászonhuzatba varrt puskáimat az árboznak támasztottam, és leültem egy jókora kötélcsomóra. Harmincnyolc férfit és ifjút, tizennégy asszonyt és felnőtt leányt, tizenegy gyermeket, tehát összesen hatvanhárom utast számoltam meg.

Akkor az idősebb férfi hozzám lépett, leemelte fekete kalapját, és megszólított valami spanyol és angol szavakból összezagyvált keverék nyelven. Egyetlen szavát sem értettem. Félbeszakítottam, és lengyelül megkérdeztem:

- Nem a poznańi Kobylin vidékéről jöttek?

- De igen, igen! - válaszolta gyorsan, s arca csodálkozó kifejezést öltött.

- Akkor talán tud németül is, és nem kell más nyelven kínlódnia.

- Ó, Atyaisten! - kiáltotta. - Ön tehát ideszakadt germán származású úr? Lelkem mélyéig boldog vagyok! Engedélyezné talán azt a kérdést, hogy melyik országban és melyik közigazgatási körzetben következett be az ön megszületésének örömdetes eseménye?

- Szász vagyok - feleltem, és kissé csodálkoztam, amiért olyan nyakatekertén beszéli anyanyelvemet.

- Nagyon jó, nagyon helyes! Ismerem és szeretem az ön szülőföldjét, mert gyakran utaztam el a lipcsei vásárra, hogy a Bühl utcában alkalmam legyen a kereskedőkkel és kézművesekkel találkozni. Én ugyanis már gyermekkorom óta kereskedő vagyok. Legyen szíves közölni velem, hogy ön milyen foglalkozást szíveskedik űzni.

- Azért jöttem idegenbe, hogy tanulmányokat folytassak, de nemrég anyagiakban megszorultam. Most kénytelen vagyok elszegődni a Hacienda del Arroyóra, hogy ott keressek munkát és megélhetést.

- Ugyanarra a haciendára utazunk mi is. Közölték, hogy miben áll majd az ön hivatalos tevékenysége?

- Könyvelői állást ajánlottak, de véglegesen még nem fogadtam el. Csak akkor kötelezem el magamat, ha már megismertem az ottani viszonyokat.

- Könyvelő? Ez előkelő állás, ön a munkások előjárói közé tartozik majd, s ezért én önnek, nagyrabecsült uram, egy-, kettő-, sőt talán háromezázalékos engedményt teszek majd, ha az én üzletemben vásárol.

- Hogyan? Boltot akar nyitni a haciendán?

- Igen. Odaát az óhazában nekünk napról napra szűkebbre kellett húznunk a nadrágszíjat. Ezzel szemben itt, Amerikában a pezók és a dollárok szinte az utcán hevernek.

- Hm! Kitől hallotta ezt?

- A közvetítőtől, aki szerződtetett minket.

- Úgy! No persze, írásbeli szerződést kötött valamennyiünkkel?

- Mindegyikünk kapott egy aláírt és pecséttel ellátott írásbeli okmányt. Megkerültük Dél-Amerika alsó csücskét, és többheti utazás után érkezünk meg San Francisco kikötőjébe, ahol átszállítottak minket erre a kis hajóra.

- Útitársai mivel foglalkoztak odaát?

- Részint iparosok voltak, részint kisbirtokok bérlői, részint pedig házacskájuk körül termelő emberek. Néhány év elmúltával mindegyiküknek saját haciendája lesz hatalmas ültetvényekkel és legelőkkel. Erre esküdött a közvetítő. Könyvet is adott nekem, amelyben ezt világosan kinyomtatták. Az egyesült társaság engem választott és nyilvánított első emberének. Én tehát majd a Hacienda del Arroyo polgármestere leszek. Ha önnek akkor kívánsága vagy kérése támad, úgy bátran fordulhat hozzám, szíves készséggel elintézem.

- A családját is magával hozta?

- Csak a leányomat. Az én drága feleségem már négy éve elköltözött ebből az árnyékvilágból, nekem már csak az én Judithom maradt, házasságunk gyümölcse. Ott áll, és minket néz. Csodálatos leány, szépségét az anyjától örökölte, lelkierejét pedig az apjától. Rövidesen olyan gazdag lesz, hogy az előkelő urak kézzel-lábbal kapkodnak majd utána. Ő majd kikeresi a legelőkelőbbet és a legkitűnőbbet, akinek a családja nemes és vagyonos. Mennyivel különb lesz az Herkulesnél, akinek még tizedannyi pénze sincs, mint amennyit én már a mai napon odaadhatnék Judithnak.

- Herkules? Kire gondol?

- Arra a csavargóra, aki ott elöl a hajóorr pányvafájának támaszkodik, és le nem veszi a lányomról a szemét, pedig Judith többé már tudni sem akar róla.

- Azelőtt tehát másként érzett iránta?

- Szívem nagy fájdalmára, igen. Judith látogatóban járt Poznań városában, unokanővérénél. A két leány jegyet váltott arra a cirkuszi előadásra, ahol ez a hatalmas erejű Herkules vasrudakat hajlítgatott, és félmázsás golyókat hajigált. Herkules és az én szép leányom meglátták és megszerették egymást. Judith az én tudtom nélkül odaígérte a kezét. Amikor ez a dolog tudomásomra jutott, majdnem idegösszeomlást kaptam. Leányomat hol haragos, hol szelíd szóval igyekeztem eltéríteni szándékától. Könyörgésem és fenyegetésem azonban egyaránt hiábavalónak bizonyult, mert makacs kitartással csüngött Herkulesen. Ám egyszer csak daliás hadnagy jelent meg a színen, nemesi előnevű szívtipró, s amikor megkérte lányom kezét, Herkules reményei füstbe mentek. A hadnagyról azonban csakhamar kiderült, hogy megfullad adósságaiban. Leányom erre büszkén kiadta az útját. Ekkor jelent meg a kivándorlás közvetítője, és csodás színekkel ecsetelte Mexikó gazdagságát, ahol a hölgyek függőágyakban hevernek. Az én egyetlen Judithom ettől kezdve semmi másról sem álmodott, csak arról, hogy

ő is függőágyban heverésző señorita lesz. Megtettem tehát, amit kívánt, eladtam odaát házamat és üzletemet, hogy itt legyek tekintélyes és nagy vagyonú férfi. Amikor Herkules megtudta, hogy mi átkelünk a tengeren, ő is aláírta a szerződést, mert imádottja közelében akart maradni. A hajóra érve a legnagyobb bosszúsággal vettük tudomásul, hogy ez az ember is útítársaink közt van.

Ez a szerencsétlen bolond teljesen leánya hatása alá került, a fruska hiúságánál és feltűnési viselkedésénél pedig csak lelkiismeretlensége lehetett nagyobb.

A mormon ekkor magához intett, hogy kijelölje szálláshelyemet a hajón.

A fedélzet alatt kis kétszemélyes kabinok sorakoztak. A kajütszolga megmutatta az enyémet, ahol az egyik helyet valaki már elfoglalta.

- Kivel kell együtt laknom? - kérdeztem.

- Azzal a magas, izmos némettel, akit Herkulesnek szólítanak - válaszolta.

- Jó cimbora?

- Nagyon csendes. Kellemesebb útítársat nem is találhatna.

Ez a közlés megnyugtató. A hűtlen leány után esztelenül futó vasgyúró becsületesnek látszott.

Nyitott ablak mellett itt a kabinban kellemesebbnek éreztem a levegőt, mint fent a fedélzeten, ahol alig lehetett menedéket találni a tűző nap hevétől. Elnyúltam hát egyszerű fekvőhelyemen. Nemsokára kinyílt az ajtó, belépett Herkules, és így szólt:

- A felügyelő éppen az imént közölte velem, hogy önt ide osztották be, bár én az egész kabin árát kifizettem.

Barátságosan válaszoltam:

- Igyekszem majd jó útítársként viselkedni.

- Ha valóban ezt kívánja, akkor ne próbáljon meg udvarolni Judithnak! Mindenkit leütök, aki megkísérli!

- Sose aggódjék! - mondtam nevetve. - Inkább arról beszéljen, hogy voltaképp kicsoda is a leány apja, az a habókos öreg.

- Többféle üzlettel is foglalkozott. Némi vagyonra tett szert, és az a fejébe szállt.

- Azt hiszi, hogy Mexikóban rövidesen Krózus lehet. Önnek is ez a véleménye?

- Szó sincs róla. Én nem vagyok olyan hiszékeny. Szerintem a közvetítő közönséges szélhámos, becsapta ezeket a szegény lengyeleket, és most sejtelmük sincs, milyen nagy veszélyben forognak. Én csak azért jöttem át velük, hogy megvédjem Judithot.

Azzal ledőlt fekhelyére, és elhallgatott. Később, visszatértem a fedélzetre, és leültem egy csendes sarokba, ahonnan zavartalanul szemlélődhettem.

Láttam, hogy a mormon az egész hajót végigjárja, és mindenkihez van néhány nyájas szava, a férfiakat megkínálja cigarettával, megsimogatja a gyerekek arcát. Egyszóval mindent megtett, hogy megnyerje az emberek rokonszenvét és bizalmát.

Legtovább Judithnál időzött, sokáig bizalmasan csevegett vele. Herkules a kabinokhoz vezető lejárattól, összevont szemöldökkel figyelte őket.

A hajón az utasok kitűnő elbánásban részesültek. Nem zsúfolták őket össze, s vizet és élelmet is bőségesen kaptak. Senki sem panaszkodott, mindenki reménykedve tekintett a jövő felé. Herkulesen kívül egyedül én gyanakodtam.

Mert bárhogya csűrtem-csavartam gondolataimat, sehogy sem bírtam megszabadulni attól a balsejtelemtől, hogy a kivándorlókat a pusztulás veszélye fenyegeti. Amikor töprengve a tat felé ballagtam, megszólított a kapitány:

- Üdvözlöm, master! Melton elmondta, hogy könyvelőnek veszik fel. Ragadja meg ezt a ritka jó alkalmat!

- Hát ön, kapitány, tudja, hogy az milyen állás?

- De még mennyire! A haciendero dúsgazdag, és talpig becsületes ember, régi, jó barátom. Ha ő valakit felfogad, akkor messzemenően gondoskodik is róla.

- Úgy gondolja, hogy mostani utasainak jó dolguk lesz nála?

- Nem csak gondolom, hanem biztosra veszem.

Ennek a becsületes kapitánynak hinnem kellett.

- Hm... Azt is tudja, milyen feltételekkel szegődte el őket?

Felszólította az egyik kivándorlót, hogy mutassa meg szerződését. A kivándorló, a közvetítő és a hatóság által aláírt szerződés így hangzott:

A munkavállaló, ingyenes utaztatás és jó ellátás ellenében, kötelezi magát arra, hogy napi nyolc órán át másfél pezóért és ingyenes szállásért Timoteo Pruchillónak vagy esetleges jogutódjának dolgozik. Hat év után a szerződés érvényét veszti.

Elcsodálkoztam. Ez nagyon tisztességesnek látszott, mert ekkora napszám mellett a munkások évente kétezer márkának megfelelő összeget is megtakaríthatnak. Most már nem csodálkoztam azon, hogy a közvetítőnek sikerült hatvanhárom fős csoportot összetoboroznia erre az isten háta mögötti haciendára. Vajon alaptalanul bizalmatlankodtam? Estére arra az elhatározásra jutottam, hogy Lobosban elválok a társaságtól, és egyedül folytatom utamat, mert a kivándorlókra a haciendán boldog jövő vár. Sajnos azonban közbejött valami, ami elképze-
lésemre rácsfolt.

Vacsora után feltűnt, hogy minden kivándorlót váratlanul leküldenek a hálófülkéjébe. Amint kabinomba értem, az erőművész mogorván fölfortyant:

- Mi ütött abba a Meltonba?

- Ön nem sejti?

- Az ördög vigye el! Gyanítom rég!... No, de erről inkább hallgatók.

Fontosnak tartottam, hogy gondolatait megismerjem, ezért így szóltam:

- Fél a mormontól, ugye? Csak azért hallgat, mert azt hiszi, hogy véleményét elárulom neki.

Nyilvánvalóan helyesen ítélt meg, mert ahogy kiejtettem ezeket a szavakat, rögtön rám ripakodott:

- Mi jut eszébe! Szeretném látni azt, akitől én megijedek! Ez a minden hájjal megkent fickó, bár mindenkinek hízeleg, és Judithnak is azonnal udvarolni kezdett a legkevésbé sem ijeszt meg.

A dühkitörésből láthattam, hogy féltékeny a mormonra. Beszélgetésbe elegyedtem vele, és csakhamar tájékoztatott, hogy rajtakapta Meltont, amint titokban cinkos jeleket váltott a kajütszolgával.

- Igazán? Észre sem vettem! - kaptam föl a fejemet.

- És főleg az gyanús, hogy egyébként viszont idegeneknek mutatják magukat!

Ezt fontos megfigyelésnek találtam. Herkules szemét úgy látszik élesebbé tette a szerelem-féltés. Valami bizonyára rejlik e mögött!

- Szeretnék fényt deríteni erre a rejtélyre! - jegyeztem meg. - Legszívesebben most mindjárt kihallgatnám őket.

- Bolond ötlet! Ámbár nem megvalósíthatatlan - dünnyögte. - Az imént odafent kisebbfajta sátrat állítottak fel. Mit gondol, kinek? Kizárólag a mormonnak. A füledt kajüt helyett őurasága inkább a fedélzeten alszik. Hát ott éppenséggel elég könnyű fülelni... Én ugyan persze ostobaságnak tartom...

- Nos, majd meglátjuk - mormoltam halkan.

Amikor pedig leszállt az esthomály, elhagytam fülkém, és végiglopózkodtam a keskeny folyosón. Szerencsére baj nélkül eljutottam a feljáróhoz. Kikémleltem. Csakugyan összeháztak vitorlavászonból valamilyen sátrat. A fedélzeten már senki sem tartózkodott.

Hátam mögül hallottam, hogy a pihenni térő kapitány utasításokat ad a kormányosnak. A mormon hangja is a kormánykerék felől jött. Néhány matróz még a hajó orrában fecsegett és nevetgél. Akkor a sátorhoz surrantam, s elbújtam a mögötte felgöngyölített vitorla alatt. A sötétben ezt senki sem láthatta meg. Most már csak türelmesen várnom kellett.

Rövid idő múlva hallottam, hogy a kapitány jó éjszakát kíván a mormonnak, és kajütjébe megy. Melton még föl, s alá sétált, és csak azután lépett a sátorba, hogy lefeküdjék.

Teltek-múltak az órák. Éjfél lett. Olyan csend borult a hajóra, hogy még az általa vert hullámok halk csobogását is hallani lehetett. Aztán a sátorban hirtelen megmozdult valami. Gyufa sercent, s a fellobbanó lángnál láthattam, hogy a mormon szivarra gyújt. Nem aludt tehát, hanem várt valakit.

Nemsokára pedig felhangzott első halk kérdése:

- Te vagy az, Weller?

- Igen, master - suttogta a kajütszolga ugyancsak angolul.

- Gyere be gyorsan!

- Nyugalom, master! A kormányoson és az őrszemen kívül a fedélzeten senki sincs ébren. Ők pedig nem vehetnek észre minket.

A mormon rövid szünet után kijelentette:

- Képzelheted, mennyire furdal a kíváncsiság!

- Ami azt illeti, master, könnyűszerrel elszegődtem pincérnek.

- Helyes! És hogyan áll ügyünk? Mikor ment el az öreged?

- Három héttel előttem, s így már biztosan elérte célját. Olyan gyakran járt ott, olyan pontosan ismeri a viszonyokat, és olyan furfangos, hogy nem vall kudarcot.

- Vajon teljesítik-e majd kívánságát az indiánok?

- Minden bizonnyal. Ekkora zsákmányon mindig kapva kapnak a vörösök.
- Ez megnyugtat. Már csak az a kérdés, hogy idejében állnak-e majd szolgálatunkra.
- Valószínűleg már elindultak. De hát olyan sürgős ez, master Melton? Ezt a dolgot kényelmesen is elvégezhetjük.
- Eddig én is ezt hittem, de közben megváltozott a nézetem.
- Miért? Mi történt?
- Találkoztam valakivel. Ha meghallod a nevét, te is elcsodálkozol majd!
- Nos, kicsoda?
- Voltaképp tudhatnád, hiszen már láttad a hajón.
- Akkor csak a leendő könyvelő lehet. Igaz?
- Természetesen! Nem ismerted föl? Különös, hiszen valamikor emlékezetes körülmények közt akadtál össze vele. Azért intettem néhányszor, hogy légy óvatos, és lehetőleg ne mutakozz előtte, nehogy rád ismerjen.
- Láttam, hogy int, de nem tudtam, miért.
- Nos, akkor gondolj csak Fort Uintahra és arra, ami veled ott történt!
- Hát az nem túlzottan kellemes dolog. Akkoriban úgy játszottak ott, ahogy sehol másutt. Előzőleg remekül ment az üzlet, szépen megtelt az erszényem dollárral, de Uintahban néhány óra alatt elvesztettem az egészet. Szerencsére akkor az ön bátyja, Thomas is ott tartózkodott. Ő aztán újra teletömte dollárral a markomat, és ráadásul még pincéri állást is szerzett nekem. Azóta se láttam. Azt, hogy akkoriban miért kellett olyan hirtelen távoznia onnan, ön is tudja. Erről nem szívesen beszélek.
- Miért nem? Emberek vagyunk. Bátyám egyébként egész szerencsésen megúsza a dolgot.
- Csakugyan. Tekintélyes összeget nyert már, amikor az ördög belebújt abba a tisztbe, és feltételezni merészelte, hogy a bátyja hamisan játszik. Veszekedés közben aztán lepuffantotta a tisztet, és kereket oldott. Két katona föl akarta ugyan tartóztatni, de ő azokba is golyót röpített. Eldőltek, akár a fák. Kifutott az erődből, fölpattant egy ott legelésző lóra, és odébbállt. Száz szónak is egy a vége, vitézül kivágta magát!
- Hát igen, Uintahból valóban megmenekült...
- Nemcsak onnan, hanem később máshonnan is! - lelkesedett Weller. - Persze valóban kockán forgott az élete. Ámbár csak azért esett foglyul, mert Old Shatterhand eredt a nyomába!
- Bizony, egyetlen katonának sem sikerült a bátyám nyomára bukkannia, de ez a csirkefogó olyan, akár a véreb! Ő a bátyámat egészen Fort Edwardsig üldözte. Ott elfogta, és átadta az erőd parancsnokának. Szegény ördögre akasztófa várt. Szerencsére az utolsó éjszakán sikerült megszöknie. Annak az ostoba katonának a ruhájában szökött meg, aki hagyta, hogy megfojtsa. Te nem láttad Old Shatterhandet akkortájt Fort Uintahban?
- Csak futólag. Én a fogadó kapujában álltam, amikor belovagolt. Engem később figyelmeztettek, hogy a híres nyugatjáró érkezett meg.
- Akkor nem csoda, hogy ma nem ismerted fel.

- Ma? - kérdezte a szolga csodálkozó hangon. - Mit akar ezzel mondani? Talán csak nem azt, hogy a könyvelő Old Shatterhand?

- De bizony, pontosan ezt akarom mondani.

- Az a mamlasz, akit Herkules fülkéjébe vezettem, az lenne Old Shatterhand? Ugyan, már! Ennek az írónak semmi köze sem lehet ahhoz a nagyszerű vadászhoz.

- Bizonyítékaim megdönthetetlenek. Láttad a puskáit?

- Nem, mert vászontokba dugta őket.

- Köztudomású, hogy Old Shatterhand állandóan két puskát hord magával, a medveölőjét és a Henry karabélyát. Már a vendégfogadóban észrevettem, hogy elrejtíti őket a szemem elől. Bár még sohasem látott, mégis állandóan engem figyelt. Feltűnhetett neki, hogy mennyire hasonlítok a bátyámra.

Képzelmű, milyen izgalom fogott el e beszélgetés hallatán. Most végre megtudtam, kicsoda a mormon! Arca valóban nagyon hasonlított az annak idején álnevet használó bátyjára, akinek valódi nevét csak most tudtam meg. A gyilkos üldözésére egyébként az készítetett, hogy a Thomas Melton által megölt tiszt jó barátom volt. Most már legalább tudtam, hogy hányadán állok. Ez a mormon tehát annak a hamiskártyásnak és többszörös gyilkosnak az öccse! A jelek szerint ökelme szintén hadilábon állhat a törvénnyel.

Ám azt, hogy átlátott rajtam, sajnos, el kellett ismernem. Érvei hatására a szolga végül is megkérdezte:

- Ha valóban Old Shatterhand az illető, vajon miért jön velünk a haciendára?

- Talán rájött arra, hogy az általa annak idején üldözött játékosnak a testvére vagyok, s azt hiszi, hogy bátyámat ott kell keresnie, ahol én vagyok.

- Akkor nagy hibát követett el azzal, hogy magával hozta. Egyszerűen Guaymasban kellett volna hagynia.

- Úgy is teszek, ha a fogadás, don Geronimo nem olyan szószátyár, és nem fecseg neki rólam! Bár Old Shatterhandnek azt mondtam, hogy nélkülem nem jöhet a hajóra, ez az ostobán becsületes kapitány, aki üzletünkről semmit sem tud, valószínűleg felvette volna. Egy szó, mint száz, Old Shatterhand így is, úgy is kopóként követne minket, s akkor egyetlen pillanatra sem érezhetnénk magunkat biztonságban.

- Ilyen sok hűhó ezért az egyetlen emberért? Ez túlzás, még ha Old Shatterhandról van is szó. Egyetlen golyóval megszabadulhatnánk tőle.

- Igen, ha hagyná magát lelővetni, de ez esze ágában sincsen. Az a legokosabb, amit tettem. Agyafúrt fickó, de majd bebizonyítom, hogy én még nála is ravaszabb vagyok. Engem akar rászédni, s éppen ezért ő megy majd lépre. Azért ajánlottam fel az állást, hogy magammal csalogassam. Így állandóan szemmel tarthatom, és akkor puffanthatom le, amikor nekem tetszik. És ezt meg is teszem. Bosszút állok a bátyáért, akit külföldre kergetett. Ha olyan ostoba vagy olyan vakmerő, hogy kiszolgáltatja magát nekem, akkor nem szalasztom el a kínálkozó alkalmat. Teljesítem kötelességemet, véres kötelességemet!

Ezt gyűlölettel, de esküszöve mondta. A szolga vonakodva, töprengően dűnnyögte:

- Reméljük, hogy sikerül! Bár úgy rémlik, mintha maga Belzebub segítené ökelmét. Mennél nagyobb kalamajkába keveredik, annál könnyebben kievickél belőle.

- Ezúttal nem. Útközben ugyan semmit sem tehetünk ellene, de amint a haciendára érünk, leszámolunk vele! Nekem hozzá sem kell nyúlnom, majd elvégzik ezt az indiánok.

- És ha mégis megmenekül? Hányszor esett már vérszomjas vörösök fogságába, de valahogy mindig sikerült vagy megszöknie, vagy érthetetlen módon legjobb barátaivá tette adáz ellenségeit. Hát nem vívott élet-halál küzdelmet valamikor Winnetouval is? És ma képesek lennének meghalni egymásért!

- Mások eszén túljárhatott, de most emberére akadt. Torkán tartom a markom, s akkor fojtom meg, amikor akarom. Nézd ott fent a csillagokat! Esküszöm, hogy amilyen biztosan járnak azok útjukat, ugyanolyan biztosan halad ez az ember a halála felé. En...

Váratlan és rendkívüli okból nem fejezhette be esküjét. Amikor ugyanis jobb kilátást akart biztosítani a csillagok felé, s ezért a mennyezetet vigyázatlanul félrehúzta, a sátor összedőlt. A lezuhanó nehéz vitorlavászon maga alá temette a mormont, a szolgát és... részben engem is.

Nem akartam, hogy fölfedezzenek, ezért sürgősen kimásztam a göngyöleg alól, és villámgyorsan a lejárati nyíláshoz siettem. Melton meg Weller akkor kecmergett elő nagy keservesen. Nem vették észre, hogy az összeomló tákolmány alól másztam ki magam is. Mivel további hallgatózásról szó sem lehetett, visszatértem fülkémbe, ahol Herkules úgy aludt, mint a bunda. Lefeküdtem hát, de nem azért, hogy aludjam, hanem azért, hogy a hallottakat átgondoljam.

Tehát az életemre törnek! És hogy a kivándorlókat is veszély fenyegeti, azt most már biztosra vehettem!

Sajnos, egyelőre még nem rendelkezem elegendő megfigyeléssel. Reméltem azonban, hogy útközben eleget látok s hallok majd, és így ráakadok a helyes nyomra.

Útközben? Hát velük kell mennem? Kötelességem ez? Voltaképpen nem. Lobosban minden további nélkül odébbállhatnék. Ám ebben az esetben a kivándorlók nem kerülhetnék el balsorsukat, s ennek minden következménye az én lelkemen száradna. Elsősorban ez késztetett arra, hogy velük tartsak, bár kétségkívül ösztökélt állandó kalandvágyam is. Úgy éreztem, méltó hozzám az a kockázatos feladat, hogy a mormon aljas tervét felderítsem és meg hiúsítsam. Melton azt mondta, hogy éppen azért megyek majd lépre, mert rá akarom szedni őt. Hát jó, szegüljön csel csel ellen és ellencsel ellencsel ellen.

Amikor fölébredtem, az erőművész megkérdezte:

- Megtudott valamit?

- Semmi fontosat - válaszoltam közömbösen.

- Gondoltam - legyintett gúnyosan. - Képzelem, amint a sátorlapnál gubbasztva hegyezi a fülét. Nevetséges.

- Nos, nem bánom, nevéssen, de legyen szíves és hallgasson.

- Talán fecsegőnek tart? - kérdezte megszokott mogorva modorában. - Sose féljen, nem árulom el senkinek, legkevésbé annak a két undorító gazembernek. Érzem, hogy a mormonnal egyszer még alaposan összerúgom a port...

ERŐS BÖLÉNY FIAI

Lobost már messze magunk mögött hagytuk, és San Miguel de Horcasitas mellett elhaladva Ures felé közeledtünk. Ez az utóbbi város a hasonló nevű kerület székhelye.

Egyetlen bevándorlónak sem kellett gyalogolnia. Hacienderónk, don Timoteo Pruchillo jaki indiánokat küldött elénk, akik Lobosban szekerekkel és hátraslovakkal vártak ránk. Vezetőnk, az ősz hajú, tapasztalt vaquero - csordás vagy főtehenész - senkivel sem beszélgetett, és úgy látszott, hogy kizárólag a mormon iránt tanúsít tiszteletet. Állandóan ők ketten lovagoltak a menet élén. Én az erőművész mellé szegődtem. Úgy tettem, mintha semmivel sem törődnék, ugyanakkor azonban titkon ügyeltem a legjelentéktelenebb dologra is.

Herkules jól lovagolt, hiszen társulatánál gyakran műlovarként is szerepelt; gyakran mosolygott rajtam, különösen, amikor görnyedten, látszólag bizonytalanul ültem a nyeregben.

Unos-untalan kifogásolta hibás testtartásomat, renyhe combomat és lelógó karomat, s amikor végül minden figyelmeztetése hiábavalónak bizonyult, majdnem dühösen kezdett a lelkemre beszélni:

- Ember, hát minden szavam falra hányt borsó?! Úgy billeg a nyeregben, akár Karcsika a hintalován! Lesül a képmről a bőr!

Bár szavai nem hangzottak udvariasan, mégis észrevettem, hogy kezdeti közönyössége és visszautasító magatartása enyhült, tekintete barátságosan, sőt szelíden nyugszik rajtam.

Melton ugyan még mindig figyelmesen bánt a bevándorlókkal, de korántsem olyan túlradóan barátságosan, mint a partraszállás előtt.

Ures körzeti székhely a Rio Sonora melletti termékeny síkságon épült. Alig vártuk már, hogy megérkezzünk oda. Óráról órára mind több jel mutatott arra, hogy nagyobb település fekszik előttünk. Sűrűsödtek az utak, egyre több magányos lovas haladt el mellettünk, s végül itt is, ott is feltűnt egy-egy gazdaság vagy tanya.

A mormon mindig úgy intézte, hogy azok, akikkel összetalálkoztunk, ne beszélhessenek velünk. Eredetileg úgy terveztem, hogy bizalmatlanságomnak még a legcsekélyebb jelét sem adom. Amikor azonban eddigi útirányunkat megváltoztatva, északkeletre fordultunk, tehát arra, amerre Ures semmiképpen sem lehetett, mégiscsak odalovagoltam Meltonhoz, és udvariasan a város felől kezdtem tőle érdeklődni. Dühös tekintettel letorkolt:

- Mit jelent ez a faggatás? Miért érdekli önt Ures?

- Azt mondta, hogy Uresen túl terül el a Hacienda del Arroyo. Úgy vélem hát, hogy...

- Úgy véli, úgy véli - vágott a szavamba. - A hacienda valóban Uresen túl fekszik, de nem egyenes irányban! Azt kívánja talán, hogy az ön kedvéért kerülőt tegyünk?

Faképnél hagytam. Feltevésem szerint azért kívánta elkerülni Urest, hogy ott semmit se tudjanak a Hacienda del Arroyo felé tartó bevándorló csoportról. Valami olyasmit tervezett ezekkel az emberekkel, amit el kellett titkolnia.

Alkonyatkor elértük a Rio Sonorát, de ahogy sejtettem, jóval a város fölött. Az enyhén lejtő part és a víz sekélyssége miatt szekereinkkel és lovainkkal könnyen átgázolhattunk rajta. Túloldalt meg kellett volna állnunk, hiszen már későre járt, s a hosszú út embert, állatot egyformán kifárasztott. A mormon azonban kijelentette, hogy továbbmegyünk, mert rövidesen olyan táborhelyre érünk, amelyik sokkal előnyösebb lesz.

Úgy éreztem, állítását bizvást kétségbe vonhatom. Határozott terve készíthette, hogy az időközben beállott sötétség ellenére odavezessen minket, ahol még víz sincs.

Néha csenevész fűvön, de legtöbbször puha homokon lovagoltunk, amelyben paták és kerekék mély nyomot hagytak. Amikor a fekete égen feltűntek az első csillagok, segítségükkel megállapíthattam, hogy utunk most délkeleti irányba vezet.

Két órán át haladtunk, s akkor a nyílt síkság közepén állapodtunk meg. Láttam ugyan cserjést, de furcsa módon attól távolabbra táboroztunk le. A szekereket összetolták, az igásjóságokat kifogták, a hátszlovakat pedig lenyergelték. Gyanúsnak találtam, hogy Melton az indiánokat a lovakkal és öszvérekkel együtt a cserjéssel ellentétes oldalra küldte. Elhatároztam hát, hogy később észrevétlenül odalopódzom.

A fáradt utazók rövidesen takaróikba burkolóztak, hogy aludjanak. Én is ugyanezt tettem, de szememet egy pillanatra sem hunytam le. A csillagok bizonytalan fényénél legföljebb tűzlépésnyire lehetett látni.

Melton tőlünk kissé félrehúzódva, egymagában feküdt. Háromnegyed órai figyelés után észrevettem, hogy megmozdul. Kibontakozott pokrócaiból és felállt. Hosszabb hallgatóság után nesztelenül felém surrant és mellém térdelt. Fülét óvatosan arcomhoz közelítette, hogy hallhassa leheletemet. Lassan és szabályosan lélegeztem, ahogy a mélyen alvók szoktak. Melton megnyugodva fölemelkedett, és elindult a cserjés felé.

Amikor már annyira eltávolodott, hogy nem láthatott meg, fölugrottam, és a cserjés felé rohantam; természetesen nem arra, amerre ő ment, hanem kerülőt tettem.

Jócskán megelőztem, már a bozotos mentén kúsztam, amikor meghallottam közeledő lépteit. Már attól féltem, hogy fölfedez, amikor hirtelen megtorpant, és csettintett a nyelvével. A bokrok közül ugyanilyen hang válaszolt, és nemsokára előlépett valaki. Angolul kérdezte:

- Melton testvér, te vagy az?

- Yes - válaszolta a mormon. - És te?

- All right! Minden rendben! Gyere közelebb!

- Egyedül vagy?

- Nem, a főnök is velem van. Láthatod, ügyünket jól intéztem.

- Megtalált hát a fiad?

- Meg, persze. No, de gyere a cserjésbe! Vigyáznunk kell, hiszen állítólag nálatok tartózkodik Old Shatterhand. Én ugyan még mindig nem akarom elhinni.

- Pedig ő az. Megesküdhetek rá, mert...

Többet nem hallottam, mert akkor mindketten eltűntek a bokrok közt.

Az éppen akkor felkelő félhold fényénél láttam, hogy a cserjés igencsak gyér. Világos ruhámban ostobaság lett volna Meltonék után osonnom. Visszatértem hát a táborba. Mindenki aludt, távozásomat senki sem vette észre. Takaróimba burkolózva gondolkozni kezdtem.

Biztosra vehettem, hogy a cserjésben az öreg Weller és valamilyen indián főnök találkozott Meltonnal.

Hogy az indiánok melyik törzshöz tartoznak, egyelőre nem tudtam meghatározni. Aki Mexikó és különösen Sonora tartomány akkori néprajzi viszonyait ismeri, tudhatja, hogy élnek itt opaták, pimák, szobaipurik, tarahumarák, kahuencsák, papagók, jumák, tipehuanák, kahiták,

korák, kolatlanok, jakik, upangvaimák és gvaimák, s ezek Sonorában és a vele érintkező területeken összevissza kóborolnak.

Lázás izgalom fogott el, alig bírtam fekvé maradni. Olyan veszély fenyegetett minket, amelyről nem tudtam, hogy mikor és hogyan következik majd be. Ez rabolta el álmodat.

Értesítenem kellene a hatóságokat Uresben. Távozzam titokban? Ez nyomban gyanút keltett volna, pedig én éppen ezt akartam elkerülni. Miközben ezen töprengtem, eszembe jutott Herkulesnek az a megjegyzése, hogy belőlem sohasem lesz jó lovas. Ez teheti lehetővé tervem végrehajtását! Majd úgy teszek, mintha lovam megbokrosodna.

Ez a mentő gondolat annyira megnyugtató, hogy végül mégiscsak elaludtam. Amikor fölébredtem, a többiek már javában cihelődtek... A mormon feltűnően siettetett mindenkit.

Nyergelés közben éles homokszemcséket raktam a lótakaró alá, és a hevedert jó erősen meghúztam. Lóra szállás után egy ideig nem nehezedtem túlságosan a nyeregbe, hogy az állat ne érezzen azonnal fájdalmat. Később azonban jól befészkeltem magam a nyeregbe, hogy a homokszemcsék minél erősebben sértsék a ló bőrét. Az állat ideges lett. Úgy tettem, mintha mindenképpen meg akarnám nyugtatni. Azt színleltem, hogy le akar dobni, s nekem csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerül nyeregben maradnom. Hátasom annyira makrancos lett, hogy rövidesen mindenki, még a mormon is engem figyelt.

- Mi történt azzal a bestiával? - kérdezte Herkules.

- Honnan tudjam? Megbokrosodott.

- Fogja rövidre a szát, és sarkantyúzza meg, hogy tiszteletet ébresszen benne! Persze nem csoda, ha ez a táltos már semmibe veszi önt... Hohó... Hé!... Hová, hová?

Tanácsát követve sarkantyúmat hátasom vékonyába vágtam. A ló fölágaskodott, majd a farát hányta magasba, és végül jobbra-balra ugrálva bokkolni kezdett. Elvesztettem a kengyelt, hátracsúsztam, előredőlve átöleltem a ló nyakát, de persze le nem pottyantam. Mindenki harsány kacagásra fakadt. Paripámat ez még jobban fölízgatta, úgyhogy őrzöngő vágtában elrohant velem a síkságon délnyugat felé. Az irány persze merőben véletlennek látszott.

Egy ideig néhányan követtek, de rövidesen visszafordultak. Herkules üldözött legtovább, de hiába aggódott értem, utolérni nem tudott. Tíz perc múlva ő is eltűnt szemem elől. Akkor szegény jószágomat megszabadítottam a kínzó homokszemcséktől. Azután folytattam utamat délnyugat felé.

A vidék már egy óra elmúltával teljesen megváltozott. Mennél tovább mentem, a forgalom annál élénkebb lett. Nemsokára kertek közé értem, s végül belovagoltam a városba. Megkerestem a városházát; odabent pedig az egyik céltalanul ácsorgó rendőrtől a körzeti előljáró után érdeklődtem. A hivatali szoba ajtaján kopogtattam, majd beléptem.

Semmi olyasmit nem láttam, ami hivatali helyiség látszatát kelthette volna. A fehérre meszelt terem keményre döngölt padlójába négy zöld-fehér-piros sávokkal befestett gerendát vertek. E mexikói nemzeti színekkel díszített gerendákról két függőágy lógott le. Az elülsőben, egy cigarettázó és nem éppen hófehér reggeli köntösbe öltözött fiatal hölgy feküdt. Enyhén kócos haja valószínűleg már tegnap és tegnapelőtt is fésületlen lehetett. Feje fölött láncra vert papagája ült; dühös rikácsolással fogadott. Mély meghajlás után udvarias hangon megkérdeztem, hogy vajon beszélhetnék-e a körzeti előljáróval. Az ifjú dáma szúrós szemmel végigmért, majd válasza sem méltatva, elhessentő mozdulatot tett, és fejecskéjét kevélyen elfordította. A papagáj viszont fölborzolta tollait, és görbe csőrét kitátva, rikácsolta felém:

- Eres ratero!

Magyarul ez azt jelenti, hogy „csibész vagy!”... Amíg a hölgy becézni kezdte a madarat ezért a szellemességéért, én az előbbi udvarias hangon megismételtem kérdésemet.

- Eres ratero! - rikácsolta a papagáj, de a hölgy kitartóan hallgatott.

Kérdésemet harmadszor is megismételtem.

- Eres ratero, ratero, ratero! - szórta rám szitkát a tollas gyalázkodó, bájdús gazdája pedig hanyagul az ajtóra mutatott. Ilyen értelmes módon akarta tudtomra adni, hogy szabadulni óhajt tőlem.

Én azonban távozás helyett puskáimat kényelmesen a falhoz támasztottam, majd kinéztem az ajtón. Megláttam azt a rendőrt, aki ide irányított. Két ujjamat a számba dugva, éleset füttyentettem neki. A papagáj megpróbált utánozni, a hölgy pedig hozzá hasonló hangon felvisített. Amikor a rend őre e zajra felém fordult, magamhoz intettem, és így érdeklődtem:

- Mondja csak, valóban ez a körzeti előjáró hivatali helyisége?

- Igen, señor - válaszolta.

- De hát ő maga hol van?

- Bent a szobában!

- Sehol se látom, és a señora nem válaszol.

- Én erről nem tehetek. Én erről egyáltalán nem tehetek.

Méltóságteljes tartásban távozott. Én erre ismét a hölgyhöz fordultam, és most már kevésbé udvarias hangon újfent kérdést intéztem hozzá. Akkor végre fölemelkedett, és szikrázó fekete szemét villogtatva rám ripakodott:

- Kifelé! Azonnal! Különben lecsukatom! Miféle öltözetben jött ide?! Önről messziről lerí, hogy nem képes megfizetni a hivatalos eljárás költségeit!

A papagáj eközben roppant szárnycsapkodás közepette rendületlenül rikácsolta:

- Eres ratero, eres ratero!

Egykedvűen előhúztam erszényemet, majd szó nélkül néhány aranyat számoltam át egyik kezemből a másikba. A papagáj erre meglepő zenei érzékkel utánozni kezdte az arany csörgését, a hölgy pedig legbájosabb fuvolázó hangján a hátsó függőágy felé fordult.

- Kelj föl, kedvesem! Ügyfeled érkezett... Rögtön megkínálom cigarettával.

A papagáj alatt jókora dobozt pillantottam meg. A hölgy belenyúlt, csipetnyi dohányt szórt a cigaretta papírba, csinos ujjacskáival megsodorta, majd szájához emelve megnyálazta és összeragasztotta. Ezután meggyújtotta, és szívődöglesztő mosollyal nyújtotta felém.

Hm! Az a nyálazás! No, meg azt sem tudhattam, vajon ürge ujjacskái kesztyűtől vagy netán valami mástól barnállanak-e! Ráadásul a dohányt éppen a papagáj alatt tartották! Egy szó, mint száz: mély hódolattal elfogadtam a cigarettát, attól azonban mégis őrizkedtem, hogy a szájamba vegyem.

Ezalatt a hátsó függőágyból végtelenül magas és ijesztően sovány alak tápászkodott föl kísérteties lassúsággal. Nesztelenül hozzám lépett, és tompa hangon, mint valami hasbeszélő, megkérdezte:

- Mennyi illetéket hajlandó fizetni, señor?

- Amennyit a kapott válaszok érnek - válaszoltam.

A hórihorgas alak ifjú hitveséhez fordult, és barátságos mosolynak szánt förtelmes arcfintorral imigyen szólott:

- Hallod ezt, galambocskám? A válaszok értéke szerint fizet! Arra kérlek, sodorj a señornak még egy cigarettát.

A hölgy láthatólag elégedetten engedelmeskedett. Amikor aztán ujjaim közt immár két kialudt búzrudacsát szorongattam, derék párja fölszólított:

- Most pedig, señor, adja elő óhaját bizalommal! Legjobb barátja előtt áll.

Még a papagáj is olyan szelíden pityegő hangokat hallatott, hogy egyszerre boldogság fogott el. Úgy éreztem, a legnemesebb caballero és a legbarátságosabb papagáj színe elé jutottam. Palástolatlan őszinteséggel érdeklődtem tehát:

- Ismeri-e ön, señor, Timoteo Pruchillót?

- Nem. Te sem, galambocskám?

- Én sem - válaszolta galambocskája.

- A Hacienda del Arroyót keresem. Nem tudja, hol lehet?

- Nem. Te sem, galambocskám?

- Én sem - válaszolta galambocskája újfent.

- Timoteo Pruchillo bevándorlókat hozatott Németországból. Ki nyújt nekik védelmet, ha nem bánnak velük becsületesen?

- Én semmiképpen sem, señor.

- De hát akkor kicsoda? - kérdeztem csodálkozva.

- A német követ vagy konzul.

- Van itt konzulátus?

- Nincs.

- De ha ezek az emberek bajba kerülnek, akkor valakinek mégiscsak kell törődnie velük.

- Nem. Itt ilyen valaki nincs.

- Az mégiscsak elvárható, hogy azt a mexikóit, aki gazul bánik velük, az itteni hatóságok felelősségre vonják. Nem?

- Nem, señor. Ami a külföldiekkel történik, az minket nem érdekel.

- Mit tesz ön, señor, ha körzetének egyik lakója megöl egy német állampolgárt?

- Semmit. Éppen elég gondot okoznak nekem saját állampolgáraink. Nem törődhetem más országok fiaival. Kíván ezenkívül még valami mást is, señor?

- Nem. Eddigi válaszai fölöslegessé tesznek minden további kérdést.

- Akkor elmehet, amint meghatározta felvilágosításaim értékét.

- Felvilágosításait a leglelkismeretesebben kívánom értékelni - válaszoltam. - Mivel állandóan nemet mondott, válaszai nekem sajnos semmit sem érnek.

- Hogyan?! Micsoda?! Úgy érti talán, hogy semmit sem akar fizetni?

- Úgy.

Erre két lépést hátrált, dühös tekintettel végigmért, majd megfenyegetett:

- Akkor majd kényszerítem rá, señor!

- Engem nem! Saját szavai szerint nem óhajthatom öntől, hogy külföldi személyekkel és dolgokkal foglalkozzék. Jómagam német vagyok, az ön belföldi jellemét tehát nem csábíthatom bűnre azzal, hogy külföldi pénzt ajánlok fel.

A señora háborogva eldobta cigarettáját, a papagáj ingerülten tátogott, a señor viszont még egy lépést hátrált, és síri hangon tudakolta:

- Tehát valóban nem fizet?

Fölkaptam puskáimat, a cigarettákat a dohányszelencébe pottyantottam, és köszönés nélkül távoztam.

- Fösvény, szőszegő himpellér! - mennydörögte a hórihorgas hasbeszélő.

- Ágrólszakadt külföldi csavargó! - sivította utánam dühösen a hölgy.

- Eres ratero, eres ratero, ratero! Csibész vagy, csibész vagy, csibész! - hallottam a papagáj rikácsolását, amikor az udvaron átsiettem. A rám várakozó rendőr elém tartotta a markát.

- Néma borraivalót a felvilágosításért! Kicsi a fizetésem...

- Én erről nem tehetek. Erről egyáltalán nem tehetek - ismételtem meg válaszként saját szavait, majd elköttem lovamat, és elügettem.

A helyi hatóságokba vetett reményem tehát hiábavalónak bizonyult.

Betértem egy vendégfogadóba, ettem és ittam valamit, lovamat is megabrakoltattam, aztán ruhaüzlet után néztem. A közeli boltban, bár gyalázatos áron, de kitűnő és szinte rám szabott mexikói öltönyt vehettem. Új öltönyömet takaróba csomagolva, nyergem mögé csatoltam, aztán vígan kilovagoltam a városból. Reményeimben kissé csalatkoztam ugyan, de néhány fontos értesüléssel azért mégiscsak gazdagodtam. Ebéd közben ugyanis megtudtam, hogy a Hacienda del Arroyo a várostól keletre, egy napi járásra, erdő borította hegyek közt fekszik. Az odavezető utat olyan pontosan leírták, hogy nem tévedhettem el. Ezenkívül még a tulajdonosról is kaptam adatokat.

Don Timoteo Pruchillo valamikor a tartomány leggazdagabb emberei közé tartozott, de az állandóan ismétlődő politikai lázadások, s az indiánok rajtaütései miatt sok kárt szenvedett. Bár még mindig jómódúnak számított, de sok-sok birtokából ma már csak a Hacienda del Arroyo, s egy állítólagos higanybánya maradt meg.

Uresből elindulva, egész másnap délelőttig egyetlen emberrel sem találkoztam. Akkor azonban többen is, még hozzá nagyon fontos személyekkel, és a találkozáskor, sajnos, vér is folyt.

Hosszú, keskeny, jobbra-balra kanyargó völgyben lovagoltam fölfelé a hegyek közé. Úgy sejtettem, hogy e kopár, fátlan magaslatok mögött fekszenek a haciendát körülvevő hegyek. A különös, vadregényes sziklák itt-ott a távoli Badlandsra - Dél-Dakota délnyugati vidékére emlékeztettek. Csak ritkán láttam egy-egy csenevész fát, amelyik a repedésekben összegyűlt nedvesebb talajból valahogyan mégiscsak kifejlődött. Badlandsra emlékezve eszembe jutottak a sziúkkal ott vívott csatározások. Szinte hallottam éles csatakiáltásukat és puskáik ropogását... Abban a pillanatban lövés durrant. Megállítottam lovamat, és fülelni kezdtem. Akkor második, majd harmadik dörej visszhangzott a völgyből az útkanyar mögül.

Leszálltam hát, és lovamat hátrahagyva gyalog mentem előre a sziklasarkokig. Széles karimájú kalapomat levettem, nehogy eláruljon, aztán kikémleltem. A völgybe derékszögben szakadékos hasadék torkollott. Az út közepén két férfi állt, és a mellékvölgy saroksziklája felé tekintettek. Az egyik fehér, a másik indián volt. Alig pillantottam meg őket, máris láttam, hogy fölemelik puskáikat, s a magasba céloznak. A lövések szinte egyszerre dördültek el.

A szakadék sziklasarkánál mozdulatlanul három, döglöttnek rémlő ló feküdt. Feljebb, körülbelül húsz méter magasan, csak ügyes sziklamászók számára elérhető helyen három alak, két ifjú és egy nő lapult. Kiugró szirtfok védte meg őket az ellenséges golyóktól. Láttam, hogy puskájuk nincs. Nyílvevesszőik nem sok kárt tehettek támadóikban.

Felnőtt férfiak két fiú és egy fegyvertelen nő ellen! Az életükre törnek. Undorító! Miféle gazfickók ezek? Elhatároztam, hogy a fiatalok segítségére sietek. Visszasiettem lovamhoz, és nyeregbe szálltam. Mindkét puskámat kivettem tokjából, a medveölőt vállamra akasztottam, a Henry karabélyt pedig kézbe vettem. Akkor kiugrattam a szikla mögül.

A két alak közeledésemet azonnal észrevette, és mozdulni sem tudott rémületében.

A közepes termetű, vállas fehér férfi könyörtelen arcvonásait nehéz lenne valaha is elfelejteni. A vörös hosszan lelógó hajában ott díszlelegtek a főnöki tollak.

- Jó reggelt, señorok! - köszöntem, és karabélyommal játszadozni kezdtem. - Mire vadásznak?

Nem válaszoltak. Akkor a döglött lovakra mutattam.

- Á! Ezeket már elejtették? Most hát a lovasokra céloznak?

A vörös a tölténytáskájához kapott, hogy újratöltsön. A fehér szintén, és még szitkozódott is hozzá:

- Mi köze hozzá? Álljon odébb! Ne üsse az orrát a mi dolgunkba.

- Valóban? Ez vitatható. Aki olyanokkal találkozik, akik gyerekekre és nőkre lövöldöznek, az jogosan érdeklődhet.

- Sürgősen tűnjön el, mert különben...

- Fenyegetődzöl, bitang? - szakítottam félbe. - Tudod-e, hányszor lehet lőni Henry karabéllyal?

- He... he... Henry karabéllyal! - dadogta meredt szemmel a fehér.

Szörnyen megrémítettem Henry karabélyom említésével, az indiánt azonban nem. Az megfontolt hidegvérrel cselekedett. Szeme villanásából kitaláltam, mire készül. Amikor fehér társa övéből villámgyors mozdulattal kirántotta a pisztolyt, és reám szegezte, megelőztem. Hirtelen ráirányított karabélyom abban a pillanatban már el is dördült. Átlőttem a kezét, még mielőtt hüvelykujjával a kakast felhúzhatta volna. Döbbenet bámulta vérző jobbját, elejtette a pisztolyt, majd puskája is földre hullott. Aztán pillantását reám emelte.

- Tave-sala!

Amint kimondta ezt a két szót, a lovához ugrott, fölpattant és elvágtatott.

- Tave-sala! - ismételte meg a fehér, majd angolul hozzátette: - Ezer ördög, hova tettem a szemem!

Szempillantás alatt a másik lónál termett, nyeregbe szökkent, és a vörös nyomába eredt.

Amikor a menekülők elszáguldottak, a szikla felől örömrivalgás hangzott fel. A nő és a két fiú ujjongása azonban korainak bizonyult, mert éppen abban a pillanatban láttam meg, hogy újabb veszély leselkedik rájuk.

Fölöttük, a legfelső sziklacsúcs mögül előbb egy fej bukkant elő, aztán egy kétsövényű puska. A magasban lapuló alak a fiatalokra célzott. Mivel az imént a mimbrényó apacsok nyelvén kurjongtak, s ezt a nyelvet jól ismertem (Winnetou, az apacsok főnöke tanított meg rá), fölkiáltottam nekik:

- Ovan sza arhonda! Akajia to-szikisz-ta! Lapuljatok a sziklafalhoz! Fölöttetek ellenség van!

Azonnal engedelmeskedtek. Annyira a sziklához lapultak, hogy letről már nem is láthattam őket. Úgy tetszett, hogy a fent leselkedő szeme elől is eltűntek. A fickó azonban nem tett le szándékáról. Pillanatok múltán a magaslesre emlékeztető sziklapárkányon bukkant fel. Becslésem szerint onnan már le is lőhetette az alatta rejtőzködőket. Három embert kellett megmentenem. Nem kímélhettem a támadót. A kezemben lévő karabéllyal azonban nem lehetett megfelelő biztonsággal olyan messzire löni. Leugrottam hát nyugtalanul topogó lovamról, eldobtam karabélyomat, és lekaptam vállamról medveölőmet. Amikor fegyveremet célzásra emeltem, láttam, hogy a fickó lefelé irányítja a puskacsövéjét. Rövid ideig céloztam, és... lőttem. A völgy falai minden irányból visszaverték a robajt: az öreg, nehéz puska hangja tábori tarackéval vetekedett. A férfi elterült a sziklapárkányon. Mivel puskája még mindig lefelé irányult, újra odapörköltam. Gyorsan töltöttem. Három védencem akkor előlépett. Az egyik fiú lekiáltotta:

- Ne lőj többet! Meghalt! Rögtön leereszkedünk hozzád.

A meredély tövében találkoztam az igazi indián szépségnek számító fiatal nővel és a két fiúval. Egyikük tizenöt éves lehetett, másikuk tizenhét. Ruhájukról lerítt, hogy már hosszú utat tettek meg. Mindhármukkal kezet fogtam, aztán indián szokás szerint nem a hölgyhöz, hanem az idősebbik fiúhoz fordultam.

- Ismered támadóitokat?

- A sápadtarcút nem, de a két vöröst igen. Az idősebbik Nagy Száj, a jumák főnöke, a másik pedig Kis Száj, a fia.

- Sohasem hallottam róluk. Miért akartak megölni benneteket?

- Sok-sok hónappal ezelőtt a jumák eljöttek hozzánk, hogy a köztünk lévő béke ellenére megtámadjanak és kiraboljanak minket. Mi azonban megíúsítottuk ezt, és elfogtuk főnöküket. Apánk, Erős Bölény párviadalra hívta ki és legyőzte Nagy Száját. Diadalt aratott, de ellenségét nem ölte meg, hanem futni hagyta. Ez a megvetés jele, a legnagyobb sértés. Te ezt persze nem tudhatod, mert sápadtarcú vagy.

- Nagyon jól ismerem a vörösök szokásait és hagyományait. Sok nyarat és telet töltöttem el bátor törzseik közt. Apátokkal, Erős Bölénnyel is elszívtam már a békepipát.

- Akkor nem lehetsz közönséges sápadtarcú, mert apánk csak híres emberekkel szívja el a kalumetet. Mi a neved?

- Majd megtudjátok, előbb azonban mondjátok el, hogyan találkoztatok össze ezzel a két jumával és fehér társukkal.

- Ez a szkau Gyémántszerem, a nővérem. Az opaták fiatal főnöke megkérte a kezét, és magával vitte. Mi ketten nagyon szeretjük nővérünket, ezért fölkerestük. Amikor hazaindultunk, velünk jött, hogy viszontlássa szüleit.

- Ezt óvatlanságnak tartom!

- A jumák hazája messze fekszik innen, nem sejthettük, hogy főnökük ezen a vidéken jár. Mi még nem vagyunk harcosok, még nevünk sincs. Lőfegyverünk sincs, ezért elveszünk, ha te nem mentesz meg minket.

- A fehér is lőtt rátok?

- Igen, bár még sohasem láttuk, s ezért semmit sem véthettünk ellene. Még puskát is cserélt Kis Szájjal, hogy az az ő kétsövűjével könnyebben megölhessen minket. Ezért meg kell halnia. Jól megjegyeztem az arcát.

Kihúzta kését, és olyan mozdulatot tett, mintha le akarna szúrni valakit. Hirtelen eszembe jutott az a két szó, amelyet Nagy Száj akkor ejtett ki, amikor golyóm átfúrta a kezét. Megkérdeztem hát:

- Beszélsz a jumák nyelvén?

- Elég jól.

- Meg tudod mondani, mit jelent a *Tave-sala* kifejezés?

- Meg. *Zúzó Ököl*. Ez nagy fehér vadász neve, aki barátja Winnetounak, az apacsok híres főnökének. A sápadtarcúak Old Shatterhandnek nevezik. Apánk egyszer az ő oldalán harcolt a komancsok ellen, és örök barátságuk jeleként a béke kalumetjét is elszívta vele. Mikor hallottad ezt a két szót?

- Nagy Száj ejtette ki őket az imént, amikor golyóm átfúrta a kezét.

- Úgy cselekedtél, ahogyan Old Shatterhand szokott. Sohasem öli meg azt az ellenségét, akit megsebesítéssel ártalmatlanná tehet. Medveölőjét csak nagyon erős férfiak tudják kezelni, sokgolyós rövid puskájából pedig vég nélkül tüzel...

Hirtelen elakadt a szava, tetőtől talpig végigmért, majd testvéreihez fordulva felkiáltott:

- Uff! Úgy látszik, megvakultam! Ez a fehér harcos igen nagy távolságból találta el ellenségünket. Nézzétek kezében a nehéz puskát! Nagy Száj főnök Zúzó ökölnek nevezte, öcsém és nővérem, hajoljatok meg mély tisztelettel, mert az előtt a fehér harcos előtt állunk, akiről apánk azt mondta, hogy még ő maga sem érhet fel hozzá.

Mindhárman mélyen meghajoltak előttem. Én újból kezet szorítottam velük.

- Igen, valóban, engem Old Shatterhandnek hívnak. Ti pedig bátor és híres barátom gyermekei vagytok, s ezért különösen örülök annak, hogy halálos ellenségeiteket még idejében elűzhettem innen. Bizonyára mindig emlékeztek majd erre a napra, amelyen Nagy Száj főnököt gyáván elvágtnak láttátok. Most pedig gyertek velem a lovakhoz!

A három indián követett. Arra a helyre mentem, ahol a vörösök két egycsövű puskája és a fehér pisztolya hevert a porban. Itteni szokás szerint a zsákmány engem illetett volna, én azonban a két puskát a fiúknak nyújtottam át, s az idősebbiknek ráadásul még a pisztolyt is odaadtam. Mindkettő rendkívül boldog lehetett, hiszen indián fiú lőfegyvert csak nagyon ritkán kap. Az ajándékot mégis szóltanul vették át, mert a vörösöknek nemcsak fájdalmukat kell eltávolítaniuk, hanem örömeiket is.

Kis Száj szép lovát Gyémántszemnek ajándékoztam.

Ezek után odamentünk a sziklák tövében heverő három lelőtt lóhoz. A rajtuk lévő holmiból semmi sem hiányzott. Érintetlen maradt mindaz, amit a fiúk sógoruktól ajándékba kaptak, s az is, amit a szkau apjának vitt. Ezeket a holmikat a nyergekkel és kantárfelszerelésekkel együtt lovainkhoz vittük.

Amikor elindultam, hogy fölmászzam a sziklapárkányra, a két fiú kért, hogy ők is velem jöhessenek. Lent a völgyben őrként egyedül a szkau maradt. Odafele furcsa látvány tárult elénk. A hasán fekvő halott feje és karja túlnyúlt ugyan a sziklapárkányon, de görcsbe rándult kezéből mégsem esett ki a kétsövű fegyver.

- Uff, uff! - kiáltott fel a két fiú, és Kis Száj fejére mutattak. Mindkét golyóm az áldozat fején ment keresztül. A nagy magasságkülönbség és távolság miatt ez a kettős találat kedvezőbb már nem is lehetett volna. A szemtanúk elismerő pillantása láttán biztosra vehettem, hogy idővel egyik csodatettként emlegetik majd mindenfelé a tábornoknál.

A fiúk a halott minden holmiját magukhoz vették, aztán leereszkedtünk. Tudtam, nem tanácsos sokáig ezen a vidéken maradni, hiszen Nagy Száj minden bizonnyal visszatér, és megtalálja fia holttestét. Számolnom kellett tehát azzal, hogy a főnök halálos ellenségemként ered majd a nyomomba.

A fehér útonálló elhajított kétsövűjének tusáján az R. W. kezdőbetűket fedeztem fel. Azonnal a Weller névre gondoltam. A kajütszolgát és apját hívták így. Ő lehetett tehát az, aki Nagy Száj és Kis Száj társaságában tegnapelőtt este Meltonnal, a mormonnal tárgyalt. Minden egybevágott. Nem csodálkoztam, hogy ma éppen itt botlottam beléjük, hiszen ezen a völgyön át vezetett az út a Hacienda del Arroyóhoz. Tegnapelőtt este nyilván ez ellen a birtok ellen főztek ki valamilyen alattomos tervet. Ha gyanúm helytálló, akkor ebből az következik, hogy valahol a közelben jumák táboroznak. Felbukkanásukkal bármelyik pillanatban számolhatunk. A völgyet minden további késlekedés nélkül el kell hagynunk.

Bár a hacienda nem esett a három indián testvér útjába, szívesen velem tartottak. Azt remélték ugyanis, hogy ott pótolhatják két hiányzó lovukat.

A HACIENDA DEL ARROYO

Már jócskán elmúlt dél, amikor végre megpillantottam az erdős hegyeket. Alkonyat előtt értük el azt a kis tavat, amelyen az Arroyo keresztülfolyt. E fárasztó nap folyamán újból meggyőződhettem arról, mire képesek az indiánok. A két fiú egész nap állandóan a nyomomban járt, és mégsem látszott rajtuk, hogy a hosszú gyaloglás kimerítette volna őket. A tó völgyében virágos rét terült el, dús füvelőjén hatalmas gulya és ménes legelészett. Az állatokat lovas és gyalogos csikósok és gulyások őrizték. Rögtön, az első pillantásra megállapítottam, hogy kevés az ember. Az élénk siető, barátságos tehenésektől megtudtam, hogy Melton és munkáskaravánja még nem haladt el erre.

Ahogy a völgyben tovább haladtunk fölfelé, a legelőt szántóföld váltotta fel. Terjedelmes gyapot- és cukornádültetvényeket láttam, de akadtak indigócserje-, kávé-, tengeri- és búzátáblák is. A növények állapota mindenütt munkaerőhiányról árulkodott. Aztán hatalmas gyümölcsöskertek közé értünk, ahol a fák jó része azonban annyira elvadult, hogy azon csak sajnálkozni lehetett. A dús lombok közül végre élénk tárultak a hacienda épületei.

Valójában csak a főépület lapos tetejét pillanthattuk meg, a többit a legalább öt méter magas fal eltakarta előlünk. A fal által körülzárt négyszögletes területen patak folyt keresztül. Az emeletes főépület az udvar közepén, közvetlenül a patak keleti partja mellett, pontosan a nyugati fal, nagy kapujával szemben állt, s bejáratához híd vezetett. A falon belül épített többi kisebb épület elsősorban a munkások elszállásolására szolgált. A távolabbi hosszú épületet nyilvánvalóan a termés tárolására használták. A támadások esetén a falakon belülre terelt állatok elhelyezésére faoszlopokon álló, fedett, de oldalt nyitott színeket építettek. A keményfából készült hatalmas kaput kívülről és belülről vaslemezzel borították.

A kapu mindkét szárnyát nyitva találtuk, s így akadálytalanul juthattunk az elhagyatott udvarra.

Leszálltam lovamról, gyalog indultam a híd felé. Akkor nyílt a ház ajtaja, és ellenszenves, fölfuvalkodott, ragyás képű alak lépett ki rajta. Tetőtől talpig végigmért és rám ripakodott:

- Állj! Mit akarsz itt?

Átballagtam a hídon, nyugalmasan elébe álltam és megkérdeztem:

- Itthon van señor Timoteo Pruchillo?

- Señor? Őt donnak szólítják. Ezt jegyezd meg! A señor megszólítás engem illet. Señor Adolfo vagyok, a birtok intézője.

A legudvariasabb hangon érdeklődtem:

- Lenne szíves közölni velem, vajon don Timoteo itthon tartózkodik-e?

- Mit akarsz tőle?

- Beszélni szeretnék vele.

- Szó se lehet róla! Ha kívánsz valamit, azt csak nekem adhatod elő.

- Éjjeli szállást kérek magam és három indián útitársam részére.

- Még csak az hiányzik! Meghibbantál? Itt nincs helye efféle söpredéknek! A hacienda egész területét tüstént hagyjátok el!

- Nos hát, megyek. Ámbár nem hiszem, hogy señor Melton, aki nekem a könyvelői állást felkínálta, majd megköszöni önnek, amiért ilyen gorombán kiebrudalt.

Sarkon fordultam, és lassan elindultam a hídon. Utánam kiáltott:

- Ön a könyvelő? Az ég szerelmére, hová megy? Maradjon!

Amikor látta, hogy ügyet se vetek rá, utánam ugrott, és megragadta a karomat.

- Ha señor Melton küldte, akkor persze nem engedhetem el, akkor se, ha külseje nem valami bizalomkeltő. Kérem, forduljon vissza.

Mit gondoljak erről az intézőről? Ütődött lenne? Alattomos arcvonásai és apró, álnok szeme miatt nem tekinthettem holmi ártatlan félnótásnak. Mindenesetre továbbra is udvariasan tudakoltam:

- Meghívása útitársaimra is vonatkozik?

- Ezt előbb meg kell érdeklődnöm don Timoteótól. Várjon meg itt! Rövidesen választ adok.

Visszaértünk az ajtó elé. Egyedül akart bemenni.

- Nem tartozom azok közé, akiket a küszöbön lehet várakoztatni - jegyeztem meg.

Azzal az orra előtt beléptem. Elképedt arccal követett, majd előresietett, befordult egy oldalszobába. Nemsokára visszatért, és kézmozdulattal értésemre adta, hogy bemehetek, ő maga kint maradt.

Sem a ház alacsony, de tágas előcsarnokában, sem a szobában nem találtam semmi fényűzést. A kicsi ablakok üvegtáblái a piszoktól már jócskán elhomályosultak, a gyatrán faragott bútortat megmunkálása nem asztalosmester kezére vallott. Az ócska berendezés közepette énrám váró és engem sötét szemével kíváncsian végigmérő férfi külsejét azonban egyáltalán nem nevezhettem szerénynek. Olyan előkelően öltözködött, hogy akár Mexikóváros sétányain is páváskodhatott volna.

Sötét bársonykabátján a varrásokat mindenütt aranypaszományok és -zsinórok díszítették. Ezüstlapokkal kivert széles övében aranyozott markolatú kést és két mexikói pisztolyt hordott. A rozoga asztalon fekvő széles karimájú kalapját a legfinomabb sivatagi pálma - carludovica pálma - leveleiből fonták, olyan művészien, hogy legalább ötszáz márkába kerülhetett. Sarkantyújának taraja fogazott észak-amerikai arany húsdollárosból készült.

E csillogó külső mellett én valóban csavargónak festettem. Éppen ezért nem lepődtem meg, amikor a haciendero nem nyújtott kezét, csak ápolt, koromfekete körszakállát simogatta, és csodálkozva csóválta a fejét.

- Nekem könyvelőt jelentettek be! És lám csak, ki jött be? Afféle vedlett világvándor, aki...

- ...aki még sokat tehet önért, don Timoteo! - szakítottam félbe.

A pimasz „señor Adolfo” gorombáskodhatott, de a birtokos udvariatlanságát nem tűrhettem el. Ezért vágtam a szavába. Tréfásan ijedséget színelve kapta vissza fejét, és vidáman mosolyogva kijelentette:

- Á, érzékenyek vagyunk! Kik és mik vagyunk hát voltaképpen?

Többes szám első személyben beszélt, hogy se tegeznie, se önöznie ne kelljen engem. Sértődjem meg? Jómódú, nyájas caballerónak látszott.

- Sok olyasmivel foglalkozunk, amiről önnek sejtelve sincs, don Timoteo - válaszoltam magam is mosolyogva -, s ezért az ön számára annyira fontosak lehetünk, hogy bátran szerencsésnek tekintheti magát, amiért fölkerestük.

- Nagy ég! - nevetett föl hangosan. - Csak nem azért jöttünk, mert közölni kívánjuk, hogy engem kiáltottak ki Mexikó uralkodójának?

- Pontosan az ellenkezőjéért. Azért jöttem, mert kötelességem közölni önnel, hogy valószínűleg már nem sokáig marad e kis hacienda ura.

- Gyönyörű! - mondta, és ismét föl kacagott, majd visszaült a helyére, s egy székre mutatott. - Foglaljunk helyet! Miért akarna csekély számú alattvalóm letaszítani a trónról?

- Erről majd később. Előbb tekintse át az irataimat!

Levéltárcámért nyúltam, s átnyújtottam neki a mexikói konzul által San Franciscóban kiállított okmányaimat. Átolvasta, majd visszaadta az igazolványokat, és arcáról eltűnt a pajkos derű.

- Señor, miért az én könyvelőmként jelentette be magát?

- Mert Melton valóban felkínálta nekem ezt az állást.

- Erről semmit sem tudok. Hiszen nincs is szükségem könyvelőre. Azt a néhány csepp tintát, amit ezen a birtokon írásra használunk, saját kezűleg és saját tollúlag is elkörmölhetem.

- Gondoltam.

- Miért jött hát?

- Olyan fontos okból, hogy titoktartást is kell kérnem öntől.

- Ez szerfölött titokzatosan hangzik. Szinte úgy, mintha veszély fenyegetne.

- Szerintem valóban valami ilyesféle közeledik.

- Akkor kérem, beszéljen!

- Megbízta Meltont azzal, hogy hozasson önnek munkásokat Németországból?

- Igen.

- Ki szorgalmazta ezt a vállalkozást? Ön vagy ő?

- Ő hívta fel figyelmemet arra, hogy milyen haszonnal járna, ha német kivándorlókat alkalmaznék. Mivel ugyanakkor felajánlotta, hogy mindenről gondoskodik, felhatalmaztam az ügy elintézésére.

- Olyan jól ismeri őt, hogy ezt nyugodtan megtehetette?

- Igen. De miért kérdezi ezt?

- Mert tudni szeretném, hogy becsületesnek tartja-e.

- Természetesen annak tartom. Nekem már eddig is jelentős szolgálatokat tett. Évek óta legteljesebb bizalmamat élvezzi, önnek talán más a véleménye?

- Egészen más! Engedje meg, hogy elmondjam.

Közöltem vele mindazt, amit Guaymasban s azóta megfigyeltem, majd kifejtettem a tapasztalataimból levont következtetéseket. Egyszer sem szakított félbe. Amíg beszéltem, a szeme sem rebbent, de amikor befejeztem, csúfondárosan elmosolyodott, és hitetlenkedve reám sandított.

- Okmányjaiból azt olvastam ki, hogy laptudósító. Elbeszéléseket is ír?

- Igen.

Akkor megint felkacagott.

- Mindjárt gondoltam! A regényírók álomvilágban élnek! Hogy Melton, az általam ismert legderekbabb, legjámborabb caballero bitang lenne?! Señor, ön képzeleg, képzeleg.

Föl s alá sétált a szobában, elégedetten dörzsölte a tenyerét, és jóízűen nevetgélt. Megvártam, amíg lecsillapodott, s akkor higgadtan megjegyeztem:

- Örvendek, amiért elbeszélésemen ilyen remekül szórakozik, és szívből kívánom, hogy vidámsága soha ne váljék keserű kijózanodássá.

- Ne aggódjék, señor! Veszedelmes elefántokat lát ott, ahol még ártatlan szúnyogok sincsenek.

- Az sem ejti gondolkodóba, hogy az idősebb Weller fegyvert emelt rám?

- Semmi közöm hozzá. Egyébként miért avatkozott a harcba? Adjon hálát Istennek, hogy ép bőrrel megúsza! Egy escritor ne hadakozzék indiánokkal. Ezt bízza ránk, akik a vadonban élünk, ismerjük a vörösöket, és jól bánunk a fegyverrel!

Ez a daliás külsejű, de szellemileg egészen jelentéktelen ember agyrémeknek tekintette ésszerű következtetéseimet. Beláttam, hogy Meltonba vetett bizalmát nem ingathatom meg, a hogy gyanúm helyességéről majd csak a bekövetkező események győzik meg. Nem kísérleteztem tehát tovább azzal, hogy nézetemet elfogadtassam vele. Arra kértem csupán, adja szavát, hogy hallgatni fog beszélgetésünkről. A következő szavakkal nyugtatott meg:

- Ami azt illeti, ettől nem kell félnie. Nem akarok nevetségessé válni. Señor Melton még bolondnak tartana. Éppen ezért minderről hallgatók majd. De valamiről beszélnünk kell még. Mi lesz az ön állásával? Melton valóban megígérte ezt önnek? Élek a gyanúperrel, hogy ez a könyvelőség is csak az ön képzeletében létezik.

- Netán bolondnak nyilvánít, don Timoteo?

- Nos, annak éppen nem, csak attól tartok, hogy agyában az egyik kerék a szükségesnél gyorsabban forog. Azt ajánlom, hogy valamiféle gyógyintézetben vizsgáltsa meg magát.

- Köszönöm, don Timoteo! Valóban van, akinek az agya másokénál gyorsabban működik. A könyvelőségről egyébként lemondok.

- Ennek örülök, señor. Mikor lovagol el?

- Engedelmével holnap reggel.

- Már ma megadom erre az engedélyt.

- Ez azt jelenti, hogy kiutasít az ajtaján?

- Nemcsak az ajtón, hanem a hacienda határán túlra is.

- Don Timoteo, ez olyan ridegség, amely az ország szokásaival merőben ellentétes.

- Sajnálom. Csak önmagát hibáztathatja. Látszólagos ridegségem csak óvatosság. Lelőtte a juma főnök fiát! Ha nálam marad, Nagy Száj és törzse az én nyakamra jön! Megérti hát hogy el kell küldenem?

- Nos, nincs igaza, de nem ellenkezem. Indulok is már, de előbb szeretnék lovakat vásárolni.

- Kié az a ló, amelyiken most lovagol?

- Meltontól kaptam Lobosban.

- Akkor az az enyém, s ezért itt kell hagynia. Közlöm kell önnek, hogy útitársainak sem adhatok lovakat. Nem segíthetem a mimbrényókat, mert ezzel a jumákat tenném ellenségeimmé.

- Óvatossága dicséretes, don Timoteo. Még csak azt kérdezem meg, hogy milyen irányban lehet leghamarabb elhagyni a birtokát.

- Majd vezetővel kísértetem ki, nehogy képzelőereje ismét tévútra vigye. Ebből is láthatja, mennyire gondját viselem.

- Talán egyszer módomban áll majd, hogy én gondoskodjam önről. Hálás szoktam lenni.

- Jelen esetben erre nincs szükség. Lemondok róla. Egyébiránt el sem tudom képzelni, hogy efféle éhenkórász firkonc, akinek még lova sincsen, milyen szolgálatot tehetne nekem, a gazdag birtokosnak.

Tapsolt, mire azonnal belépett az intéző. Nyilvánvalóan az ajtó mögött hallgatózott. A pökhendi „señor Adolfo” az önhitt Timoteo utasításainak megfelelően kikísért. Künn, a ház kapuja előtt kárörvendő hangon kijelentette:

- Tehát hazudtál! Nem vagy te könyvelő! Az vagy, akinek néztelek, te csavar...

- Nálad pimaszabb tökfilkóval még nem találkoztam! - szakítottam félbe. - Hanem az arcátlan tegezésért most megkapod méltó jutalmadat. Nesze!

Először balról kevertem le neki akkora nyaklevest, hogy jobbra tántorodott, aztán a jobb képét tiszteltem meg akkora pofonnal, hogy balra dőlt és a földre zuhant. Azért is bántam vele így, mert a haciendero kinyitotta ablakát, hogy szemmel tartsa elvonulásomat. Mivel hallotta intézője szavait, válaszat nemcsak hallania, hanem látnia is kellett. „Señor Adolfo” tüstént fölpattant, övéből kirántotta kését, és dühösen nekem ugrott.

- Gazfickó! Mire vetemedtél?! Ezért meglakolsz!

Dőfésre emelt kését könnyedén kiütöttem a kezéből, majd megragadtam a derekánál, s a híd korlátján át a patakba dobtam, összecsaptak fölötte a hullámok, de gyorsan felszínre vergődött, és zihálva kimászott a partra.

Talán másodszor is rám ront, ha nem jön közbe olyasmi, amire egyáltalán nem számított.

A szemközti nyitott kapun éppen akkor lovagolt be Melton. A mormon látta, hogy mi történt. Azonnal hozzánk vágatott.

- Mi történik itt? Párviadal? Ez csak valami félreértésen alapulhat. Majd mindjárt tisztázom... Kössenek hát békét!

Utóbbi szavait „señor Adolfohoz” intézte. Ezután hozzám fordult.

- Hiába kerestük. Hogyan került ide?

- Mint tudja, megbokrosodott a lovam. Nos, idáig vágatott velem.

- Furcsa! No, majd később beszélünk még erről a különös lovaglásról.

- Erre már nincs idő, mert el kell mennem. Kihajítottak.

- S ezért az intéző vízbe dobásával szórakozik?

- Természetesen. Erről a hibámról nem tudok leszokni.

- Szellemes! Nos, várja meg, amíg beszélek don Timoteóval! Maradjon még, rögtön visszajövök.

Besietett a házba. A csuromvizes intéző utána sántikált. Egyetlen pillantásra sem méltatott.

Menjek? Maradjak? Furdalt a kíváncsiság, hogy vajon miképpen próbál a mormon itt tartani. Hisz nyilvánvaló, hogy nem szívesen engedne el. Nem indultam hát el, hanem tájékoztattam a két fiút és a szkaut is:

- Fiatal fivéremeim és húgom láthatták, hogy nem fogadtak barátságosan. A haciendero nem fogad be minket, mert fél a juma főnök bosszújától. Elmegyünk hát, és ma éjjel az erdőben alszunk.

- Ki az a lovas, aki most érkezett, s aki Old Shatterhannel beszélt? - kérdezte az idősebbik fiú.

- Nagy Száj egyik cimborája. Gazember, óvakodjatok tőle.

Beszélgetés közben a szkau lovára az én holmimon kívül még a három indián nyergét is fölcsatoltuk, s így mind a négyen gyalogosok lettünk. Akkor a mormon a hídon át hozzánk sietett.

- Señor - mondta -, az ügy rendeződött. A haciendán maradhat.

- Hogyhogy?

- Don Timoteo nem gondolt arra, hogy a sok új munkás megérkezése után szüksége lesz könyvelőre. Jöjjön hát be velem ismét! Alkalmazzuk. Itt maradhat.

- Úgy? Nos, eszem ágában sincsen. Amint látja, éppen indulni készülök.

- Haragosan beszél, pedig a harag rossz tanácsadó. Gondoljon honfitársaira! Megszerették, s aggódnak önért. Gondolja el, mekkorát csalódnak majd ezek az egyszerű emberek, ha megtudják, hogy búcsú nélkül elhagyta őket!

Természetesen hiába fáradozott. Amikor belátta, hogy elhatározásomat nem ingathatja meg, bosszús hangon folytatta:

- Nos, ha szerencséjét sárba tapossa, akkor ezen nem segíthetek. Ha ilyen csökönyös, miattam mehet a fenébe. De hogy ne holmi szolgák vezessék ki a birtokról, megkímélem ettől a szégyentől, és magam kísérem el. Remélem, nincs ellene kifogása.

- Egyáltalában nincs, sőt ellenkezőleg, nagyon megtisztelőnek tartom. Jól ismeri ezt a vidéket?

- Mint a tenyeremet.

- Későre jár. Ne késlekedjünk hát, hanem induljunk! Lovához lépett, és nyeregbe szállt. Nem is sejtette, hogy átlátok rajta.

Hogy mit eszelt ki?

Ez a mormon tudta, hogy ki vagyok, s ezért félt tőlem. Úgy vélte, hogy megghiúsíthatom a bevándorlókkal kapcsolatos tervét. Azért hozott magával, hogy az első kínálkozó alkalommal eltegyen láb alól. Most fontos lett, hogy gyorsan cselekedjék. Elindulásunk pillanatától kezdve tudtam, hogy állandóan les rám a halál.

Bölcsen tettem hát, hogy kíséretét elfogadtam. Ha visszautasítom, akkor titokban lopózik utánam, és orvul lepuffant. Ha viszont velünk jön, akkor megfigyelhetem, kiszámíthatom a támadás pillanatát, és megakadályozhatom az ellenem tervezett merényletet.

A patak mentén haladtunk fölfelé.

Melton lassan lovagolt. Kényelmesen lépkedtem utána, kezemet lova farán tartva; a három indián némán követett minket.

Naplemente után gyorsan sötétedett. Rövidesen koromfekete éjszaka borult reánk. Elhagytuk a nyílt mezőt, s a jobb felé kigyózó patak mentén haladva bokrok közé jutottunk, s ezek közül egyre gyakrabban emelkedtek ki magányos fák. Sejtelmem szerint a döntő pillanat már nem lehetett messze.

Nemsokára el is értük az erdő sarkát.

Megérkeztünk! - gondoltam. - Most majd az erdő mentén irányít minket tovább, s aztán a fák védelme alatt gyalog siet elénk a kiszemelt helyre.

És valóban, a mormon megállította a lovát, és előremutatott.

- A hacienda területe eddig ér. Feladatokat tehát teljesítettem, elkísértem önöket a határig. Még megmondom, hogy hol talál a legjobb pihenőhelyre. Menjen itt a csalit szélén balra. Körülbelül negyedóra múlva ismét eléri a patakot, mert az itt hatalmas kanyart ír le. Ott talál tiszta ivóvizet, fekvésre alkalmas magas, puha fűvet. Engem persze nem érdekel, hogy hallgat-e az okos szóra.

- Köszönöm, señor, természetesen megfogadom a tanácsát.

- Akkor még csak azt ajánlom, hogy lassan haladjanak. A tavaszi olvadás itt sok helyen árkot mosott, könnyen felbukhatnak. Most visszatérek. Ön eljátszotta szerencsáját, mehet a pokolba...

Megfordult, és úgy tett, mintha vissza akarna lovagolni. Mi továbbmentünk. Menet közben tájékoztattam útitársaimat:

- Ez a fickó most az erdőbe megy, hogy megelőzzön bennünket. Le akar engem löni. Én azonban eléje sietek, és bebizonyítom neki, hogy Old Shatterhanddel nem lehet tréfálni. Testvéreim ne menjenek közvetlenül az erdő szélén, hanem kissé térjenek el balra. Puskáimat itt hagyom, mert csak akadályoznának.

Bár közlésem mindhármukat meglepte, puskáimat mégis szó nélkül vették át. Kezem most teljesen szabad lett, s így gyorsan surranhattam előre. Útitársaim viszont balrább húzódva lassan haladtak tovább, és nagyon bölcsen - bár nem is kértem rá őket - lépteikkel olyan nagy zajt csaptak, hogy azt az erdőből állandóan hallani lehessen.

Az erdőszélén osontam, és közben feszülten figyeltem. Körülbelül tízperces út után tisztásra leltem. A beszögellés sűrű lombú fái közt alacsony csalit nőtt. Itt Melton jól elrejtőzhetett, s innen golyója nem téveszthetett célt. Azonnal megtaláltam az aljnövényzet közt azt a helyet, ahol biztos fedezék mögül kifogástalan célzási lehetőség kínálkozott. Ennek közelében pedig alkalmas fedezék mögé bújtam.

Fülemet a földhöz szorítva hallgatózni kezdtem. Rövidesen meghallottam közeledő lépéseit. Az érintett ágak megreccsente, lába meg-megbotlott a kiálló gyökerekben, s néha egy-egy fa törzsének is nekiütközött, hiszen rosszul láthatott az erdő sötétjében. Gyorsan, sőt lélekszakadva jött, ahogy azt tüdejének hangos zihálásából kivehettem. Sietve a tisztás külső széléig lopakodott. Ott előrenyújtott nyakkal hallgatózni kezdett.

- Ördög és pokol! - káromkodta el magát félhangosan. - Csak nem mentek már el a gazemberek? Lehetetlen! De csitt, azt hiszem, közelednek!

Jobb térdére ereszkedett le, majd bal könyökét a bal combjára támasztotta, és fölemelte puskáját. Térdelő alakja világosan kirajzolódott a csillagos ég háttérében. Közelebb kellett kúsznom hozzá.

- Teringettét! - suttopta. - A kutyák távolabb haladnak, mint hittem! Így még nehezebb lesz pontosan célóznom.

Többször leeresztette és fölemelte puskáját, hogy megnyugtassa idegeit, majd végül szilárdan célra tartotta. Azonnal cselekednem kellett. Előfordulhatott ugyanis, hogy valamelyik fiút összetéveszti velem, és rálő. Nyakon ragadtam, és hátrarántottam. Nagyot ordítva elejtette puskáját. Fejét két lábam közé fogtam, a mellére térdeltem, majd összevissza hadonászó kezét is elkaptam. Kurta reccsenés, fájdalmas üvöltés, aztán újabb reccsenés és még fájdalmasabb üvöltés. Mindkét csuklóját kifecamítottam. Már csak lábával rúgkapálhatott. Föltápáskodni nem tudott, mert teljes súlyommal rá nehezedtem. A hangja azonban megjött. Dühében, félelmében és fájdalmában úgy óbégatott, mint akit karóba húztak.

Fölpillantottam, és megláttam az indiánokat. Odakiáltottam nekik:

- Fiatal testvéreim ide siethetnek. Nővérüket a lóval együtt hagyják kint.

Utasításomra késedelem nélkül összekötözték a mormon karját és lábát. Ezután a foglyot kicipeltük az erdőből, hogy arcvonásait is láthassuk. Most már nem hangoskodott, hanem csöndben feküdt.

- Nos, master Melton - mondtam angolul -, valóban eljátszottam a szerencsémemet?

- Átkozott bitang! - sziszegte a fogai közül.

- Uraságod úgy vélte, hogy lóvá tehet? - folytattam. - Azt hitte, hogy túljárhat az eszemen, s íme, kiderült, hogy önhitt ravaszsága ellenére ostoba fráter. Már Guaymasban átláttam önön.

- Én is önön! - mondta fogcsikorgatva. - Ön Old Shatterhand!

- Nagyon helyes! Tudtam, hogy felismert, de ezt nem árultam el. Iskolás gyerekként viselkedett. Mit forral a bevándorlók ellen?

- Semmit.

- Természetesen nem árulja el. Nem is azért kérdeztem, mintha azt reméltem volna, hogy őszintén válaszol. Csak figyelmeztetni akarom arra, hogy azok az emberek az én védelmem alatt állnak.

Elfordultam tőle, s intettem a fiúknak, hogy menjünk távolabb.

A szkau, bár a foglyot megkötöztük, mellette maradt, hogy egyetlen pillanatra se tévessze szem elől.

- Hallgassák meg vörös testvéreim, amit mondok - kezdtem hozzá. - Szükségünk van még három lóra. Amikor a birtokostól vásárolni akartam, ő megtagadta kérésem teljesítését, mert fél a jumáktól. Visszamegyek tehát a haciendára, és elhozok három jószágot a legelőről. Testvéreim addig őrizték a foglyot.

- Nyugodtan rák bízhatod őt - biztosított az idősebbik fiú. - Feltétlenül teljesítjük parancsodat, bár azzal, hogy te még vissza a haciendára, megbántasz minket.

- Hogyhogy?

- Old Shatterhand ezzel voltaképpen azt mondja, hogy csak afféle lóti-futi lurkóknak tart minket, akik még három lovat se tudunk elhajtani a mezőről!

Éppen eléggé ismertem már az indiánok szokásait és nézeteit ahhoz, hogy megértsem a két fiút. Mellőzöttnek érezték magukat. Körülményeim arra kényszerítettek, hogy törzsükkel minél szorosabb szövetségre lépjek. Ezért engedékeny lettem hát.

- Láttam, milyen derekasan harcoltatok, bátor ifjaknak tartalak benneteket. Abban sem kételkedem, hogy a lószerezéshez is értetek. Akartok-e hát elkötni hármat?

- Akarunk! - válaszolták vidáman.

- Azt ugye nem kell megmagyaráznom, hogy hová menjete?

- Nem. Idejövet láttuk a lovakat. Könnyűszerrel elhozhatunk kettőt.

- Kettőt? Háromra van szükségünk!

- A fogoly is ült egyen. Majd megmondja, hogy hol kötötte ki.

- Azt nem vesszük el. Azon jött Lobosból idáig, az tehát fáradt. A ménesben viszont pihenteket találtok. Azonnal induljatok.

Pillanatok alatt eltűntek. Letelepедtem a mormon mellé a fűbe, és vártam.

Két óra múlva, legföljebb négylépésnyire tőlem, valaki fölbukkant a fűből. Az idősebbik vörös ifjú.

- Testvérem miért jött ilyen titokban? - kérdeztem.

- Meg akartam mutatni Old Shatterhandnek, hogy engem senki sem lát meg, és senki sem hall meg, ha nem akarom.

- Olyan nesztelenül suhansz, akár a pillangó. Észrevétlenek maradtatok?

- Ezek a csikósok süketek és vakok. Még arra is maradt időnk, hogy a legjobbkat válasszuk ki.

Fütyentett, s azonnal meghallhattuk a közeledő lovak dobogását. Igazán minden zaj nélkül nagyon közelre vezették az idegen jószágokat. Megdicsértem a két legénykét, szerény büszkeséggel fogadták. Amikor az állatokat megszemléltem, a sötétség ellenére is láhattam, hogy csakugyan nem a legrosszabb fajtából valók. Az egyiket föl is nyergelték. Az idősebbik mimbrényó fiú érdeklődésemre így válaszolt:

- Mivel Old Shatterhandnek nincs nyerge, megkerestük a fogoly lovát, és levettük róla a nyeret. Aztán elkergettük, hiszen gazdája kifecamított kézzel úgysem ülhet föl rá.

Ezek a fiúk tehát gondoskodtak arról is, hogy lovaglő-felszerelésem legyen! Ez azt bizonyította, hogy korukat meghaladó feladatokat is rájuk bízhatok.

- Lótolvaj! - kiáltotta felém a mormon megvető hangon. - Tehát Old Shatterhand is csak közönséges gazember!

Sértődés helyett eloldoztam kötelékeit.

- Most ismét szabad, master orgyilkos. Takarodjék, és mondja meg a hacienderónak, hogy ezeket a lovakat kényszerűségből kölcsönvettem! Megtérítem az árukat. Az ön érdekében pedig kívánom, hogy mi sose lássuk többé egymást. A következő találkozás önre nézve szomorú következményekkel járna.

- Vagy rád nézve! Légy átkozott!

Szitkait dühösen szórta reám, aztán sietve távozott. Ha akkor nem engedem szabadon, hanem golyót röpítek a koponyájába, azzal sok szerencsétlenséget akadályozhattam volna meg.

De hát leteríthetünk-e embert úgy, mint valami fenevadat?

Miközben lassan ügettünk a magas fűben, érdeklődni kezdtem:

- Mikor érnének vörös testvéreim törzsük harcosaihoz, ha gyorsan lovagolnának?

- Három nap alatt - válaszolta az idősebbik fiú. Az, hogy az idősebb mindig a fiatalabb előtt áll, az indiánoknál alapszabály. A legtöbb nyelvjárásban - a magyarhoz hasonlóan és a némettel ellentétben - külön szóval nevezik meg a bátyát és az öcsöt, a nénét meg a húgot.

- Apátok, Erős Bölény most a törzsénél tartózkodik? - érdeklődtem tovább.

- Igen. És büszke lenne arra, ha Old Shatterhandet vendégül láthatná.

- Remélem, rövidesen üdvözölhetjük majd egymást, most azonban nem mehetek hozzá. Inkább őt kell megkérnem, hogy jöjjön hozzám. Két derék fia elbeszélheti majd neki azt, amit most mondok. Férfiak, asszonyok és gyermekek jöttek át a nagy vízen túlról, az én hazámból, hogy a Hacienda del Arroyón dolgozzanak. Az a Melton nevű fehér, akit az imént foglyul ejtettem, aljas tervet forral ellenük. Valószínűleg a jumákat akarja idehívni, hogy megtámadják a haciendát. Figyelmeztettem erre a birtokost, de az kinevetett. Honfitársaimat azonban mégiscsak meg kell mentenem. Mivel erre egyedül nem vagyok képes, megkérem a mimbrényók bátor főnökét, hogy jöjjön segítségemre. Remélem, ezt a kérésemet nem tagadja majd meg.

- Azonnal idesiet majd. A barátság és a bosszú egyaránt idevezérli majd apánkat.

- Úgy gondolod, hogy hat napon belül ezen a vidéken lehet?

- Igen. Három nap oda, és három nap vissza. Hány harcost hozzon magával?

- Úgy számítom, a Hacienda del Arroyóhoz hasonló birtok megtámadásához legalább száz harcos kell. Legyetek tehát ti is legalább ennyien.

- Hol találják meg Old Shatterhandet?

- A Rio Gilánál nemsokára találkoznom kell Winnetouval, az apacsok nagy főnökével. Nem lehetek azonban idejében ott, mert egyelőre a Hacienda del Arroyo közelében kell maradnom. Megkérem tehát Erős Bölényt, hogy küldjön követet Winnetouhoz, és értesítse, miért késlekedem.

- Öcsém és néném pontosan közlik ezt apánkkal.

- Csak ők ketten? Te nem?

Habozott, és zavarában csak a torkát köszörülte.

- Öcsém és néném visszatérnek törzsünkhöz, én azonban szeretnék itt maradni.

- Miért?

- Azért, hogy megkeressem a jumák főnökét, és addig ne veszítsem szem elől, amíg harcosaink ide nem érnek.

- Ezt majd megteszem én!

- Tudom. Old Shatterhand nagy harcos, én pedig még csak névtelen fiú vagyok. Nekem tehát engedelmeskednem kell. Ha elküld, elmegyek, de a szívem nagyon szomorú lesz, mert addig szeretnék Nagy Száj nyomában maradni, amíg bosszút nem állok rajta. Nevet akarok szerezni, hogy visszatérve törzsem kunyhói közé, azon szólítsanak majd. Engedje hát meg fehér testvérem, hogy maradjak!

Bár remegő hangon beszélt, mégis látszott rajta, hogy reménykedik, teljesül ez a rendkívüli kívánsága. Éppen ezt tekintetem a legjobb ajánlólevélnek. Ez olyan kitüntetés, amiért minden mimbrényó harcos méltán irigyelhetné. Még hasznát is vehettem. Kezet nyújtottam hát.

- Tetszel nekem, és azt hiszem, apád is örül majd, ha megtudja, hogy együtt harcoltunk. Mellettem teljesülhet az a vágyad, hogy rövid időn belül nevet kapj! Úgy látom, bátor lelkű ifjú vagy, rátermett kísérőm leszel.

Képzeltető, milyen örömet érzett! Ő maga mégsem szólt egyetlen szót sem, csak öccse hallatott egy elismerő „uff”-ot, és néne csapta össze halkan a kezét.

- Azt hiszed, hogy testvéreid nélküled is biztonságban visszatérnek törzsetekhez? - folytattam a beszélgetést.

Erre szerényen, de bizakodó hangon az öccse válaszolt:

- Semmi bajunk sem lehet. Most már puskám is van, senkitől sem félek.

Fölkelt a hold, fényénél jó messzire elláthattunk. Sziklás talajra értünk, ahol lovaink többé már nem hagytak hátra nyomokat. Az északi látóhatáron húzódó fekete csík láttán az idősebbik fiú fölkiáltott:

- Uff! Itt már újra ismerős vidéken járunk. Ez a Nagy Magyaltölgy Erdeje. Öcsém innen már tudja az utat.

- Helyes - bólintottam. - Akkor itt váljunk el, és később ennél a magyaltölgynél találkozunk. Hat nap múlva ismét itt leszek, hogy bevárjam apátokat és harcosait.

Ezután a fiatalabb fiúnak megadtam a szükséges útbaigazításokat, és pontosan leírtam azt a helyet, ahol Winnetounak reám várakoznia kellett. Végül átadtam neki a mormon fegyvereit, és megkértem, hogy azokat ajándékként nyújtsa át apjának. A lelkes kölyök megígérte, hogy a következő este beköszöntéig egyfolytában lovagolnak majd, és megkísérli két nap alatt megtenni a háromnapos utat.

Amikor a fiatalabb fiú néniével együtt ellovagolt, mi kipányváltuk lovainkat az erdő szélső fáihoz, és lefeküdtünk, hogy legalább hajnalig aludjunk. Itt annyira biztonságban érezhettük magunkat, hogy egyikünknek sem kellett őrködni.

A JUMÁK NYOMÁBAN

Másnap kettős feladat várt ránk. Részint meg kellett keresnünk a jumákat; részint nekem a haciendához kellett lopóznom, hogy kifürkésszem honfitársaim helyzetét.

Reggel tehát elindultunk oda, ahol a juma főnök a három testvért megtámadta.

Amikor délfelé óvatosan beügettünk a völgybe, a három leterített ló tetemén seregnyi veszedő keselyű sürgött-forgott, hogy a csontokról cafatonként leszaggassák a húst. Puskámat lövésre készen tartva hátasainknál maradtam, a fiút pedig fölküldtem a sziklacsúcsra. Amikor visszatért, jelentette, hogy a holttestet elvitték és távolabb magas kőhalommal borították be. Lábnyomokat a sziklás talajon persze nem talált.

Sajnos, itt a völgyben is csak néhány apróbb jelet észleltünk. Az indián fiú minden tőle telhetőt megtett, szemügyre vett minden horzsolást, de hiába. Végül kedvetlenül kifakadt:

- Itt jártak, és én mégsem látok semmit! Ma vakként járkálok itt!

- Sose búsulj, mert Old Shatterhand szeme sem fedez föl ma semmit - vigasztaltam. - Nekünk azonban testi szemünkön kívül lelki szemünk is van. Ha az egyik vak, akkor a másikat kell nyitva tartanunk.

- De nekem a lelki szemem sem lát semmit.

- Talán rossz felé fordítod.

- Merre irányítsam?

- Természetesen a jumák főnöke felé.

- Eddig is azt tettem, de mégsem bukkantam a nyomára.

- Mert a mából indultál ki. Ha a tegnapi gondolsz, akkor eredményre jutsz. Amikor két támadótok elmenekült előlem, te ott fent, a kiugró sziklánál láthattad, hogy ugyanabba az irányba távoztak, amerre később mi is mentünk. Ennek ellenére sem őket, sem a nyomukat nem láttuk. Hogyan lehetséges ez?

- Valamilyik mellékvölgybe kellett belovagolniuk.

- Helyes. Látom, hogy fiatal testvérem lelki szeme nem vak. Nyilvánvalóan azt is látja, hogy a két szőkevény azt a bizonyos völgyet nem találomra választotta ki.

- Nem, hanem azért, mert embereik ott tartózkodnak.

- Nagyon helyes! És hol?

- Nem tudom - válaszolta töprengő arckifejezéssel.

- A főnök és fehér kísérője tegnap nyilvánvalóan kémkedni indult, és csak véletlenül találkoztak veletek ebben a fővölgyben. Ha a jumák a közelben táboroztak volna, akkor a főnök sürgősen idehozza őket, hogy üldözőbe vegyen minket. Megállapíthatjuk hát, hogy a jumák valamelyik mellékvölgyben vannak, még hozzá lóháton is legalább egyórányira. Meg tudná mondani fiatal testvérem, hogy milyen lehet ez a mellékvölgy?

- Semmi esetre sem lehet kopár. Fák mögé kell rejtőzniük, lovaikat pedig legeltetniük kell.

- Nagyon helyes. Tegnap három mellékvölgy torkolata mellett haladtunk el. Milyen messzire fekszenek?

- Az első annyira, amennyit a fehérek félórányinak mondanak. A második csak negyedórával messzebbre, a harmadik viszont már nagyon-nagyon távol van innen.

- Igen. Olyan messze, hogy az már szóba sem jöhet. Emlékszik fiatal testvérem az első kettő torkolatára?

- Az első völgy keskenynek és rövidnek tetszett. A második torkolata viszont tágasan szétterült - vágta rá tüstént a fiú.

- Ezek szerint a jumákat a másodikban kell keresnünk.

Nyomban nyeregbe is szálltam. A fiú követte példámat, majd fiatalos hévvel kijelentette:

- Nagyon óvatosaknak kell ám lennünk, mert a keresett fák mögött jumák rejtőzködhetnek.

- Éppen arra vágyom - mondtam nevetve. - Boldog leszek, ha ott találom őket.

- De észrevesznek minket!

- Majd gondoskodunk arról, hogy ne vehessenek észre minket.

Úgy beszéltem, hogy szinte bátorítottam az ellentmondásra.

- Sík vidéken messziről felismerhető az erdő, de mi kanyargós völgybe megyünk, ott pedig csak akkor bukkanunk rá, amikor már közvetlenül előtte állunk. Ha aztán ellenség lapul benne, akkor könnyen lehet, hogy már nem marad időnk visszafordulni - okoskodott megfontoltan.

- Fiatal testvérem öreg, tapasztalt nyomkeresőként beszél. Gondoljon azonban arra is, hogy a völgy kanyarulatai az óvatos ember számára védelmet is nyújtanak. Mi tehát a második völgybe, ahol az ellenséget gyanítjuk, valószínűleg be sem lépünk.

Beszélgetésünket ezzel be is fejeztük. Csillogó tekintetéből megállapíthattam, hogy megértette következtetéseimet. Ugyanazon az úton lovagoltunk, amelyiken tegnap is. Ügyeltem arra, hogy lovam állandóan sziklás talajon járjon, és így ne hagyjon hátra nyomokat. Félóra múlva észrevétlenül értük el az első mellékvölgy torkolatát. Bal kézre esett. Amikor váratlanul befordultam, az indián fiú egy pillanatig habozott, de aztán szó nélkül követett. Valószínűleg nem értette a dolgot, de azért hallgatott, mert nem akarta, hogy ismét kioktassam.

A keskeny és rövid szakadék meredeken emelkedett; alig tíz perc múltán elértük a végét, és följutottunk egy fennsíkra. Innen minden irányban messzire elláthattunk. Az egyébként teljes egészében kopár platón csak északnyugat felé láttunk valamiféle sötét csíkot. Odamutattam.

- Vajon mi lehet az?

- Erdő.

- Helyes. Széle a második mellékvölgy peremét jelzi. Most már láthatja fiatal testvérem, miért lovagoltam ide. Amennyiben a jumák valóban ott vannak, akkor illetékteleneket csak a fővölgy felől várnak, s ezért öröket is nyilván csak arrafelé állítanak. Felkutatásukra tehát nyugodtan indulhatunk amonnan, nem kell attól félnünk, hogy valaki meglát minket.

- Átlovagolunk? - kérdezte buzgón.

- Igen. Nem akar esetleg fiatal testvérem itt maradni, hogy bevárjon engem?

- Magam is szívesen kikémlelném a kutyákat! - jelentette ki villogó szemmel. - Persze, ha Old Shatterhand úgy parancsolja, akkor itt maradok.

- Elkísérhetsz.

Vágtatni kezdtem, hogy mihamarább átjussunk a nyílt terepen. Az erdő szegélyén lovainkat olyan rejtekhelyre vezettük, ahol a sűrűségen még a legélesebb szem sem láthatott keresztül.

- Nos, fiatal testvérem, mit kell megállapítanunk legelőször is? - kérdeztem mosolyogva.

- Azt, hogy hol kezdődik a völgy - felelte vidáman. - Akkor gyerünk!

Egyre mélyebben hatoltunk a fák közé. Leereszkedtünk egészen a völgy aljáig, ahol a vadonszegély csalitosát hasig érő fű váltotta fel.

- Most váljunk el - mondtam a fiúnak. - Én negyedórát lefelé megyek, te menj ugyanennyit fölfelé. Ha ezt megtettük, visszatérünk ide, és beszámolunk egymásnak arról, amit megfigyeltünk. Semmi esetre se lőj! Akkor se veszítsd el önuralmadat, ha megpillantod Nagy Száj főnököt.

A magam szakaszán semmilyen nyomot nem találtam.

Amikor elválásunk színhelyére visszatértem, a fiú azonnal jelentette:

- Senkit sem láttam, de füstszagot éreztem.

- No, nézzük csak, hol gyújtották, azt a tüzet...

Óvatosan surrantunk fölfelé a fák közt. A fiatal mimbrényó egyszer csak megállt, beleszimatolt a levegőbe, és várakozóan reám tekintett. Igen, határozottan érezni lehetett a füst szagát. Minél tovább haladtunk, annál erősebben. A fiú hirtelen visszatartott, és suttogva megjegyezte:

- Főtt bab szagát érzem!

Bólintottam. Az én orromat is megcsapta az ismert illat. Ez a hüvelyes a mexikóiak legkedvesebb eledele; azt azonban, hogy itt a vadonban főzzenek ilyen ételt, feltűnőnek találtam. Ebben a rablóhadjáratban bizonyára nem csak indiánok élelmezésére készültek fel.

Azt vártam, hogy szabad ég alatt pihenő indián csapatot találjak. Rendezett sáortáborra bukkantunk.

Hús erős, vastag, többé-kevésbé foltozott vászonból készült vigvamot számoltunk meg. A három sastollról felismerhető főnöki sátor a tábor közepén állt. Előtte hat tűz égett, mindegyik fölött póznákra erősített üst lógott. A vörösök részint sátruk mellett heverésztek, részint csoportokba verődve üldögéltek. Néhányan az üstök tartalmát kavargatták, nehogy odaégjen az étel.

- Itt vannak - suttogta a fiú -, úgy, ahogy Old Shatterhand sejtette. Kihallgassam őket?

- Nem. Számold meg a lovakat!

Hagytam, hogy egyedül menjen el. Megadtam neki az önálló cselekvés lehetőségét. Olyan bizalommal ajándékoztam meg, amilyenel csak tapasztalt harcosokat szoktak. Amikor nemsokára visszatért, tenyerének szétnyitásával és összezárásával is mutatta, hány állatot látott.

- Kétszer ötször tíz és három ló legel.

Vagyis százhárom lovat számolt meg. Mivel közülük legalább tucatnyi málhás jószág lehetett, az indiánok számát kilencvenre becsültem.

E nagy létszám ellenére a táborban a legteljesebb csend uralkodott. Biztonságban érezték ugyan magukat, de azért a szükséges óvatosságról mégsem feledkeztek meg. Az üstöknél tevékenykedők egyike akkor belépett a főnök sátrába, majd amikor kijött, félhangosan így szólt:

- Miusjame, ma! Gyertek, az étel kész!

Mindenki a tüzekhez tódult, csak ketten tartották méltóságukon alulinak a közös étkezést: Nagy Száj és fehér társa. A fehér sokáig háttal állt; amikor felém fordult, rögtön felismertem... a fiatal Wellert, a korábbi kajütszolgát.

A kilencven ember csakhamar jóllakott, s újra átadta magát az önfeledt lustálkodásnak. Semmi olyat nem észleltünk, ami arra mutatott volna, hogy még ma készülneek valamire. Nemsokára Weller lovat hozatott magának.

- Gyorsan! - súgtam oda a kis mimbrényónak. - Mennünk kell!

Még láttuk, hogy Weller a völgyben lefelé lovagol. Egyedül. Sebesen visszaosontunk lovainkhoz, s elvágattunk.

Elhagytuk a két mellékvölgy torkolatát, majd továbbhaladtunk fölfelé.

Túljutottunk a sziklás úton, és puhább talajra értünk, olyanra, amelyik erősen tompította a lódobogást. A csapásból most már megállapíthattam, hogy Weller lassan halad. Rövidesen utolérjük hát. Nem is baj! Még a harmadik mellékvölgy beágazása előtt megálltunk. A kanyarulat mögül kikémlelve láttam, hogy Weller ott lovagol alig háromszáz lépésnyire előttünk. A mimbrényó fiú eddig szótlánul követett, most azonban nem tudta többé leküzdeni fiatalos kíváncsiságát, és megkérdezte:

- Miért figyeljük ezt a sápadtarcút?

- Azért, mert Nagy Száj követe. Gyanítom, titokban találkozik majd Meltonnal, tegnapi foglyunkkal, és megbeszéli azt a támadást, amelyet meg akarok akadályozni.

- Ha ez a fehér hirtelen visszanéz, észrevesz bennünket.

- Ez a baj nem fenyeget, mert kerülő úton eléje sietünk. Addig a tóig, amelybe az Arroyo belefolyik, bizonyára ellovagol. Ott várunk rá.

- Én pontosan tudom, hogyan juthatunk el oda. A mellékvölgyet elhagyva, jobbra kell fordulnunk.

- Induljunk hát gyorsan.

Eközben Weller eltűnt szemünk elől, s így bátran folytathattuk utunkat. Eleinte lassan haladtunk, nehogy ismét túl közel jussunk hozzá, de aztán, amint bekanyarodtunk a harmadik mellékvölgybe, nekieresztettük lovainkat. A fennsíkra érve pedig vad vágta kaptunk.

Éppen akkor tűnt fel a keleti látóhatáron egy zöldellő lombsáv, amikor a nyugatin a nap leáldozott.

- Az az erdő az Arroyo-völgy mentén húzódik - jegyezte meg a mimbrényó fiú.

Mire elértük, már éppen besötétedett. Gyalog vezettük tovább lovainkat. Nemsokára víz csillant a fatörzsek közt. A tó tőlünk balra esett, Wellernek viszont jobbról kellett ideérkeznie. A lovakat puskáimmal együtt az indián fiúra bízam, és elindultam a tó túloldala felé, oda, ahol Wellernek el kell majd haladnia. Ott bokrok mögé bújva a fűbe feküdtem.

Félóra múlva léptek neszezték, és a hajdani kajütszolga nemsokára fölbukkant a tóparti úton.

Gyalog jött, lovát ő is valamiféle rejtekhelyen hagyta. Lassan lépkedett, és néha megállt, hogy hallgatózzék. Észrevétlenül osontam utána; így jutottunk el a tó végéhez.

Körülbelül ötven lépésre a torkolattól, közvetlenül a patakparti füves tisztáson hatalmas, odvas csopo-égerfa állt. Terebélyes koronája alatt sötét árnyék borongott. Weller oda igyekezett. A köztem és az égerfa közt elterülő nyílt területen észrevétlenül semmi esetre sem juthattam át. Mit tehettem?

Halkan a patakba ereszkedtem. A gyorsan áramló víz majdnem hónaljig ért.

Lassan, lépésről lépésre haladtam, nehogy hullámverést okozzak.

A magas partszegélybe kapaszkodva óvatosan fölhúztam magamat. Láttam, hogy legföljebb Három méterre tölem, a törzs mellett, a gyökereken két férfi ül. Beszélgetésüket világosan hallottam. A hajdani kajütszolgá az apjával tárgyalt. Az öreg Weller éppen így szólt a fiához:

- A birtokosnak esze ágában sincs, hogy elfogadja javaslatomat.

- Talán nem ajánlottál föl eleget? - kérdezte a fia.

- Azt hajtogatja, hogy a hacienda eladására nem lát semmi okot. No, sebaj, az indiánok látogatása után másképpen beszél majd. A hacienda akkorra olyan állapotban lesz, hogy rendbehozatalához óriási tőkére lenne majd szüksége. Ilyennel viszont a haciendero nem rendelkezik.

- És mi lesz, ha kölcsönkapja a szükséges tőkét?

- Egyetlen mexikói pénzembernek sem jutna eszébe, hogy komolyabb összeget kockáztasson ilyen ingatlanért. Nálunk más a helyzet. Nekünk előbb vagy utóbb el kell hagynunk az Egyesült Államokat. A többnejűség most már nemcsak az úgynevezett keresztény erkölccsel ellenkezik, hanem a „legerkölsösebb” lakosságú unió törvényeivel is. Mi azonban nem engedhetünk, s ezért ki kell vonulnunk. Hogy hová? Észak, kelet vagy nyugat felé nem lehet. Itt fekszik azonban Mexikó hatalmas, még be nem népesített területeivel s a dél felé való terjeszkedés lehetőségével. Mexikó törvényei meg sem említik a többnejűséget. Itt a mi helyünk, itt kell letelepednünk. Nekünk azért kell a hacienda, mert gazdag birtok, és mert éppen leendő vándorlásunk útjába esik. Mindenképpen meg kell szereznünk, és mivel a birtokos nem akarja eladni, kényszerítenünk kell rá. Ez lesz az első lépésünk a határon innen. Ha sikerült, akkor majd sok testvérünk követ minket.

A két Weller tehát támadást tervez, még hozzá olyat, amelyik elpusztítaná ezt a szép birtokot!... Nem maradt időm sokáig töprengeni ezen, mert az öreg Weller így folytatta:

- Minden olyan jól indult, és továbbra is simán folyt volna, ha ez az átkozott német nem lép a színre. Ez a fickó halomra döntheti gyönyörű tervünket! Megszabadította a három mimbrényót, és lelőtte Nagy Száj fiát. Ezután a haciendára lovagolt, a birtokost figyelmeztette a veszélyre, és Meltont csalónak festette le. Tegnap este Melton mindkét csuklóját kifecamította! Melton hosszú időre harcképtelenné vált!

- Ez több a soknál! Más baja nem történt?

- A német futni hagyta. Most bizonyára a mimbrényókhoz igyekszik, hogy segítségül hívja őket a mi jumáink ellen.

- Vigye el az ördög! Ha valóra váltja szándékát, akkor tervünk szinte füstbe is ment!

- Még nem. Hát meg kell várnunk, amíg elhozza a segítséget? Nem várunk addig, hanem mielőbb rajtaütünk a haciendán. Utána már jöhet a német a mimbrényóival. Akkor már semmit sem árthat nekünk. Kinevetjük.

- Helyes. Akkor határozzuk meg a napot és az órát.
- Még nem. Egyelőre azt üzenem Nagy Száj főnöknek, hogy holnap a táborba megyek! Röviddel az esti szürkület előtt odaérek.
- Nem kelt feltűnést a haciendán, ha eljössz?
- Azt mondom majd, hogy vadászni megyek.
- És ha este nem térsz vissza?
- Akkor másnap reggel kijelentem, hogy eltévedtem, és az erdőben aludtam. Most azonban már igyekszem haza. Jó éjszakát, fiam.
- Jó éjszakát, apám.

Elváltak. Az apa elindult a hacienda felé, a fiú pedig a tó mentén, hogy lovához jusson. Kimásztam a vízből, és visszatértem az indián fiúhoz.

Társam tájékoztatása után ismét útra keltem, hogy figyelmeztessem honfitársaimat. Mivel nem járt későre, azt reméltem, hogy a hacienda kapuját még nyitva találom.

Sajnos, már bezárták. Valahogy be kellett jutnom. De miképpen? Hopp! Megvan! A patak szerencsémre, átfolyt a hacienda északi és déli fala alatt. Tudtam már, hogyan csúszom be!

Odaosontam, ahol a patak a hacienda udvarából a szabadba folyt, és a vízbe ereszkedtem. Egyszer sem kellett alámerülnöm, csak mélyen meggörnyedtem a fal alatt.

Benn, az udvaron szinte nappali világosság uralkodott. Több tűz is égett, és honfitársaim vacsorájukat készítették. Póznák közt kifeszített kötelekről húsdarabok lógtak. Ezeket nyilvánvalóan szárítás végett akasztották oda. Több marhát és disznót vághattak le, hogy húsból megfelelő mennyiségű tartós élelmiszert készítsenek.

Bár a nagy kivilágítás céloknak nem kedvezett, mégis ennek köszönhettem, hogy fölfedeztem Herkulest. Most is a többiektől félrehúzódva, magányosan sétált föl s alá. Egyelőre sajnos olyan helyen, ahová észrevétlenül nem lopózhattam. Türelmesen várnom kellett tehát.

A kivándorlottak jókedvűen énekelni kezdtek. A góliátot nem csábította a dal. Még jobban eltávolodott, még messzebbre ment az éneklőktől. Közelebb került hozzám. Lassan a patakhoz ballagott, és megállt a parton. Körülbelül tizenöt lépésnyire lehetett tőlem, aki még mindig hónaljig vízben álltam. Félhangosan elkiáltottam a nevét. Meghökken, és hallgatózni kezdett. Nyilvánvalóan csodálkozott azon, hogy senkit sem lát. Ismét kimondtam a nevét, és hozzátettem:

- Ne ijedjen meg! Arra várok, hogy végre beszélhessek önnel. Jöjjön ide!

Kissé habozva, de követte felszólításomat. Bizonyára furcsállta, hogy valaki a habok közül szólítja meg. Kiegyenesedtem tehát, hogy a tűz fénye az arcomra hulljon. Fölsímtam. Halkan megkérdezte:

- Vízitündérré változott talán, vagy csak a zavarosban akar halászni?
- Üljön le mellém a fübe! Ha állva marad, feltűnik.

Eleget tett kérésemnek, majd így suttogott:

- Mi ütött önbe? Nem fél, hogy póruul jár?
- Hogyhogy?

- Hiszen orvul megtámadta és kirabolta Melton! Elvette a fegyvereit és a pénzét. Alig bírt megmenekülni, mert útközben felbukott a lova, s ő mindkét csuklóját kifecamította!

- Á!... Hát szóval így történt?

- Bizony... így! És ráadásul még lovakat is lopott.

- Ez utóbbi, sajna, igaz. Ezt elismerem, bár voltaképpen nem én követtem el. Én csak mint felbujtó működtem közre a lótolvajlásban.

- Szép kis alak! No de félre a tréfával! Miért nem kapta meg a könyvelői állást?

- Mert visszautasítottam.

- Miért? Még mindig bizalmatlan?

- Igen. Gyanúm beigazolódott. A haciendára indiánokat uszítanak...

- Jöjjenek csak azok a vörös bőrűek! Nagyon elcsodálkoznak majd, ha a markomba kapom őket!

- Ezzel ne tréfáljon! Nagyon komolyan beszélek. Mi van Meltonnal?

- Egyáltalán nem mutatkozik. Lázas, őrzi az ágyat, ördög vigye a gazembert! Tudja-e, hol van Judith?

- Nem. Mi van vele? Mit csinál? Talán elment?

- Itt van, nagyon is itt van! Bent Meltonnál! - morogta fogcsikorgatva. - Hogy mit csinál? Hát ápolja. És hogy mi van vele? Vége van, egészen vége van! Én meg attól tartok, hogy örülségemben esetleg kitekerem Melton nyakát.

- Azért könnyen a fejével fizetne!

- Nem baj, már úgyis elvesztettem. Nagyon haragszom önre! Ha nem bánik el Meltonnal, akkor a bitangnak nem lenne szüksége ápolónőre!

- Tehetek én arról, hogy a leány annyira könnyőre? Miért vállalta?

- Csak azért, hogy engem bosszantson!... Hej, bárcsak valóban igaza lenne azokkal az indiánokkal! Szinte kívánom, hogy a vörösök az egész bandát miszlikké aprítsák!

- Önnel együtt! Ebben nyugodt lehet. Emberséges óhaja rövidesen teljesül, mert az indiánok biztosan eljönnek. Sőt már itt is vannak.

- Tréfál?

- Nem. Kikémleltem őket. A kajütszolgánk is velük van.

- Mennydörgős mennykő! Akkor helyesen gyanakodott!

- Természetesen. Nos, hallgasson meg!

Elbeszéltem neki annyit, amennyit jónak tartottam. Elégedetten állapítottam meg, hogy kezdi komolyan venni a dolgot. Amikor befejeztem, kijelentette:

- Lelkemre mondom, ön különös ember! Eleinte azt hittem, hogy csak képzeleg. Most azonban be kell látnom, hogy ésszerűen gondolkodik, és tervszerűen cselekszik. Nekem az öklöm a legnagyobb értékem, ezt szívesen rendelkezésére, bocsátom.

- Helyes, még szükségem lehet rá.

- Rám biztosan számíthat! Most mit csináljak?

- Egyelőre semmit.
  - Semmit? Ne avassam be társaimat mindabba, amit öntől megtudtam?
  - Isten ments! Amit bizalmasan közöltem önnel, annak titokban kell maradnia. Ha kiderülne, a mormon úgy változtatná meg tervét, hogy minden eddig szerzett előnyöm veszendőbe menjen, így viszont biztonságban érzi magát, mert azt hiszi, hogy távol vagyok. Arra kérem, nagyon ügyeljen mindenre, ami itt történik. Tapasztalatairól pedig tájékoztasson.
  - De mikor és hol? Hiszen ön nem mutatkozhat.
  - Esténként jöjjön ide néhányszor a patakhoz!
  - Szíves örömet. Majd valamilyen ürüggyel a szabadban alszom.
  - Helyes! Egyelőre tehát hallgasson! Ha eljön az ideje, majd értesítjük honfitársainkat, de előbb nem. Vigyáznunk kell!
  - Akkor ön is legyen óvatosabb, és többé ne lopjon lovat!
- Közben halkán kuncogott. Vidáman válaszoltam hát:
- Sajnos, közölnöm kell, hogy rövidesen ön is tolvajjá válik.
  - Soha!
  - Nos, kijelentem, hogy húst fog elcsenni, még ma este.
  - Aha, értem már! De kinek kell?
  - Nekem meg a velem lévő indián fiúnak. Itt ma vágta. Ha...
  - ...nem esett a feje lágyára, akkor lop nekem - vágott a szavamba. - Ugye, ezt akarta mondani?
  - Természetesen. Próbáljon hát észrevétlenül annyi húst elcsórni, amennyi két mértékletes étvágyú személynek néhány napra elegendő!
- Fölkelt, és lassú léptekkel az udvarnak arra a részére ment, ahol a húsok száradtak. Bár figyeltem rá, mégsem láttam, hogyan emelt el néhány jókora darabot. Zsákmányát letette mellém, majd szó nélkül ismét visszatért az udvar legsötétebb zugába. Amikor rövidesen újra hozzám jött, néhány tábla csokoládét adott át.
- Elbúcsúztam tőle. Átbújtam a fal alatt, s útnak eredtem. Nagyon fontosnak tartottam, hogy még pirkadat előtt ismét az indiántábor közelébe kerüljek. Nem időztünk tehát a tónál, hanem azonnal elindultunk.
- Amikor ismét az indiántábor közelébe értünk, már szürkülni kezdett. Lovainknak új rejtekhelyet kerestünk. A mimbrenyó fiút a kikötött jószágoknál hagytam, hogy aludjék, én magam pedig a tegnapi leshelyünkre mentem, és délutánig ott figyeltem.
- Délután érezni kezdtem, hogy végre nekem is pihennem kellene. Visszatértem tehát rejtekhelyünkre, hogy fiatal társamnak megadjam az örököséhez szükséges útbaigazításokat. Távozása után lefeküdtem, és néhány pillanat múlva már mélyen aludtam is.

ÖRDÖGI GAZTETT

Harsány üvöltés ébresztett föl. Talpra ugrottam. A szilaj rikoltás másodszor is fölhangzott. Rádöbbsentem, hogy ez csakis indiánok diadalordítása lehet. S ekkor harmadszor is kiáltást hallottam, de ez cseppet sem hasonlított az előző kettőre. Ez egy megtámadott segélykiáltása volt, és egyenesen onnan jött, ahol a kis mimbrényónak lennie kellett. Tehát veszélybe került! Minden másodperc döntő lehet! Ezért még fegyvereimet is otthagytam, és vadul rohantam a vészkiáltás irányába. A leshelyen már senkit sem találtam, de valamivel lejjebb, egy füves tisztáson megpillantottam a küzdőket. A könnyelmű ifjú vörös közelebb merészkedett az indiántáborhoz, és észrevették! Mindenképpen meg kellett szabadítanom, hiszen ha elfogják, biztosan megölik!

Nagy lendülettel iramodtam lefelé a meredek lejtőn, de sajnos, megjártam. Sarkantyúm horgas gyökérbe akadt, és én egyensúlyomat veszítve elvágódtam. Még mielőtt fölocsúdhattam volna, megzörrentek körülöttem a bokrok, és tüstént öt vagy talán még több vörös vetette magát rám. Föl akartam pattanni, de beakadt sarkantyúm megakadályozott ebben. Ez lett a vesztém. Védekeztem ugyan, egyetlen fegyveremmel, az öklömmel jókat odasóztam, de hát a túlerő végül mégiscsak győzött. Megkötöztek.

Egyre több vörös gyűlt körém, s amikor az egyik közülük jobban megnézett, elragadtatott vigyorgással kijelentette:

- Tave-sala!

- Tave-sala, Tave-sala! - adták tovább szájról szájra, míg végül már mindenki az én nevemet ordította. Az egész völgy visszhangzott tőle. Ujjongásuk nem ismert határt. Bömböltek, kurjongattak, és fegyvereiket felém rázva körültáncoltak, majd egymást lökdösték félre, hogy láthassanak. Aztán kissé meglazították béklyómat, hogy saját lábamon mehessek velük a táborba. Nagy Száj és Weller a főnöki sátor előtt ült. A kis mimbrényót sehol sem láttam, s ebből arra következtettem, hogy sikerült elmenekülnie. Eszembe jutott, hogy szerencsémre holmim legnagyobb részét, köztük az órámat is, elalvás előtt kiraktam zsebeimből, csak a vagyonomat tartalmazó erszényem maradt nálam. Ennek elvesztése miatt sem kellett túlságosan búslakodnom.

Az életemet fenyegető veszély persze nagyobb már szinte nem is lehetett volna, de jól tudtam, hogy nem csaphat le rám azonnal. Bár az indiánoknak az a szokása, hogy foglyul ejtett ellenségeiket áldozatként halálra kínozzák, ez ugyan egyáltalán nem kellemes és csábító, mégis bizonyos előnnyel is jár. A vörösök ugyanis ezt csak a legkritikább esetben hajtják végre a helyszínen. A foglyokat legtöbbször hazacipelik, hogy a színjátékban öveik is gyönyörköd-hessenek, így a legyőzötteknek, ha az talpraesett férfi, ideje marad a szökésre.

Kis Száj gyilkosaként biztosra vehettem, hogy nagyon kegyetlen és lassú halált szánnak nekem, s ezt a halált a törzs minden tagjának látnia kell. Egyelőre tehát nem kellett attól félnem, hogy megölnék.

A főnök arcáról halálos gyűlöletet és könyörtelen bosszúvágyat olvastam le. Amikor eléje állítottak, sötét, gyilkos tekintettel mért végig, majd szó nélkül leköpött. A fiatal Weller kajánul gúnyolódott:

- Üdvözlöm, sir! Ni csak, ni csak, a hős Old Shatterhand mindenáron utunkba akar állni?! Nem fél, hogy hidegre tesszük?

Természetesen eszembe se jutott, hogy válaszoljak. Megszabadultam én akkor is, amikor északon a sziúk s délebbre a komancsok, varjú és kígyó indiánok fogságába estem. E törzsek harciasság dolgában messze fölülmúlták a jumákat, s ezért biztosra vettem, hogy ez utóbbiakat könnyűszerrel lóvá teszem. Az indiánoknál sokkal veszélyesebbnek tartottam Harry Meltont. Ha kiadnak neki a vörösök, akkor elvesztem! A fiatal Weller arcátlan sértegetését nevetségesnek találtam. Úgy látszott, a főnök is valami ilyesmit érez, mert megvető hangon rendreutasította:

- Fogd be a szájad! Beszéded olyan, akár a magtalan kalász vagy a haltalan víz. Tőled aligha fél a fogoly. Tőlünk azonban nem menekülhet el. Sok-sok napig kell függnie a kínzócölöpön, mert megölte a fiamat!

Nagy Száj ezután a minket félkörben körülvevő embereihez fordult, és megkérdezte:

- Old Shatterhand egyedül lopózott hozzánk?

- Nem - válaszolta az egyik. - Előbb egy fiatal vörös fiú settenkedett közelünkbe.

És a harcos pontosan leírta fiatal társamat.

- Uff! - kiáltott föl a főnök. - Ezt a mimbrényó kölyköt is Old Shatterhand mentette meg előlem! Őt is kínzócölöphöz kell kötni. Hozzátok ide!

- Nem sikerült elfognunk - vallotta be a harcos csüggedten.

- Hogyan? - tört ki Nagy Száj haragos csodálkozással. - Ennyien vagytok, harcosoknak nevezitek magatokat, s az a névtelen lurkó elszökhett elöletek?

A vörös lesütötte a szemét, és nem válaszolt. A többiek is zavartan hallgattak. A főnök fölfortyant:

- Kétbalkezesek! Az öregasszonyok nevetnek majd rajtatok, s a gyerekek ujjal mutogatnak rátok! Kárörömmel gúnyolódnak majd a többi törzsek, ha megtudják, hogy ilyen sok juma harcos nem csípett nyakon egy nyomorult mimbrényó kölyköt! Kutassátok át az egész erdőt!

Welleren kívül mindenki más elrohant, hogy teljesítse parancsát. Azt hittem, hogy most majd kifaggat, de nem ezt tette. Kötelékeimet szorosabbra huzatta, és sátrának egyik karójához köttetett.

Aggódva vártam, hiszen tízet tehettem volna egy ellen, hogy a mimbrényó fiút elkapják. Túl sok kopó eredt a tapasztalatlan gyerek nyomába!

Hosszú idő múltán egy nagyobb csapat vörös visszatért. Mennyire megörültem, amikor láttam, hogy a kis mimbrényó nincs köztük! A főnök dühösen rájuk fõrmedt:

- Elvesztettétek a szemetek világát?!

- A juma harcosok nem vakok! - jelentette ki az egyik. - Megtaláltuk a fiú nyomát. Rövidesen a kezünkbe kerül. Elfogásához néhány harcos is elegendő, mi, többiek visszatértünk.

A főnök szó nélkül elfordult tőlük. Látszott rajta, hogy dúl-fúl, de belátja, hogy éles szavakkal semmit sem érhet el. Reménykedni kezdtem.

Elmúlt a délután, lassan besötétedett. Az indiánok hozzáláttak, hogy elkészítsék vacsorájukat. A főnök végig ugyanazon a helyen ült, és egy szót sem szólt. Láttam, hogy belseje háborog. Weller, aki időközben elment, csak ekkor bukkant föl a fatörzsek közt. A főnök kifakadt:

- Hol jártál ilyen sokáig? Nem tudod, hogy apádat ide kell hoznod?

A megszidott elsápadt, és ingerült szitkozódással távozott. Nem sokkal ezután a fiút üldöző jumák is visszatértek. Nemhiába reménykedtem, a kis mimbrényót nem hozták magukkal. A főnök fölugrott, megragadta az első harcos karját, és megrázta.

- Ti is kudarcot vallottatok?! Föld alatt turkáló, trágyát zabáló, bűdös férgek vagytok! Haza-küldelek benneteket! Szoknyát húzhattok, és foltozhatjátok a sátrakat, mint az öreg szkauk, akiket másra már nem lehet használni!

Ennél nagyobb sértést már nem vághatott az arcukba. Ezzel már megszegte a törvényt. A főnöknek ugyanis csak akkora hatalma van, amekkorával törzse szabad elhatározásából felruházta őt. Bármelyik pillanatban megfoszthatják tisztségétől, ha méltóságára érdemtelennek mutatkozik, vagy hatalmával visszaél. Ebben az esetben törzstársaival egy sorba kerül. A végig sértett indián kitépte karját a kezéből, és rendreutasító hangon felelte:

- Ki hatalmazta fel Nagy Szájat azzal, hogy így gyalázkodjék?! Ha hibáztam, a törzs vénei üljenek törvényt fölöttem, az ő ítéletüknek alávetem magamat. Nagy Száj tudhatja, hogy amikor engem becsmérel, akkor egyúttal a velem lévő összes harcost is megalázza.

A többiek helyeslő morajjal fogadták önérzetes szavait. A főnök észbe kapott: túlságosan elragadtatta magát, s ezért engedett.

- Testvéremnek be kell látnia, hogy belőlem a jogos harag beszélt.

- Maga Nagy Száj sem tudta volna elfogni a fiút! Túl nagy előnyre tett szert! Később eltűntek nyomai, mert lába nem süppedt be a sziklás talajon.

- Akkor hát harcosaimnak nem vettem hasznát. Ám itt van Old Shatterhand, majd ő felvilágosít bennünket.

Hozzám lépett, és most először megszólított:

- Hogyan jöttetek ide? Gyalog vagy lóháton?

- Hm. Ostoba kérdés! - válaszoltam csúfondárosan. - Főnök létedre olyasmit firtatsz, amit minden gyerek kitalálna. Törd csak a fejedet, ha ugyan érdemes!

- Nem válaszolsz, kutya? - förmedt rám.

- Ugass csak! Tőlem semmit sem tudsz meg.

Fitymáló hanghordozásomtól úgy feldühödött, hogy övéből kirántotta a kését. Ám nyomban visszadugta, majd belém rúgott, és fogcsikorgatva rikácsolta:

- Hallgass hát! Nemsokára úgy jajveszékelsz majd, hogy a legtávolabbi hegyeken túl is meghallják!

- Gyáva patkány! - nevettem a szemébe. - Megfutamodtál előlem, és ijedtedben még a puskádat is elhajítottad!

- Csönd! Különben leszúrlak! - förmedt rám, és újból kihúzta kését.

- Döfj csak! Engem elnémíthatsz, de a szégyened akkor is megmarad. A mimbrényók jót nevetnek majd, ha megtudják, hogy a jumák főnöke rémületében eldobta fegyverét, és a szélnél is sebesebben elvágtatott!

Dühében ismét döfésre emelte kését, de aztán, harcosainak közbekiáltására, mégiscsak uralkodott magán. Leeresztette karját, gúnyosan föl kacagott és kijelentette:

- Átlátok rajtad. Azért ingerelsz, hogy dühömben megöljelek, de ezt nem éred el. Épen és egészségesen viszünk vigvamjainkhoz, hogy a kínokat mennél tovább elviseld és mennél hangosabban nyöszörögj! Adjatok enni ennek a kutyának annyit, amennyit csak zabálni tud!

Parancsát azonnal teljesítették.

Az egyik öreg harcos jókora darab marhahúst hozott. Ezt, amikor mindkét kezemet szabaddá tették, jóízűen elfogyasztottam. Evés után ismét megkötöztek.

Már az indiánok is hozzáláttak vacsorájukhoz, amikor az erdőből előbukkant a fiatal Weller és apja. Ez utóbbi hozzám sietett, és vigyorgva biccentett.

- Jó estét, sir! Hogy szolgál a kedves egészsége?

Hallgattam.

- Á, büszke vitéznek látszik! Olyan jelentéktelennek tart, hogy méltóságán alulinak tartja köszönésemet fogadni?

Most sem válaszoltam, így folytatta:

- Olyan ügyekbe ütötte az orrát, amelyekhez semmi köze! Most már nincs segítség, így járnak a fogadatlan prókátorok. Ezt a pert elveszti, minden költségét viseli, és érte az életével fizet. Váljék egészségére!

Elfordult tőlem, és fiával együtt a főnökhöz ment, aki olyan távolra ült, hogy tárgyalásukat senki se hallhassa meg. A három férfi halkán beszélgetni kezdett. Utána Nagy Száj azonnal összehívta embereit, hogy közölje velük a tanácskozás eredményét. Eközben a két Weller szándékosan olyan közel jött hozzám, hogy beszélgetésük minden szavát hallhassam. Az öreg így szólt a fiához:

- Akkor én most visszalovagolok. Te itt maradsz az indiánokkal, akik távozásom után nyomban elindulnak. A rajtaütést még pirkadat előtt végrehajthatjátok.

Hangjából világosan kivettem, hogy csak engem akar bosszantani.

- És ha nincs nyitva a kapu, akkor hogyan jutunk be? - okoskodott a fia.

- A patakon át, a fal alatt. Neked azonban nem szabad mutatkoznod, mert különben megtudják, hogy együttműködsz a vörösökkel! Csak akkor lovagolj be, ha ők már elmentek.

Még néhány efféle kézenfekvő dolgot soroltak el a csapnivaló színészek hamis hanghordozásával, aztán az apa hozzám fordult.

- Hallotta, sir? Végre beláthatja, hogy minden fondorlata dacára mi mégiscsak elérjük célunkat. Nos, készüljön föl a legszörnyűbb halálra! Ég áldja!

Így! Mindent megtudtam hát. Képzeltető, mit éreztem! Tudtam, mire készülnek, és honfiktársaimat mégsem óvhattam meg! Herkules értesitésemre várt, és én nem figyelmeztethettem!

Az öreg Weller eltávozott, az indiánok lebontották sátraikat, és elhagyták a völgyet. Engem lóhátra kötöztek, hogy a kisujjamat sem mozdíthattam. Ráadásul jobbról-balról egy-egy vörös lovagolt.

Alig negyedóra múlva öt harcos őrizete alatt visszahagytak. A többiek folytatták útjukat. Teljesen nyílt mezőn maradtunk. Az öt vörös karókat vert a földbe, és keresztben hozzájuk kötöztek.

Egyikünk sem szólt egy szót sem. Én állandóan azon törtem a fejemet, miképpen tudnám mégiscsak megmenteni a haciendát... Sajnos, hiába!

Az idő múlt, derengeni kezdett a pirkadat. S ekkor borzalmas üvöltés hangzott föl. Nagyon távol ugyan, de azért tisztán hallatszott. Az indiánok harci üvöltése.

Leírhatatlan düh fogott el. Csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudtam látszólag nyugodt maradni. A rivalgás újra fölharsant a messzeségben. A vörösök győzelmüket kiáltották világgá. Valószínűleg semmiféle ellenállásba nem ütköztek.

Egymás után teltek el az órák, de követ mégsem érkezett hozzánk. Már kireggeledett, amikor vágtatva közeledő jumát pillantottam meg. Közölte társaival, hogy a rajtaütés tökéletesen sikerült. Elindultunk. Az erdőbe érve elhaladtunk a visszamaradt fiatal Weller mellett. Amint meglátott, fölugrott és odakiáltotta:

- A hacienda a miénk! Ön az utolsó órája felé halad!

Nem szokásom szóba állni efféle alakokkal, de most az egyszer nem türtőztettem magam. Ráförmedtem:

- A tiéd felé! Amint szabad leszek, nyakon csíplek!

- Különleges gyönyörűségemre szolgál, ha maga Old Shatterhand puffant agyon! - nevetett gúnyosan.

Nemsokára lejutottunk arra a patak menti rétre, ahol a hacienda méneseit és gulyáit legeltették. Az állatokra most a vörösök vigyáztak. A fehérek tetemei megskalpoltva heverték a fűben. Egyetlenegy sem menekült meg közülük.

A haciendától néhány száz méternyire ott feküdtek összekötözve a fűben azok a lengyelek és németek, akikért annyira aggódtam. Mellettük ott hevert a haciendero. Amikor megismert, odakiáltotta:

- Hé, señor, mi szél hozta ide vissza?

- Azért jöttem, hogy megmentsem, de a zshiványok engem is a markukba kaparintottak. Elismeri végre, hogy nem alaptalanul aggódtam önért?

- Igaz, a támadás valóban bekövetkezett. Señor Melton azonban ártatlan, erről ön is meggyőződhet.

Fejével oldalra intett. Ekkor vettem észre, hogy összekötözött kézzel és lábbal ott fekszik Melton és az öreg Weller is. Micsoda arcátlan alakoskodás! Ilyen csalafintán bizonyítják, hogy nekik kettőjüknek semmi közük sincs az indiánok vérengzéséhez! Galádság! Mielőtt felvilágosítottam volna a birtokost, őreim továbbrángattak, s olyan messze cövekeltek le és kötöztek ismét a talajhoz, hogy onnan már nem beszélhettem többé Timoteo Pruchillóval.

Az elem táru-ló kép megdöb-bentett. A hacienda nyitott kapuján át ki s be járkáló indiánok minden elmozdítható holmit kihordtak. A zsákmányt a kaputól jó messzire rakták le. Ez aggasztott. A zsákmányt azért vitték ugyanis messzire, hogy a fölperzselésre szánt hacienda pernyéje rá ne hulljon.

De hát miért kell elpusztítani az épületeket? Mi célja lehet ezzel a mormonnak, aki nyilvánvalóan az egész vállalkozás értelmi szerzője? Ez az ördögi számítása is csak később világosodott meg előttem.

Az is szemet szúrt, hogy a foglyok közt a birtokoson és feleségén kívül senkit sem láttam azok közül, akik a haciendára érkezésemkor ott tartózkodtak. Még señor Adolfót, az önhitt intézőt is megölték. Ezt az egész tömegmészárlást ugyanabból, az előttem egyelőre homályos okból követték el.

Amikor déltájban végre befejezték a fosztogatást, az állatokat valahová északra terelték, és ott egy csapat indiánra bízta őket. Ezután a csikósok és gulyások tetemeit az épületekbe hurcolták. Először a főépületből csapott magasra a sűrű, fekete füst, aztán az udvar többi kisebb háza is lángba borult. Hallottam, hogy a birtokos rémülten fölüvölt, felesége pedig jajveszékelné kezd.

Akkor vagy negyven juma lóra pattant, és mindegyik más-más irányban elvágtatott. Félóra múlva körös-körül a magaslatok mögül sötétben gomolygó füstoszlopok törtek a magasba. A vörösök a haciendához tartozó kisebb erdőket is fölgyújtották! A száraz aljnövényzet és bozót azonnal tüzet fogott, az ágak is hamar égni kezdtek, és az egyre magasabbra csapó lángoknak még a fák zöld lombkoronái sem állhattak sokáig ellen. Don Pruchillo hol könyörgött, hol jajveszékelt, hol átkozódott, de a helyzeten semmit sem változtathatott.

Az egyre növekvő hőség előtt az indiánoknak is el kellett vonulniuk. A rablott állatok egy részére málhanyerget csatoltak és erre rakták a zsákmányt. A menet élén a főnök lovagolt, utána én következtem öt örömmel, utánunk indián csapat jött, majd a bevándorlók a birtokossal és feleségével. A menet legvégén terelték a zsákmányolt lovakat, marhákat, birkákat és disznókat. Amikor a patak kanyarulatához értünk, ugyanazon a tisztáson álltunk meg, amelyiken a mormon le akart engem löni.

Magányosan álló fához kötöztek, jó erősen. Innen áttekinthettem az egész tábor.

A vörösök marhát, disznót és több birkát vágta le, és jókora adag sült húsokat kebeleztek be. A foglyokat sem hagyták éhezni.

Beesteledett. Mindenki korán aludni tért. Óreim takaróba göngyöltek és szíjakkal átkötöttek. Pólyás babaként mozdulatlanul kellett feküdnöm. Még ebben a tehetetlen, minden mozgásra képtelen állapotban is a körülményekhez képest elég jól aludtam. Vagyis aludtam volna, ha valami különös érintésre föl nem ébredek. Meghúzták ugyanis a hajamat. Amikor szememet kinyitottam, a sötétség ellenére láttam, hogy a lábamtól alig két méterre ott ül egyik öröm. A többiek aludtak.

Ki érintett meg? Azonnal a mimbrényó fiúra gondoltam, és bámulatosan vakmerő tettetnek találtam azt, hogy a körülöttem fekvő alvók közt egészen mögém merészkedett.

Szótlatlanul bölintottam néhányszor. Utána egészen halk, súrlódó hangot hallottam. Addig kúszott a fűben, amíg feje az enyém mellé nem került. Akkor fülembe súgta:

- Erős Bölény fia vagyok.

Előbb hallgatóztam. Vajon nem neszeltek-e föl a fiú mozgására? Senki meg se rezdült. Arcomat feléje fordítva suttoztam:

- Hogyan jutottál ide?

- Amikor Old Shatterhandet elfogták, a völgyből a fennsíkra kapaszkodtam, aztán addig futottam, amíg sziklás talajra nem értem. Ott a jumák nyomomat vesztették. Akkor visszakanyarodtam a völgybe, és lesbe álltam. Amikor az ellenség fölkerelkedett, magam is nyeregbe szálltam, és mindkét lóval eljöttem ide, hogy kiszabadítsam Old Shatterhandet.

- Nagyon sokat kockáztattál! Segítséggeddel rövidesen, megszabadulok.

- Miért nem azonnal? Elhoztam a te késedet is. Tüstént elvágom kötelékeidet.

- Ne tedd, mert akkor te is fogságba jutsz.

- Mindenki alszik, csak ez az egy ör virraszt. Ám ez vak és süket.

- Bőrszíjjakkal tetőtől talpig körültekertek. Ezeket csak lassan vagdoshatnád el. Utána ki kellene göngyölnöd a takaróból. Majd el kellene távolítanod a csuklómon és a bokámon lévő szíjakat is... Őreim gyakran váltják egymást. Mindegyik megvizsgál, mielőtt átvesz az előzőtől. Így semmiképpen sem szökhettek meg.

- Miképpen szabadítsalak hát ki?

- Ezt bíz rád. Csak arra kérlek, maradj mindig a jumák mögött. Majd hívlak, ha szükségem lesz rád. Melyik állat hangját utánzod legjobban?

- Ritka az olyan, amelyik nappal is, éjjel is hallatja hangját...

- Gondolj a mexikói levelibékára!

- Igaz! Él az erdőn is, mezőn is, és éktelen nagy zajt csap! Még a legélesebb fület is megtevesztem, úgy utánzom a brekegését!

- Ennek örülök. Nos, amikor holnap este a tábor elcsöndesül, vartyogj háromszor, akár a levelibéka. A harmadik brekegés azt jelenti, hogy készen állsz, és ha odarohanok, azonnal elvágtathatunk... Most pedig add át a késemet.

- Hogyan? Hiszen nem veheted át!

- Szúrd ide a jobb könyököm mellé a földbe, de úgy, hogy a markolatából is csak kevés álljon ki! Sűrű a fű, nem láthatják meg!

- Hát te megkötözött kézzel is ki tudod húzni?

- Igen. De most már menj!

- Előbb nyugtasd meg a szívemet. Bár súlyos hibát követtem el, te egyetlen szemrehányó szóval sem illetél. Lélekben is megbocsátottál nekem?

- Könnyelműen túl közel merészkedtél a jumákhoz, most ugyanolyan bátran segítségemre siettél. Tartozásodat törlesztetted. Nem haragszom rád.

- Köszönöm. Életem a tiéd. Mindig büszkén gondolok majd arra, hogy Old Shatterhand küzdőtársa lehettem!

Késemet bedöfte a földbe, aztán visszahúzódott. Olyan halkán osont, hogy még én sem hallottam semmit, pedig élesen figyeltem. Nemsokára meglehetősen távolról fölhangzott a levelibéka fojtott, otromba kuruttyolása. A mimbrényó legényke tehát a visszavonulás nehéz feladatát is szerencsésen oldotta meg!

Ezek után már biztosra vettem, hogy sikerül kerekem oldanom. Olyan nyugodtan hunytam álomra szememet, mint aki máris szabad. Reggel a tábori élet lármájára ébredtem föl. Őreim kicsavartak a takaróból. Álomosságot színlelve oldalra fordultam, hogy a könyököm táján leszúrt kés éppen kezem ügyébe kerüljön.

Csuklómat utoljára már nem hurkolták össze túl szorosan - ezért kissé mozgathattam ujjaimat. Kis idő múlva a nyél után kezdtem tapogatózni. Sokáig fáradoztam, amíg a legföljebb két hüvelyknyit kiálló markolatot megtaláltam a fű közt. Ugyancsak sokáig tartott, amíg a pengét kihúztam a földből. További tetemes időbe telt, amíg mellényem alá rejtettem, s ott úgy helyeztem el, hogy senki se vehesse észre.

Éppen, amikor elkészültem ezzel a művelettel, visszafordítottak, hogy kezemet ismét szabadrá tegyék és ennem adjanak. Bő reggeli után készülődni kezdtek. Először az állatokat terelték össze és indították útnak. A főnök vezetésével, lassan lovagolva követték őket. Engem

megint lóra kötözve, öt új őr kíséretében vittek magukkal. Amikor elindultunk, a többi fogollyal visszamaradó mormon utánam kiáltotta:

- Adja át üdvözetemet a sátánnak, ha néhány nap múlva majd jó reggelt kíván önnek a pokolban!

A hacienda elleni ördögi terve sikerült, most azt hitte, hogy tőlem is örökre megszabadult.

Menetünk az óriási magyaltölgy erdeje felé haladt. Ott a jumák jobbra fordultak.

Este a bozótos szélén táboroztunk le. Sokáig vártam a fiatal mimbrényó jelére, de csak vacsora után, akkor hangzott fel, amikor már takaróba csavartan feküdtem, tehát megint nem szökhettem meg.

Másnap reggel folytattuk utunkat. A főnök elhatározta, hogy előresiet. A harcosok felét vitte magával, s velük együtt természetesen engem és öreimet is. Ezzel alaposan keresztülhúzta számításomat, mert a mimbrényó így közvetlenül nem maradhatott a nyomunkban. Ez azt jelentette, hogy a táborhelyhez is csak utánunk érkezhettek!

Ahogy sejtettem, úgy történt! Még délelőtt kiértünk az erdéből, s attól kezdve hol füves, hol kopár síkságon lovagoltunk keresztül, s végül széles, zöld mezőn álltunk meg. Vacsora után ismét becsavartak takarómba.

Az utánunk terelt állatok csak sötétedés után érkeztek meg. Nemsokára fölhangzott a levelibéka háromszori brekegése is. Szegény fiú egész éjszakai pihenését feláldozta, nekem pedig abból semmi hasznom nem származott.

Ugyanígy ment ez a harmadik és a negyedik napon is. Az ötödik nap azonban szerencsésebbnek ígérkezett.

Az út már reggeltől sziklás magaslatok közt, szűk völgyekben és sötét szakadékok mellett vezetett. Itt az indiánok nem válhattak szét, mert az állatok tereléséhez itt kétszer annyi emberre volt szükség. Határozottan éreztem, ma elérkezik a döntés pillanata.

Még mielőtt a nap delelőpontjára hágott volna, a törmelékkal borított, zezzugos szakadékból - keservesen vergődünk át rajta - hirtelen zöldellő lapályra értünk. A marhákat nem lehetett visszatartani. Nekilódultak a csábító legelőnek, és néhány pillanat alatt úgy szétszóródtak, hogy a lovasok csak nagy ügyel-bajjal tudták őket úgy-ahogy együtt tartani.

Alig értünk ki a sziklák közül, öreim azt a parancsot kapták a főnöktől, hogy oldozzanak le a lóról. Alig lehettem néhány száz lépésnyire a szakadék kijáratától.

A rablott állatok az utolsó négy napon annyira elfáradtak, hogy legalább holnap reggelig pihenniük kellett. A főnök a sátrakat is felállította. Míg emberei a táborveréssel foglalkozkodtak, hozzám jött, és szemben velem leült. Éppen abban a pillanatban hangzott föl a levelibéka első brekegése.

Nagy Száj törökülésben ült, és karját összefonta a mellén. Először sebesült jobbjára nézett, majd szúrós tekintetét reám vetette, öreim lesütötték szemüket. Érezték, elérkezett az a döntő pillanat, amikor főnökük, legalább szavakban, megmérkőzik Old Shatterhanddel. Első kérdése így hangzott:

- Te Old Shatterhandnek nevezed magadat?

- Híres, fehér és vörös harcosok adták nekem ezt a nevet.

- Helytelenül tették. Nemhogy embert, de még férget sem zúzhatnak szét. Lásd, hogy mennyire nem félek tőled!

Leköpi. Én továbbra is teljesen nyugodt maradtam.

- Ha az én nevem hazug, akkor a tiéd viszont annál igazabb. Nagy Szájnak hívnak, és valóban akkora a pofád, hogy az párját ritkítja. Nagy vitézség megkötözött foglyot bántalmazni, aki nem védekezhet! Bizonyítsd be a bátorságodat. Vedd le kötelékeimet, és harcolj velem!

- Hallgass! - mennydörögte rám. - A mögöttem brekegő békára hasonlítasz. Annak a brekegését is megveti mindenki.

Éppen abban a pillanatban brekegett másodszor a levelibéka.

Most már tudtam, hogy megszököm. Szabadulásom biztos tudatában válaszoltam:

- Én értek az állatok nyelvén. Megmondd, mit brekegett neked a béka?

- Mondd csak! - felelt, és megvetően fölnevetett.

- A béka azt mondta, hogy két emberrel harcoltok nemsokára, egy naggyal és egy kicsivel, de nem tudjátok legyőzni őket. Gúnyt űznek belőletek, és ti szégyenben maradtok.

Dühösen fölmordult, de aztán meggondolta magát, és töprengő tekintetet vetett rám.

Úgy törte a fejét, hogy attól már szinte a szeme is kifordult. Egyszer csak felkiáltott.

- Azt hiszed, hogy megszökhetsz, és a fiatal mimbrényó kutyával kinevethetsz minket?! Most már tudom, mire megy a játék! Meg akarsz haragítani. Bizonytalanná akarsz tenni minket, hogy hibázzunk? Old Shatterhand rosszul számít! Én átlátok szándékán!

- Uff, uff! - kiáltották az örök annak jeléül, hogy büszkék főnökük okosságára.

Nagy Száj így folytatta:

- Old Shatterhand megölte a fiamat, ezért pusztulnia kell! Megengedem, hogy maga válasszon halálnemet. Azt akarja, hogy agyonlőjük?

Tudtam, hogy csak gúnyolódik, ezért így válaszoltam:

- Nem, ízlésemnek ez nem felel meg. Kilencszer tíz évig szeretnék élni, hogy aztán nyugodtan elszunnyadjak és az örök vadászmezőkön ébredjek föl.

- Így csak a gyávák végzik! Old Shatterhand különb halált érdemel. A kínok kínját kell kiállnia úgy, hogy a szempillája sem rezdül! Először a karjának és a lábának csontjait törjük majd össze...

- Nagyon helyes! - bólogattam mosolyogva.

- Aztán átszúrjuk karizmait és lábizmait, majd kezén és lábán kitepjük minden körmét.

- Ennek szerfölött örvendek.

- Azután élve megskalpoljuk.

- Magától értetődik, hiszen holtan már nem érezhetném.

- Rövidesen elmegy a kedved a tréfálkozástól. Levágjuk majd a szemhéjadat, hogy többé ne alhass. Megégetjük a talpadat, aztán a lábadnál fogva akasztunk föl. Késeket dobálunk beléd, és...

- Jó, jó, elég a hetvenkedésből! - szakítottam félbe, és hangosan fölkacagtam. - Ezren sem lennétek elegenden ahhoz, hogy Old Shatterhandet megkínózhassátok. Ahhoz nem fecsegő vénasszonyok, hanem igazi harcosok kellenének.

Abban a pillanatban a mimbrényó megadta a harmadik jelét. A főnök dühösen rám förmedt:

- Ugyanilyen ostobán brekegsz te is! No, de mostantól kezdve szigorúbban bánok veled!

Az örökhöz fordult, és így rendelkezett:

- Oldozzátok ki a kezét, és adjatok neki húst. Ebéd után magam csavarom a takarójába!

Kockázatos játékba kezdtem, de biztosra vettem, hogy megnyerem a játszmát.

Bár rohamosan közeledtünk a döntő pillanathoz, mégis teljesen nyugodt maradtam: aki ilyen pillanatokban ingadozik vagy remeg, az biztosan elbukik.

Jókora sovány húst kaptam; előre csíkokra vágták, hogy a falatokat kés nélkül harapdálhassam el. Olyan lassan és kényelmesen ettem, mint akit semmi más nem érdekel. Természetesen felültem, és lábamat úgy húztam magamhoz, hogy a szíjakat egyetlen vágással elmetszhessem. A most következő másodpercektől függött az életem.

A főnök elsötétült ábrázattal figyelt. Látszólag ráérős viselkedésem felháborította.

- Csináld gyorsabban! - förmedt rám. - Nincs kedvem sokáig várni!

Az előrehajláshoz és a kés előkapásához időt kellett nyernem. Ezért a durva kiáltástól színleg összerезzenve kiejtettem kezemből a húst, majd előregörnyedve balkézrel utánakaptam, jobbommal pedig a mellényem alá nyúltam.

- Gyorsabban? - kérdeztem. - Hát jó, akkor majd gyorsabban csinálom. Figyelj!

Borotvaéles késemmel egyetlen suhintással átvágtam a lábamat összekötő szíjakat... majd jobb lábammal a főnök vállára taposva keresztülugrottam fölötte, és lélekszakadva rohantam a szakadék felé. Ahogy a füves talajon szinte repülve haladtam tovább, mögöttem dermedt csönd támadt. Megdöbbenthetette őket, hogy amit lehetetlennek tartottak, az most hirtelen mégis bekövetkezett. De aztán... amikor már vagy száz lépés előnyre tettem szert... megszűnt a bűvölet, éktelen üvöltés harsant föl. Mintha ezer ördög bömbölne mögöttem. Minden erőmet meg kellett feszítenem, hogy mielőbb a lovakhoz érjek. Zsibbadt lábammal nem bírhattam sokáig.

Akkor észrevettem, hogy a mimbrényó fiú előlép a sziklasarok mögül. Jobbjában saját puskáját tartotta, baljában pedig az én Henry karabélyomat. Elém szökkent. Odakiáltottam neki:

- Hol vannak a lovak?

- Tízszer tízszer öt lépésnyire az első kanyar mögött.

Ó, jaj! Zsibbadt lábammal még ötszáz lépést sem futhattam olyan gyorsan, hogy utol ne érjenek! Fegyvereinknek kellett segíteniük. Kikaptam karabélyomat a fiú kezéből, és üldözőim felé fordultam. Üvöltve, rendezetlen sorokban özönlöttek utánam.

- Vissza! - kiáltottam fenyegető hangon.

A jumák azonban tovább rohantak felém. Tízszer dördült el fegyverem, és mind a tíz lövésem egy-egy üldöző combján hatolt keresztül. Amikor ezek összerogytak, a többiek még szilajabban közeledtek.

- Vissza! - kiáltottam ismét. - Mindenkit leteríték!

Akkor már a mimbrényó fiú is leadott két lövést. Én csak megsebesítettem ellenségeinket, az ő golyói azonban halált okoztak. Most végre megtorpantak üldözőink. Legtöbbjük visszafutott, hogy elhozza puskáját. Valaki azonban, akit a gyűlölet teljesen elvakított, tovább

rohant... a főnök. Vadállatként üvöltött, és kését ép bal kezével felém rázta. Vigyázatlanságát csak mérhetetlen felindultságával lehetett magyarázni. Szerencséjére nem akartam megölni. Amikor pengéjével felém sújtott, félresiklottam, és meglóbáltam a karabélyomat. Csapásom úgy döntötte a földre, hogy ott is maradt.

Emberei riadtan felhőrdültek. Beláttam, hogy tovább nem késlekedhetek. Újra nekilódultunk. Fiatal barátom természetesen megelőzött, majd lovamat kantárszáron vezetve csakhamar elém vágatott. Nyeregbe pattantam. Abban a szempillantásban bukkantak föl az első puskás jumák. Néhányszor utánunk lőttek, de golyóik célt tévesztettek. Mi tüstént eltűntünk a szakadék kanyarulata mögött.

JUMAÖLŐ

Menekülés közben arra gondoltam, milyen utasításokat ad majd ki Nagy Száj, ha visszanyeri eszméletét. Az állatokat nem küldi tovább, nyilvánvalóan a sebesülteket is otthagyja, s velük annyi embert, amennyi az állatok őrzéséhez és a sebesültek ápolásához szükséges. A többiekkel lóra kap, hogy elfogjon, és visszaszerezze a törzs becsületét. Üldözésemre negyven vagy legföljebb ötven harcost hoz magával.

A haciendához vezető úton maradtunk.

Miközben vidáman ügettünk, terveimet közöltem fiatal társammal. Fejtegetéseimet felnőttként fogadta. Utána úgy láttam, elérkezett az idő, hogy megdicsérjem derekas helytállásáért:

- Most bebizonyítottad, hogy a csatában bátor harcos, a főnökök gyűlésében pedig bölcs tanácsadó leszel. Nyilvánvalóan szeretnél nevet szerezni. Nos, amint a mimbrényók tábor-tüzehez ülünk, nyomban javasolom majd, hogy adjanak neked nevet...

- Uff, uff! - kiáltott fel, és csillogó szemmel kihúzta magát. Aztán eltűnődött, majd komolyan megjegyezte: - De ha megkérdik, milyen nevet szánt nekem a nagy Manitou, semmilyen választ sem adhatok.

- Nem is kell. A szükséges felvilágosítást majd én adom meg.

- Te? - kérdezte, és füle tövéig elpirult.

- Igen, mert már találtam hozzád méltó nevet.

Lehajtotta fejét, hogy leplezze elragadtatását. Szerénysége tiltotta, hogy tudakozódjék. Elhatároztam, hogy megkönnyítem a dolgát.

- Szerinted melyik az első rendkívüli tetteted?

- Könnyelműségem bajt okozott - válaszolta sóhajtván. - Old Shatterhandet az ellenség kezére juttattam.

- Azt jóvátetted és levezekelted. Neked köszönhetem, hogy megszökhettem: ez első valóban rendkívüli tettet! Mit gondolsz, mit szólnak majd ehhez törzsed harcosai?

- Aki megszabadítja Old Shatterhandet, az olyan híressé lesz, hogy nem kell varázsszert keresnie.

- Nos, te ráadásul két jumát le is löttél. Ezért, ha törzsed vénei a tábortüznél tanácsot tartanak, azt javasolom majd nekik, hogy nevezzenek Juma-Setárnak, Jumaölőnek. Remélem, javaslatomat elfogadják.

- Biztosan elfogadják! - kiáltotta. - Hiszen az egész mimbrényó törzs számára dicsőség, ha Old Shatterhand ilyen javaslatot tesz! Ó, Manitou, Manitou! Tudtam, hogy Old Shatterhand mellett előbb szerzek majd nevet, mint bárhol másutt. Harcosaink irigykednek majd rám, s a leányok a sátrak hasadékain át lesnek majd utánam, ha elmegyek mellettük. Apám, Erős Bölény elsőként ölel majd szívére, s öcsém büszke lesz reám. Ó, bárcsak ő is melletted maradhatott volna!

- Rövidesen találkozunk vele. Erős Bölény bizonyára beleegyezik abba, hogy ő is részt vegyen a jumák elleni hadjáratban. Ott majd szerezhetsz nevet magának.

- Én is azt hiszem. Milyen nagyszerű lenne, ha öcsém névadását az enyémmel együtt ünnepelehetnénk!

Elhagytuk az utolsó zezzugos szakadékot is. Minden kanyarodó előtt hátranéztünk. Üldözőinknek se híre, se hamva!

Kis préryszerű síkságra jutottunk. Körülbelül negyedórai lovaglás után a prérít cserjés váltotta fel. Ez alkalmas búvóhelynek látszott, megállítottam lovamat, és leszálltam.

- Old Shatterhand már itt pihenőt akar tartani? - kérdezte a fiú.

- Nem, csak beszélek a jumákkal.

Bár szándékomat nyilvánvalóan módfelett különösnek tarthatta, mégsem okvetetlenkedett. Lecsatoltam az új ruhámat tartalmazó csomagot, hogy átöltözzem. Vásznonöltözékem fogságom alatt teljesen lerongyolódott. A délebbre lakó indiánok pedig északi testvéreiknél sokkal inkább adnak a külsőségekre. A szíu vagy varjú indián akkor is megbecsüli a fehér vadászt, ha kopottan jár. A pima vagy jakvi indián viszont nehezen tudja elképzelni, hogy a rosszul öltözött férfi rátermett harcos. És gyakran nagyon sok áll vagy bukik azon, hogy milyen hatást keltünk az első pillanatban. Bizony, néha még az ilyen isten háta mögötti vidéken is ruha teszi az embert!

Új öltözetemben úgy festettem, akár egy szíve hölgyéhez induló gazdag mexikói nagybirtokos, egy valódi caballero.

- Uff! - kiáltotta csodálkozva a mimbrényó, amikor a spanyolfalként szolgáló bokrok mögül előléptem. - Alig ismertem rád. - Majd elpirulva, zavartan hozzátette: - Mi, fiatalok ilyenek képzeltük Old Shatterhandet, amikor róla és Winnetouról beszéltek nekünk.

Hogy kisegítsem zavarából, átadtam neki medveölömet.

- Fiatal vörös testvérem most maradjon itt, és tartsa kézben ezt a puskát. Amint megjelennek a jumák, elébük sietek. Ha megkísérelnének elfogni, akkor ebből a cserjésből, bízvást visszaverjük őket.

A préri túloldalán nemsokára feltűnt három lovas. Mit sem sejtő utazót színelve ügettem eléjük. Görnyedten zötykölődtem a nyeregben, mintha fáradt lennék, és semmi mással nem törődnék.

Az indiánok, amikor megpillantottak, először visszahőköltek, de aztán látva, hogy egyedül vagyok, tovább közeledtek. Úgy tettem, mintha nem venném őket észre, de azért karabélyomat ölemben tartottam, hogy egyetlen mozdulattal reájuk szegezhessem. A tarka mexikói gargantillát, a nyakbavetőt úgy csavartam az arcom és szakállam elé, mintha a naptól védekeznék, széles karimájú sombreroamat pedig jól a szemembe húztam. Így arcomból voltaképpen csak az orromat láthatták.

Amikor megálltak körülbelül tizenkét lépésre tőlem, fölismertem a ma déli őreimet. Egyikük az itt szokásos, keveréknyelven megszólított:

- Honnan jössz?

- A Hacienda del Arroyótól - válaszoltam elváltoztatott hangon.

- És hová igyekszel?

- Nagy Szájhoz, a bátor jumák főnökéhez.

- Miért mégis hozzá?

- Az elhajtott állatokról akarok tárgyalni vele.
- Kinek a megbízásából?
- A haciendero követe vagyok. Hajlandó az állatokat visszavásárolni. Azt kéri, hogy a főnök közölje velem a kívánt összeget.
- Úgy látszik, nem tudod, milyen veszélyes útra vállalkoztál. A jumák kiásták a harci bárdot a fehérek ellen.
- Csöppet sem félek, mert követként sérthetetlen vagyok. Hol ütöttek táborn a juma harcosok?
- Ha követed csapásunkat, rövidesen találkozol a főnökkel és ötven harcosával.
- Köszönöm. Isten veletek!

Úgy tettem, mintha tovább akarnék menni, pedig tudtam, hogy még sok mindenre kíváncsiak.

- Állj, várj még! - kiáltottak rám parancsoló hangon. - Nem találkoztál egy bizonyos Melton nevű sápadtarcúval vagy más fehérekkel?

- Nem. Csak a hacienderóval beszéltem.

- Hol?

- Házának romjainál. Azért mentem a haciendára, hogy átadjam neki azt a pénzt, amivel tartoztam. Ebből akarja állatait visszavásárolni. Megkért tehát, hogy lovagoljak a jumák után, és tárgyaljak velük.

- Kinél van a pénz, nálad vagy nála?

- Természetesen nála.

A döbbenetn egymásra bámuló indiánok még mindig nem ismertek föl. Az, aki eddig is beszélt, elgondolkozva, jelenlétemmel mit sem törődve, kijelentette:

- Akkor valaminek történnie kellett! A haciendero vissza akarja vásárolni állatait? És hová lett az a sok idegen sápadtarcú, akiket asszonyaikkal és gyermekeikkel együtt testvéreink azért várnak, hogy felvigyék őket a hegyekbe?

Társai szótlanul csak a fejüket csóválták. Ismét hozzám fordult.

- Nem találkoztál az imént két emberrel?

- De igen. Egy fehérrel és egy fiatal indiánnal.

- Milyen öltözetet viselt a fehér?

- Csavargónak látszott.

- És milyen fegyvereket viselt?

- Két puskát láttam nála.

- Gyorsan lovagoltak?

- Nem - válaszoltam, és szorosabbra fogtam a kantárszárat. - Leszálltak.

- Hol?

- Ott, mögöttem, a cserjésben.

- Uff! Akkor vissza kell húzódnunk, mert a sápadtarcú nehéz medveölője idáig is elhord. A könnyebbik puskájával pedig szakadatlan lövöldözhet. Gyere velünk! Beszélhetsz a főnökkel.

- Arra ráérek. Várjatok csak! Szeretnék valamit kérni tőletek.

- Mit?

- A puskákat és a lovakat.

- Miért? - kérdezte, és álmélkodva bámult rám.

- Azért! - feleltem vidáman, és bal kezemmel elhúztam arcom elől a kendőt, jobbommal pedig karabélyomat rájuk szegeztem. - Magatok mondtátok, hogy ezzel a puskámmal szakadatlanul lövöldözhetek. Aki moccanni próbál, golyót kap!

Rémületükben szinte megdermedtek, és tágra nyílt szemmel bámultak fedetlen arcomba.

- Uff! - fakadt ki végre az egyik juma. - Hiszen ez Old Shatterhand!

- Old Shatterhand, Old Shatterhand! - ismételte a másik kettő.

- Úgy bizony - bólintottam. - Nyakon akartatok csípni, s íme, ti magatok estetek fogságba. Én azonban megengedem, hogy visszatérjeteek főnökötökhöz. Dobjátok el a puskákat! Gyorsan, mert lövök! - mennydörögtem rájuk. - Egy, kettő...

A fegyverek máris a földre hullottak!

- Szálljatok le a lóról!

Engedelmeskedtek.

- Most pedig futás! Gyerünk, lóduljatok! Aki hátranéz, golyót kap!

Úgy futottak előlem, akár a nyulak.

Fölszedtem puskáikat, és közben észrevettem, hogy a kis mimbrényó vágatva közeledik a bozót felől.

- Uff! Uff! - kiáltotta felém már messziről. - Old Shatterhand varázsló! Harc nélkül három ellenséget lefegyvereztél, és ráadásul még a lovaikat is elvetted!

- Szóra sem érdemes - mondtam mosolyogva. - Most azonban tűnjünk el innen, mert társaik bármelyik pillanatban felbukkanhatnak.

Ellovagoltunk.

Amikor a magunk mögött hagyott cserjét már csak keskeny csíknak láttuk, megálltunk, hogy üldözőinket magunk után csalogassuk.

Miközben lóháton egymás mellett várakoztunk, elmondtam a mimbrényó fiúnak, mit beszéltem a három jumával. Utána sokáig tűnődve nézett maga elé.

- Old Shatterhand mellett minden órában tanulhatok valami újat. Most megtudhattam azt is, hogy miképpen kell kiszedni valakiből azt, amit valójában nem lenne szabad elmondania. Most már szinte mindent tudunk.

- Még sok minden tisztázatlan. A fő dologról még mindig sejtelmem sincs. Azt persze tudjuk, hogy Meltont, a két Wellert, a hacienderót, sőt még a fehér bevándorlókat is szabadon engedték.

- Ez nem elég?

- Nem. A jumák testvérei, tehát valamelyik másik juma törzs harcosai a hegyekbe akarják őket vinni. Ez gyanús. Mire használják őket ott?

- Fogalmam sincs - jelentette ki a vörös fiú mulatságos őszinteséggel.

- Vigasztalódj, mert még én sem tudom, de addig nem nyugszom, amíg ki nem derítem... De figyelj csak! Látod már üldözőinket?

- Igen, már vágatnak ki a cserjésből!

- Mehetünk! Fölsírtak minket, most már eszükbe sem jut, hogy visszaforduljanak.

Továbbindultunk a mezőn. Később, néhány völgyön és alacsonyabb hegyen át, ismét sík vidékre jutottunk. Ezen a lapályon feküdt az az erdő, amelynek szélén ide jövet táboroztunk.

A nap egyre jobban közeledett a nyugati látóhatárhoz. Amikor már majdnem az ég aljára bukott, ifjú társam kinyújtott karral egyenesen előre mutatott.

- Nézd, ott jönnek a fogoly sápadtarcúakkal visszamaradt jumák. Ezek előtt nem szabad mutatkoznunk!

Valóban lovasok tűntek föl előttünk sűrű tömegben. A nagy távolság miatt egyelőre nem állapíthattuk meg, hogy hányan vannak. Célszerűnek látszott kitérni előlük. Éles fordulattal elkanyarodtunk tehát jobbra, és vad vágatásba kezdtünk. Reménykedtem, hogy nem vették észre.

Nem így történt. Amikor időnként visszanéztem, észrevettem, hogy egy lovas elvált a többiektől és utánunk eredt.

A csapat azonban lassan vonult tovább nyugatról keletnek. Nyilvánvalóan meg akarták várni a magányos lovas visszatérését. Mi délről észak felé száguldottunk, tehát derékszögben az ő mozgási irányukra. E derékszög átfogóján haladt a magányos lovas. Neki tehát nálunk hosszabb utat kellett megtennie, és mégis egyre közeledett. Eleinte lehetetlennek tartottam, hogy utolérhessen minket, alakja azonban egyre nőtt. Be kellett ismernem, hogy tévedtem. A kicsi pont egyre nagyobb lett, a lovas egyre közelebb és közelebb került, pedig sebességünk semmit sem csökkent. Hihetetlen gyorsaságán mindketten meglepődtünk, még hozzá annyira, hogy fiatal kísérem időnként egy-egy „uff” kiáltással is kifejezést adott csodálkozásának.

Arábiában sok nemes versenyparipát láttam már, de itt, Észak-Amerikában csak két ilyen szélesebb lóról tudtam. Az egyiket Winnetou szokott a préren vágatni, a másikat én.

Winnetou! Önkéntelenül megállítottam lovamat, és szememet kezemmel beárnyékolva figyeltem. A fekete lován vágató alak körül valami vörösség fényesen csillogott, aztán hirtelen megvillant puskájának vakítóan szikrázó csöve is. A szívem följuggant. Ez a lovas csak Winnetou lehet! Ő hord állandóan vörös santillótakarót a vállán, és egyedül az ő híres és rettegett ezüstpuskájának csöve szikrázhatott ilyen szemképrázaton.

Mexikói öltözetem miatt ő még nem ismerhetett föl. A puskámat hívtam hát segítségül. Annak hangját éppen olyan jól ismerte, akár én az ő ezüstpuskájának dörejét. Vad őserdőkben gyakran csak puskáink hangja alapján találtunk egymásra. A levegőbe lőttem. A hatás nem maradt el. Winnetou felállt a nyeregben, és zengő hangon kiáltotta:

- Sarli, Sarli!

Így ejtette ki keresztnévemet, kissé angolosan.

- Winnetou, Winnetou, n'só, n'só! Winnetou, Winnetou, be jó, be jó! - válaszoltam, és én is megindultam feléje.

Félistenként száguldva közeledett. Büszkén és egyenesen, szinte a nyereghez növe ült vágató fekete lován, és ezüstpuskája szegekkel kiver túsáját térdére támasztotta. Nemes, szinte római metszésű, napbarnított arca ragyogott az örömtől. Amikor én leugrottam a földre, ő nem

fékezte meg lovát, hanem mellém érve ügyesen lesiklott róla, és egyenesen kitárt karomba omlott.

Igen, mi a szó legigazabb értelmében voltunk barátok. Élete az enyém volt, s az enyém az övé. Ezzel azt hiszem, hogy mindent megmondtam. Hosszú távollét után most ismét itt állt előttem tetszetős, csak félig-meddig indián öltözetében. Amíg üdvözlöttük egymást, lova kis kört írt le, s aztán hűséges kutyaként visszatért hozzám. Amikor meghallotta hangomat, boldogan föl-nyerített, és vállamhoz dörzsölte nemes fejét.

- Látod, megismer! - mondta Winnetou mosolyogva. - Old Shatterhand nemcsak az emberek barátja, hanem az állatoké is. Senki sem felejtí el.

Tekintete eközben a lovamra esett, és újabb vidám mosoly suhant végig egyébként mindig komoly arcán.

- Szegény Sarlim! - jelentette ki. - Hol járhattál, hogy jobb nem jutott neked? No, de máától kezdve megint pompás jószágon lovagolhatsz!

- Hogyan? - kérdeztem mohón. - Magaddal hoztad Hatatitlát?

Hatatitlának, azaz Villámnak hívták azt a fekete mént, amelyiken én szoktam lovagolni. Winnetou lovát Ilcsinek, azaz Szélnek nevezték.

- Hiszen neked neveltem - mondta, és bólintott. - Még ma is ugyanolyan fiatalos és tüzes, amilyen volt.

- Nagyon köszönöm! Ilyen lovak hátán könnyűszerrel faképnél hagyjuk ellenségeinket. De mi szél hozott ide, Sonorába? Hiszen mi fent, a Rio Gilánál akartunk találkozni.

- Néhány pima törzs viszálykodását kellett elsimítanom. Tőlük visszatérőben az a gondolatom támadt, hogy ellovagolok kedves vörös testvéremhez, Erős Bölényhez, a mimbrényó apacsok főnökéhez, akit már igen-igen régen nem láttam. Éppen az ő tábortüze mellett ültem, amikor kisebbik fia meg asszony leánya visszatért. A fiú jelentette, hogy mi történt, s hogy te a mimbrényókat hívod segítségül a jumák ellen. Azonnal összehívtunk száz és még félszáz harcost, magunkhoz vettünk több napra elegendő húst, és három óra múlva már el is indultunk. Elégedett ezzel Old Shatterhand?

- Köszönöm ezt testvéremnek, Winnetounak!

- Rengeteg mondanivalónk lesz még, de most szálljunk nyeregbe, hogy mielőbb üdvözlöd Erős Bölényt és harcosait.

A mimbrényók eközben már túlhaladtak azon a ponton, ahol mi északnak fordultunk, s ezért Winnetou leadott egy lövést. Az ezüstpuska dörrenésére megálltak. A mimbrényó fiú, aki mögöttünk jött, egyetlen szót sem szólt, csak rajongó bámulattal nézte az apacsok híres főnökét.

A mimbrényók élén ott állt Erős Bölény, hűséges, bár néha faragatlan barátom. Valamennyi harcosa sárga és sötétvörös csíkokat festett az arcára, ő is. A harci mázolás ellenére láttam, hogy vonásain a boldog meglepetés kifejezése árad szét.

- Uff, uff! - kiáltotta. - Hiszen ez Old Shatterhand, szívbeli barátom, akit már oly sok-sok hónapja nem láttam!

Az indiánok általában uralkodnak indulataikon, de a mimbrényók most annyira örültek, hogy hangos üdvívalgásban törtek ki. Erős Bölény leugrott lováról, és hozzám sietett. Elvárhatta volna, hogy én is ugyanezt tegyem, én azonban nyeregben maradtam, és csak a kezemet nyújtottam neki.

- Örül a lelkem, hogy láthatom Erős Bölényt, és belenézhetek harcosainak bátor arcába. Szívesen beszélnek nekik sok mindenről, de ezt a helyet azonnal el kell hagynunk, mert a jumák rövidesen ideérnek.

- Üldöznek azok a kutyák? Majd megöljük őket.

- Ha itt maradunk, akkor amint meglátnak minket, azonnal kereket oldanak. Ezért lovagoljunk gyorsan vissza ahhoz az erdőhöz, amelyen vörös testvéreim az imént átjöttek. Ott észrevétlenül bevárhatjuk ellenségeinket.

Abban a pillanatban a harcosok mögül harsány nyerítés hangzott föl. Ott tartotta kötőféken az egyik indián azt a lovat, amelyet Winnetou nekem hozott. A hűséges állat megismert, és hozzám akart rohanni.

- Engedd el! - kiáltottam.

Az indián engedelmeskedett, az okos, hű állat pedig hozzám vágatott és körülszaglászott. Amikor karcsú nyakát és fényes sörényét megsimogattam, boldogságában nyerítve és fújtatva körülugrált, aztán megállt közvetlenül mellettem.

- Uff, uff! - kiáltották az indiánok, elérzékenyülve ekkora hűség láttán. Igen, ez az én Villámom okosságával és gyorsaságával nemegyszer az életemet mentette meg! Külsőleg semmit sem változott, nagy, okos szeme még mindig a régi fénnel ragyogott. Természetesen azonnal átültem rá. Alig ért lábam a kengyelbe, az állat máris felágaskodott, aztán kecsesen szökkent ide-oda. Egy ideig hagytam ficáncolni, aztán combommal engedelmességre kényszerítettem. Azonnal meg is állt, éppen Winnetou és Erős Bölény előtt.

- Induljunk hát - szólt akkor Winnetou. - Nem késlekedhetünk, mert a jumáknak nem szabad minket észrevenniük. Mekkora távolság választhatja el őket Old Shatterhandtől?

- Olyan csekély, hogy bármelyik pillanatban fölbukkanhatnak a látóhatáron.

Ilyen esetben mindenki más az ellenség száma felől érdeklődött volna. A büszke Winnetounak azonban ez eszébe sem jutott. Szó nélkül levette santillótakaróját, majd letekert lasszójával úgy kötötte maga mögé, hogy az a földön vonszolódjék. Ezután intett, hogy a többiek is csinálják ugyanezt. Ilyen módon, ha nem is teljesen, de némiképpen el lehet tüntetni a nyomokat. A mögöttünk jövő jumák csak azt tudják megállapítani, hogy előttük óvatos emberek haladtak, de hogy hányan, azt már nem.

Könnyű vágóban haladtunk tovább. Én Winnetou és Erős Bölény közt lovagoltam. A főnök egyetlen pillantásra sem méltatta a fiát, pedig gondolhatta, hogy a fiú egyet-mást átélt. De hát ilyenek az indiánok. Ez a mimbrényó a fehér apáknál semmivel sem szerette kevésbé a fiát, de férfiatlannak tartotta volna, ha kérdéseivel elárulja, hogy aggódott érte.

Rövidesen jobb kézről feltűnt a már annyiszor említett erdő, és egyik hosszú nyúlványa megfelelő búvóhelyet kínált. Megkerültük hát a facsoportot, és mögötte megálltunk.

Itt aztán megmutatkozott, milyen erősen hat környezetére Winnetou. Erős Bölény és harcosai valamennyien őreá tekintettek, és tőle várták, hogy intézkedjék.

Ő pedig sohasem döntött nélkülem. Persze ezt csak az vehette észre, aki nagyon élesen figyelt minket, mert mi általában nem sokat beszélgettünk; egy kézmozdulatnál, vállrándításnál, bólintásnál vagy fejcsóválásnál többre szinte sohasem került sor. Mi már annyira ismertük egymást, hogy szinte minden alkalommal előre kitaláltuk egymás gondolatát.

Gyakran órákig üldögéltünk szótlanul. Néha még egészen váratlanul ránk törő veszély esetén sem beszéltünk, hanem csak intettünk egymásnak. Mások társaságában természetesen nem viselkedtünk ilyen hallgatagon, hiszen azokhoz szólnunk kellett, ha azt akartuk, hogy megértsenek minket. Ilyenkor néha-néha még az is előfordult, hogy Winnetou kimerítő magyarázatot adott. Ezt azonban sohasem oktató beszéd formájában tette, hanem úgy, hogy velem beszélgetett. Ilyenkor általában mindenki tanulhatott valamit az apacsok híres főnökétől.

Amikor észrevette, hogy minden tekintet, még a főnöké is, reá szegeződik, hozzám fordult.

- Old Shatterhand alkalmasnak tartja ezt a helyet?

Bólintottam, és leugrottam a földre.

- Akkor a mimbrényó harcosok lenyergelhetik lovaikat, hadd legelésszenek.

Aztán ő is leszállt, és a kantárszárat hozzám hasonlóan lova nyakába vetette. Láttam, hogy döntésén mindenki csodálkozik. Erős Bölény meg is kérdezte Winnetoutól:

- Miért? Hiszen gyorsan nyeregbe kell pattannunk, ha a jumák megjelennek!

Winnetou szája szögletében megjelent ugyan a fölény enyhe mosolya, de azért mégis a legbarátságosabb hangon válaszolta:

- Úgy véli, testvérem, hogy a jumák idejönnek?

- Úgy.

- Szerintem, amint meglátják nyomainkat, azonnal visszafordulnak. Persze csak látszólag. Ha kelet felé eltűntek szemünk előtt, akkor az erdő mögül nyugatról próbálnak a hátunkba kerülni. Ezért megérkezésükre jó hosszú ideig nem számíthatunk.

- Old Shatterhand is ugyanígy vélekedik? - bámult rám Erős Bölény.

- Ugyanígy - bólintottam.

- És ha mégis közelebb jönnek?

- Akkor elvesznének. Éppen ezért ettől majd óvakodnak.

Hitetlenül nézett rám, ezért így folytattam:

- Azt gondolod talán, hogy a jumák nem fedezik fel azt a helyet, ahol csatlakoztam hozzátok?

- Nem vakok, feltétlenül rábukkannak. Azt azonban nem tudhatják, hogy kik és hányan vagyunk.

- Tévedsz. Nyomaimból megállapítják majd, hogy önként csatlakoztam hozzátok, tehát csak barátaim lehettek. Azt is tudják, hogy egyik fiad velem van, s ezért azt sem lesz nehéz kitalálniuk, hogy kik vagytok.

- De számunkat honnan tudják?

- Nagyjából azt is megbecsülhetik. Amikor csatlakoztam hozzátok, harcosaid egymás mellett álltak, lovaik patái viszonylag széles csapást tapostak ki.

- Azokat eltöröltük!

- A törlés nyoma azonban ott maradt. Mennél szélesebb, annál több lovastól származik. Ha a jumák nem így következtetnek, akkor jobban teszik, ha öregasszonynak öltöznek. Biztosra veszem, hogy te ezt náluk könnyebben megérted.

Kissé megszegyenülve gyorsan rávágta:

- Mindezt eddig is tudtam, csak azért hoztam szoba, hogy harcosaim is hallják.

Ezután mindketten a már ülő Winnetou mellé telepedtünk. Az indiánok szabadon engedték lovaikat, majd lekuporodtak körénk. Két harcos kiment az erdőszélre, hogy a bokrok közül figyelje a közeledő ellenséget.

Ha Winnetou és én nem vagyunk velük, akkor most bizonyára valamennyien lesben álltak volna. Látszott rajtuk, hogy belsejükben nem nyugodtak. Winnetou viszont úgy tett, mintha nem is gondolna többé a jumákra. Előhúzta a békepipáját. Tehát megtartja az üdvözlés ünnepét? Hosszú szertartás ez! Nem lepett meg, hogy a mimbrényók váltig csodálkoznak. Winnetou azonban mit sem törődött ezzel, lecsatolta övéről szépen hímzett dohányzacskóját, megtömte belőle kolibritollal díszített kalumetjét, aztán hozzám fordult, és kijelentette:

- Odakünn a réten nem nyílt alkalmunk arra, hogy fehér testvéremet üdvözölhessük. Most azonban elszívhatjuk a barátság és béke pipáját.

Éppen rágyújtott a pipájára, amikor lélekszakadva rohant hozzánk az egyik őrszem, és jelentette:

- A jumák gyorsan közelednek!

A körülöttünk ülő harcosok talpra ugráltak, már a főnök is majdnem fölemelkedett, amikor Winnetou komoly, dorgáló hangon kijelentette:

- Mi ütött a mimbrényó harcosba?! Megzavarja Winnetout, amikor éppen rácsihol a békepipára?! Mi fontosabb, a kalumet szent füstje-e vagy néhány olyan juma kutya megjelenése?

A férfi lehajtottá fejét.

- A mimbrényó harcos térjen vissza őrhelyére, és figyelje tovább ellenségeinket. Később, ha már üdvözöltük Old Shatterhandet, jelentheti majd, hogy azok ismét eltűntek.

A vörös harcos elsomfordált. Társai pedig nem tehettek mást, ismét letelepedtek, bár csak nehezen tudták leküzdeni izgalmukat. Főnökük pedig örült, hogy nem ugrott talpra, s ezért szemünkben nem vált nevetségessé.

A többször megtömött és meggyújtott kalumet minden harcos kezén át szájtól szájig járt. Ezenkívül Winnetounak, Erős Bölénynek és nekem - természetesen állva - még beszélnünk is kellett. Nekünk hatszor kellett szippantanunk a pipából, s a füstöt az ég, a föld és a négy világtáj felé kellett kifújnunk. A többi indián csak kettőt szippantott, s a füstöt két szomszédja arcába fújta.

Csak ketten nem vettek részt ebben a szertartásban, a főnök két fia. Ők még nem voltak harcosok, nekik még nem volt nevük. Távolabb, a harcosok körén kívül álltak. A harcossá válást nagyon szigorú feltételekhez kötik, s ezek teljesítésétől csak igen ritkán tekintenek el. Nagyon körülményes szertartás az is, amikor az új harcos először szívja el a békepipát. Az időjárás viszontagságaival és ellenséges törzsbeliek ármánykodásaival küszködve a pipához való agyagot neki magának kell elhoznia a szent agyagbányából. A délen lakó törzsek, akiknek fiai ezt nem tehetik meg, más, semmivel sem könnyebb feltételeket szabnak.

Annak, aki meg akarja kockáztatni, hogy e feltételek megkerülésével avasson valakit harcossá, igen híres férfinak kell lennie, és nagyon biztosan kell állnia a lábán, máskülönben megkockáztatja, hogy örökre törvényen kívül helyezik. Én ennek ellenére elszántam magamat erre a lépésre.

Amikor Winnetou az utolsó indiántól visszavette békepipáját, és dohányzacskóját ismét övére akarta akasztani, mindkettőt kivettem a kezéből.

- Kérem vörös testvéremet, adja át nekem kalumetjét. Valaki nem szívott még belőle, pedig az elsők közt lett volna méltó rá.

Szavaim nagy csodálkozást keltettek. Megtömtem a pipát, majd kiléptem a harcosok köréből, megfogtam ifjú társam kezét, és középre vezettem. Ezután körbefordulva kijelentettem:

- Itt áll Old Shatterhand. Vörös testvéreim hallhatják és láthatják, hogy mit mond és mit tesz. Aki azután nem ért vele egyet, az majd harcolhat vele életre-halálra!

Néma csend támadt. Az emberek elhülve bámultak rám és a főnök fiára. Éreztem, hogy a fiú keze remeg. Tudhatta, hogy számára milyen sorsdöntő pillanatok következnek most.

Meggyújtottam a pipát, szippantottam belőle, majd a füstöt az ég felé fújtam.

- A szent füstnek ez a felhője Manitouhoz, a nagy és jó szellemhez száll. Itt ül Erős Bölény, a mimbrényó harcosok híres főnöke. És itt áll mellettem a fia, éveit tekintve még ifjú, tetteit nézve azonban már kipróbált harcos. Felszólítom, hogy kövesse példámat, és küldje ő is Manitouhoz a kalumet szent füstjét.

A pipát az ifjú kezébe adtam. Szájához emelte, hosszút szippantott, és füstjét az ég felé fújta. Ezért a kockázatos és vakmerő tettért elsősorban persze nekem kellett felelnem. A következők nem is maradtak el. Névtelen fiú békepipát szív! Az indiánok hangosan kiabálni kezdtek. A főnök felugrott. Csak Winnetou maradt nyugodtan ülve. Kezemmel mindenkit csendre intettem, elvégeztem a még hátralevő öt szippantást is, aztán a pipát visszaadtam a fiúnak. Erre aztán már nem is kiabálás, hanem hangos üvöltés támadt. Haragos szavak röpködtek a levegőben. Tetteimet szent szokásaik elleni merényletnek tekintették. Szemük villámokat szórt, kezük ökölbe szorult, késüket is előrántották, és egyre csak ezt üvöltötték:

- Névtelen fiú!

Még maga a főnök is fölháborodott.

- Mit merészel Old Shatterhand?! Ezért halál jár! Törzsem elítél majd, és még én sem védhetlek meg!

A harcosok helyeslően fölmorajlottak. A fiú a legteljesebb bizalommal tekintett reám. Már éppen válaszolni akartam, amikor fölemelkedett Winnetou, intett, majd szilárd tekintetét lassan végigjártatta a körülállókon, és zengő hangon kijelentette:

- Erős Bölénynek nincs hatalma, hogy megoltalmazza Old Shatterhandet? Ki meri azt állítani, hogy Old Shatterhand védelemre szorul? Ennek az ifjúnak valóban ne lenne neve? Kérdezétek meg Old Shatterhandtől! Ő a mimbrényó harcosoknál biztosan jobban tudja ezt.

Éles eszével rátapintott az igazságra.

- Az apacsok főnökének igaza van! - kiáltottam hangosan. - Kinek a pipáját szívtuk? Az övét! Ki tehet tehát szemrehányást? Egyedül ő! Megtette? Nem, mert ismer, mert tudja, hogy Old Shatterhand sohasem cselekszik megfontolatlanul.

- De nincs neve! - kiáltották felém.

- Ki állítja ezt?

- Én magam is! - válaszolta Erős Bölény. - Én, az apja csak tudhatom.

- Én ugyan nem vagyok az apja, mégis jobban tudom. Tudod-e, mi történt vele az utóbbi napokban? Tudod? Hallgatsz. Akkor azt mondd meg, vajon van-e joga Old Shatterhandnek nevet adni valakinek!

- Valamennyi mimbrényó büszkén és szívesen lemondana a nevéről, ha Old Shatterhandtól kapna helyette másikat.

Akkor ismét megfogtam a fiú kezét, és fennhangon kihirdettem:

- Hallottátok főnökötök szavát. Halljátok hát az enyémet is! Itt áll Old Shatterhand és mellette fiatal barátja és testvére, Juma-Setár. Az életét kockáztatta értem, ezért én is neki adom az enyémet. Nézzétek! Fegyverei zsákmányolt fegyverek. Juma-Setár törzsének nagy harcosa lesz.

Juma-Setár, vagyis Jumaölő szeme felragyogott. Winnetou hozzálépett, és kezét a vállára tette.

- Juma-Setár, büszke lehetsz a nevedre. Old Shatterhand adta, tehát ki kellett érdemelned. Winnetou is a barátod, s ezért elszívja veled a kalumetet. Add ide!

Átvette a pipát az ifjútól, és hozzám hasonlóan elvégezte a szükséges szippantásokat. A főnöknek és a többi mimbrényónak is megváltozott az arckifejezése. Winnetou megfogta Juma-Setár egyik kezét, én pedig a másikat, majd kijelentettem:

- A mimbrényók harcosai három hűségesen egymáshoz tartozó testvért látnak itt. Winnetout, Juma-Setárt és Old Shatterhandet. Jumaölő az életét kockáztatta értem, követett, hogy megmentsen a kínczölöptől és a haláltól. A szabadulás órájában mellettem állt, két ellenséget lelőtt, amikor azok újra el akartak fogni. Végigkísért egészen ideig. Sok felnőtt harcos nem lett volna képes erre!

Erős Bölény ekkor nem bírt tovább uralkodni magán. Kitört belőle az elragadtatás:

- Juma-Setárnak hívják ezt a bátor harcost! Old Shatterhandtől, a nagy sápadtarcútól kapta ezt a nevet, és Winnetou, a híres apacs barátjának és testvérének nevezte őt! Akad-e valaki, aki harcolna azért, mert Old Shatterhand elszívta a békepipát Juma-Setárral? Az jöjjön ide, és húzza ki a kését! Én majd kivágom testéből a lelkét!

Egy pillanatra mély csönd támadt, aztán valaki elkiáltotta:

- Juma-Setár!

Erre mindenki üvölni kezdte:

- Juma-Setár, Juma-Setár!

Senki sem gondolt többé a közelben lévő jumákra. Legfiatalabb harcostársukhoz rohantak, hogy kezet szorítsanak vele. Erős Bölény hálálkodni akart, de Winnetou közbevágtott:

- Testvérem később is elmondhatja, mit érez a szíve, most azonban erre nincs már idő. Későre jár, rövidesen besötétedik. Az őrszem már ott is áll, beszélni akar velünk. Ideje, hogy kikémleljük az ellenséget.

A harcos közelebb lépett és jelentette:

- A jumák eleinte ugyan felénk közeledtek, de aztán visszafordultak, és távoztak ugyanarra, amerről jöttek.

- Milyen közelre merészkedtek?

- A két elöl lovagló felderítő ott állt meg, ahol mi Old Shatterhanddel találkoztunk. Bevárták társaikat, s aztán velük együtt átkutatták a környéket. Rövid vizsgálódás után lassan elügettek.

Winnetou helyeslően bólintott, aztán így szólt a főnökhöz:

- Erős Bölény láthatja, hogy igazam lett. A jumák odébbálltak, de persze csak azért, hogy megpróbáljanak félrevezetni minket. A mimbrényó harcosok maradjanak itt, amíg Old Shatterhand és én vissza nem jövünk.

VÉRTELEN GYŐZELEM

Amikor Winnetouval nyeregbe szálltunk és elügettünk, már annyira bealkonyult, hogy csak nehezen lehetett kivenni a paták nyomát. Nekivágtunk hát vaktában a sötét éjszakának.

Ó, hányszor lovagoltunk már Winnetouval ilyen látszólag ismeretlen cél felé, és az apacs csodálatos ösztöne mindig megtalálta azt, amit kerestünk! Most ismét boldogan csodálhattam rendkívüli éleslátását.

Bár a jumák kelet felé vonultak vissza, nekünk mégsem jutott eszünkbe, hogy ebben az irányban keressük őket. Úgy véltük, hogy az erdő északi oldalát megkerülve nyugatról próbálnak hátba támadni minket. Mindenképpen rájuk kellett találnunk, hogy követhessük és szemmel tarthassuk őket. Ezért az erdő délkeleti sarkától az északkeletihez siettünk, és ott megálltunk.

Eddig szótlánul haladtunk, most azonban megkérdeztem:

- Te még tovább? Vagy menjek én?
- Ahogy Old Shatterhand kívánja - válaszolta az apacs.
- Akkor Winnetou lovagoljon tovább, mert hallása sokkal élesebb, mint az enyém.
- Mi lesz a közös jelünk?
- A megszokott sasvijjogást itt nem használhatjuk, mert sasok errefelé nem fészkelnek. Utánozzuk a pumát, azzal itt éjszaka gyakran találkozhatunk.

Eltűnt a homályban, olyan halkan, hogy alig hallottam lovának dobogását.

Magam is továbbléptettem, majd húsz perc múlva leszálltam, és elnyúltam a fűben. Lovam legelni kezdett.

- Hatatitla, iteskos! - Villám, feküdj le! - parancsoltam rá.

Azonnal engedelmeskedett, s attól kezdve egyetlen fűszálat sem tépett ki. A legelés zajában ugyanis nem hallhattam volna meg a távolabbról jövő hangokat. Szorosan Villám mellé feküdtem, hogy azonnal felfogjam minden észlelését.

Az okos állat időnként fölemelte fejét, és vizsgálódva körülszimatolt. Negyedórai nyugodt fekvés után halk lélegzése hirtelen erősebb fűjtatássá vált. Hegyezni kezdte a fülét, és fejének tartásából megállapíthattam, hogy valamire feszülten vár.

Közelednek tehát! Orrlukait befogtam, és fejét lenyomtam. Ezután hangtalan és mozdulatlan maradt.

A sok-sok ló dobogása egyre közelebbről hallatszott. Aztán sötét tömegként gomolyogtak felém.

Az elől lovagló vagy harminc lépésre lehetett tőlem, s a többiek tömött sorokban követték vezérüket.

A csapat vége után még két harcos csellengett. Sajnos, kissé balrább húzódtak, és körülbelül tizenöt lépésre megközelítettek engem.

Az egyik fickó hirtelen megállította lovát, és felém kémlelt. Meg kellett ijesztenem!

Abban a pillanatban, amikor az egyik juma felém indult, röviden és hangosan fölüvöltöttem, éppen úgy, ahogyan a védekezni készülő puma szokott. A fickó rémulten felkiáltott. A második üvöltés után mindkét lovas sietve elvágtatott. Hála Istennek, a csel sikerült! Pedig üvöltésem könnyen visszacsalogathatta volna az összes többi jumát is!

Alig ültem ismét lóra, máris megérkezett Winnetou.

- Hol vannak? - kérdezte röviden.

- Ott, előttünk.

- Miért üvöltött testvérem kétszer? Egyszer is elég lett volna.

- A jumák megláttak, és el kellett őket riasztanom.

- Uff! Old Shatterhandnek nagy szerencséje volt.

Ezután némán követtük a vörösöket. Két órán át lovagoltunk az erdő északi széle mentén. Amikor délre fordultunk, Winnetou így szólt:

- Rövidesen letáboroznak, és kémeket küldenek ki.

- Lovagoljunk tehát gyorsan eléjük! - feleltem.

Az erdő délnyugati sarkán a jumák csakugyan megálltak.

- Körülnézek - suttogta Winnetou.

Leszállt a lováról, és elsuhan. Hamarosan visszatért. Megállapította, hogy két felderítőt küldtek ki.

Hogy lovaink dobogását ne hallják meg, eltávolodtunk az erdőtől, és nagy kerülővel kanyarodtunk vissza déli szegélyéhez, ahol a kémeknek haladniuk kellett. Ott kikötöttük lovainkat, s a bozótban lefeküdtünk. A felkelő hold ugyan az erdő fáitól még nem látszott, de fényét már észlelhettük. A szélső fák árnyéka már csak néhány ugrásnyira terjedt.

Tíz perc múlva lépéseket hallottunk. A közeledők alakját világosan kivehettük. Az egymás után osonó két férfi közül az első ismerősnek rémlett.

- Én az elsőt, te a másodikat - súgtam oda Winnetounak.

Elhaladtak mellettünk. Utánuk surrantunk. Három gyors ugrással az elől surranó mögött termettem. Közben, hogy Winnetou dolgát megkönnyítsem, egyetlen csapással leterítettem a másodikat. Aztán nyakon ragadtam az elsőt, lerántottam a földre, és gyorsan a mellére térdeltem. Arca fölé hajoltam, és rögtön felismertem Nagy Száját, a jumák főnökét.

Hátrapillantottam. Winnetou már hátra is kötözte a hasán fekvő, elkábult harcos kezét. Ezután hozzám jött, megkötözte a főnököt is a derekáról lecsatolt lasszóval.

Nagy Száj most végre levegőhöz jutott. Szikrázó szemmel, fogát csikorgatva felém sziszegte:

- Old Shatterhand! Csak a gonosz szellem vezethetett ide!

- Nem a gonosz szellem, hanem a mellettem álló harcos - válaszoltam, és az apacsra mutattam. Az erdő fáin mögül előtűnő hold ezüstös sugarai vörös barátom arcára hullottak.

- Winnetou! Az apacsok főnöke! - tört ki a jumából.

- Ez azt jelenti, hogy többé nem szabadulhatsz meg - mondtam, és bólintottam.

- Tévedsz! - rikácsolta. - Harcosaim kiszabadítanak. Mindjárt ideérnek. Elvesztetek. Ha eloldoztok, futni hagylak benneteket.

- Nagy Száj! Tudod-e, kivel beszélsz? Nevetséges, hogy ilyen ostoba módon ijesztgetsz. Ahogy ti a hatalmunkba kerültetek, ugyanúgy elfogjuk összes harcosodat is.

- Elpusztítanak benneteket! - mondta Nagy Száj fenyegetően. Winnetou megjegyezte:

- Megjósolhatom: harcosaid éppen a te parancsodra hagynak fel a védekezéssel és adják meg magukat.

- Soha!

Winnetou ügyet se vetett rá. Hozzám fordult.

- Melyikünk lovagoljon a foglyokkal barátainkért?

- Te dönts, testvérem.

- Én maradok, és szemmel tartom a jumákat.

A juma főnököt Winnetou lovának nyergébe ültettük, majd hozzákötöttük mögéje mászó társát. Lábukat a ló hasa alatt saját lasszóikkal keresztben kötöttük egymáshoz. Kelet felé indultam velük, amerre a mimbrényók táboroztak.

A holdfényben ragyogó úton azonnal vágta be fogtam. Foglyaim sokáig hallgattak. Végül a főnök mégsem tudta magába fojtani azt a kérdést, amelyik annyira nyomta a szívét.

- Kikhez lovagol Old Shatterhand?

- A barátaimhoz - válaszoltam kurtán.

- Melyik törzshöz tartoznak?

- Mimbrényó apacsok.

- Uff! - kiáltotta megdöbbenve. - Erős Bölény a főnökük! A legádázabb ellenségem! Halálomat követeli! Megvédsz tőle?

- Ostoba kérdés. Leköpdöstél, kínczöclőpre szántál...

- Jól bántam veled. Nem éhezted és nem szomjazztál! Ezért talán nem jár köszönet?

- Számíthatsz a hálámra. Erős Bölény elhurcol a mimbrényók vigyamához, hogy ott a kínczöclőpön halj meg. Én pedig gondoskodom majd arról, hogy útközben ne éhez és ne szomjazz.

Elhallgatott. Egy apacs, komancs vagy dakota szégyellt volna velem beszédbe elegyedni. Azok némán és közönyt színelve tűrték volna sorsukat. A déli indiánok nem ilyen hősiesek. A juma főnök tudta, hogy Erős Bölénytől hiába várna kegyelmet, menekülését csak az én jóindulatomtól remélheti. Ezért néhány perc múlva ismét megszólalt:

- Old Shatterhand a vörösök barátja?

- Én a vörösöknek és fehéreknek egyaránt barátja vagyok, ha jók, de ellensége vagyok mindenkinek, aki rossz.

- Rossznak tartasz?

- Rossznak, de azért mégis pártodat fognám, ha te is segítenél nekem. Javítok sorsodon, cserébe azonban tudni akarom, mit követett el Melton és a két Weller!

- Kérdezz! Mindent elmondok.

- Most nem, majd később. Célhoz értünk.

Szélesebb lovainkon gyors vágásban közeledtünk a mimbrényók táborához.

A mimbrényók a fák árnyékába húzódtak, és nem gyújtottak tüzet. Amikor nevemet odakiáltottam nekik, néhányan elém siettek, hogy főnökükhöz vezessenek. Amikor megálltam Erős Bölény előtt, észrevette, hogy a másik lovon két idegen ül. Megkérdezte hát:

- Hol van az apacsok főnöke? Ez a két vörös harcos miért nem száll le?

- Foglyok - világosítottam fel. Azonnal utasította embereit:

- Oldozzátok le a kutyákat, és kötözzétek fákhoz őket!

Azzal hozzám fordult, hogy Winnetouról érdeklődjék, én azonban a szavába vágtam:

- Nem akarod alaposabban szemügyre venni a jumákat?

Közelebb lépett, és föltekintett az elől ülőre, majd izgatottan felkiáltott:

- Uff! Nagy Száj!

- Nagy Száj! Nagy Száj! - hangzott mindenfelől. Mindenki odacsődült, szidalmak és átkok közepette lerángatták volna őket a lóról, ha meg nem akadályozom.

- Vissza! - parancsoltam rájuk. - A két fogoly az enyém. Bántódásuk nem eshet! Oldozzátok le mindkettőt, és egy-egy másik ló nyergébe kötözzétek őket! Azonnal indulunk az erdő túlsó sarkánál táborozó jumák ellen.

- Megtámadjuk őket?

- Úgy hiszem, harcra egyáltalán nem lesz szükség, az ellenséget foglyul ejthetjük vérontás nélkül is.

Két perc múlva már mindenki nyeregben ült. Útközben, míg Erős Bölény mellett az élen haladtam, tájékoztattam mindarról, ami történt.

- Testvérem, Old Shatterhand, nagy veszélyben forgott! - mondta, amikor elbeszélésem végére értem. - A mimbrényó harcosok tudják, hogy a puma még éjszaka sem támad meg lovasokat. Őket nem vezethetted volna félre. A juma kutyáktól azonban megmenekültél, mert azok koponyáját száraz fű tölti ki. Úgy véled, nem kell majd harcolnunk velük?

- Úgy.

- A jumák ugyan gyáva varangyok, de azért biztosra veszem, hogy megpróbálnak védekezni, ha rájuk rontunk.

- Mi egyáltalán nem támadjuk meg őket.

- És mégis leteszik a fegyvert?! - csóválta hitetlenül a fejét.

- Le. Nemsokára mindent megértesz. Most siessünk!

Sebes szélként vágattunk az erdő mentén. Winnetou ott várt már a holdfényben. Lovainkat fatörzsekhez kötöttük, aztán a foglyok őrzéséről is gondoskodtunk. Vörös barátaim új erdőszéli táborában rövidesen olyan csend lett, hogy még a legkitűnőbb juma felderítő is csak nehezen akadt volna ránk.

Winnetou, Erős Bölény és én egymás mellé ültünk, hogy a teendőket megbeszéljük. A többi harcos tiszteletből távol maradt tőlünk.

Alig foglaltunk helyet, a mimbrényó főnök máris türelmetlenül kifakadt:

- Miért ne küzdjünk meg a juma kutyákkal?!

Mi ketten még hallgattunk. Elhatároztam, hogy összebékítem barátaimat és ellenségeimet, és megakadályozok minden vérontást. Biztosra vettem, hogy Winnetou is így gondolkozik. Óvatosan kellett persze érvelnünk, nehogy megsértsük a bosszúra sóvárgó főnököt.

Habozásunk láttán Erős Bölény ingerülten így folytatta:

- Miért nem válaszoltok? Old Shatterhand nem akar összecsapni velük. De hát mi más történhet? Winnetou talán megmondhatja? Csupa fül vagyok!
- A jumák harc nélkül megadják magukat - felelt az apacs.
- Bármennyire megvetem őket, ezt nem hiszem! - heveskedett a főnök.
- Erős Bölény szerint melyik magatartás a helyesebb, a vak hősiesség vagy az előrelátó megfontoltság? - kérdezte Winnetou higgadtan.
- A megfontoltság - ismerte el a mimbrényó.
- Így vélekednek majd a jumák is, ha rájönnek arra, hogy az ellenállás hiábavaló.
- Mit tervel hát apacs testvérem?
- Bekerítjük a jumákat. Nagyon fáradtak, a fűben alszanak. A tábor védelmére nem állítottak ki őrköt.
- Uff! És ha netán sikerült körülzárunk őket?
- Felszólítjuk őket, hogy tegyék le a fegyvert.
- Ugyan már! Ha lóra kapnak, könnyűszerrel kitörnek!
- Nem lesznek lovaik - jelentette ki Winnetou a rá jellemző határozottsággal.

Akkor végre a főnök agyában is kigyulladt a gyertya. Halkan füttyentett.

- Mit tesz Winnetou ezután?
- Intézkedem, hogy Nagy Száj személyesen adjon parancsot a megadásra.
- Úgy akarod kicsikarni belőle ezt, hogy halálosan megfenyegeted? Szerintem csak akkor lenne eleget felszólításunknak, és akkor is csak látszólag, ha azzal a reménnyel kecsegtetjük, hogy megszökhetsz. Ezt azonban senki nem tudja elhiteni veled!
- Ismerek valakit, aki képes erre. Ez Old Shatterhand.
- Old Shatterhand? Miképpen érhetné el?
- Kérdezd meg tőle! Ő tudja, hogy Nagy Száj be akar csapni minket, és éppen ezért lehet majd könnyen lépre csalni őkelmét!

Valóban csodálatos! Winnetou pontosan kitalálta minden gondolatomat!

- Mit tegyünk hát, testvérem? - fordult hozzám a mimbrényó.
- Egyedül Winnetou terve helyes - mondtam. - Ne késlekedjünk hát tovább, hanem hajtsuk végre! Már elmúlt éjfél! A jumákat még hajnal előtt be kell keríteniük!
- Történjék hát minden úgy, ahogy akarjátok. Nem ellenkezem, bár nem egészen értelek benneteket.

Öt embert hagytunk hátra a két fogoly és a lovak őrzésére. Hatvan vörösnek kellett a jumák tábora mögött az erdő bozótjában úgy elrejtőznie, hogy arra senki se menekülhessen el. A többieknek a síkság felől kellett lezárniuk a kört. Úgy döntöttünk, hogy az erdőben Winnetou,

a prérin pedig Erős Bölény parancsol, s minden más feladat rám hárul. Mielőtt elindultunk, Winnetou felszólított:

- Testvérem kísérjen el a lovakhoz!

Azonnal csatlakoztam hozzá.

Eleinte a bozót mentén surrantunk, majd behúzódtunk a fák közé, és a legnagyobb óvatossággal osontunk tovább. Winnetou rövid távközlésként egy-egy embert hagyott hátra. Mire az utolsó harcosnak is kijelölte helyét, éppen az erdő nyugati szélére értünk. A hatvan mimbrényó a vadon felől ív alakban fogta körül a tábor.

Amikor Winnetouval egyedül maradtam, a lombok közül jól szemügyre vettem a jumákat.

Néhányan ott heveredtek le, ahol lovukról leszálltak. A többség azonban szép sorban a szélső fák alatt feküdt. A tábortól jobbra, a legelésző lovak mellett két vörös járkált föl s alá. Winnetou rájuk mutatott.

- Ne öljük meg őket. Kapd el emezt, én majd a másikat teszem ártalmatlanná.

- Testvérem, az öröket óráról órára leváltják. Túl korán fölfedeznének minket. Várnunk kell.

- Igazad van. Térj hát vissza, és mondd meg Erős Bölénynek, hogy induljon el embereivel. Utána siess vissza hozzám!

- Hol találalak meg?

- Itt várok rád.

Amikor visszatértem Erős Bölényhez, a főnök azonnal indulást parancsolt. Lovainkat kantárszáron vezetve, libasorban haladtunk. Az erdősarok közelében elkanyarodtunk, és félkörívben igyekeztünk tovább. Időről időre kijelöltük egy-egy harcos helyét.

Ezek a harcosok azért vitték magukkal lovaikat, hogy a jumák kitörése esetén az ellenséget azonnal üldözőbe vehessék.

Négykézláb ereszkedtem, úgy indultam el arrafelé, ahol Winnetou várt rám. Elém kúszott.

- Az öröket néhány perce leváltották - közölte.

- Kezdhetjük.

- Fehér testvérem azt a harcost intézze el, aki azzal a vörös-sárga lóval közeledik.

Ez az ör épp lassan visszaterelte az elcsatangolt jószágot. A közelemben állt meg, és az eget kémlelte.

Mögéje surrantam, majd bal kézzel torkon ragadtam, jobb öklömmel pedig hatalmas ütest mértem a halántékára. Összerogyott.

Winnetou is elnémitotta a másik őrt. Foglyainkat a két legközelebb álló mimbrényó gúzsba verte; szájukat is betömte. Ezután a lovak eltávolítását kellett végrehajtanunk. Ez könnyen ment. Azon a területen, ahová kicsapták őket, már lelegelték a fűvet, s ezért szívesen követtek minket távolabbra.

A csel sikerült. A lovakat eltávolítottuk, az ellenséget bekerítettük. Rám most az a feladat várt, hogy rábíriam Nagy Száj főnököt az együttműködésre. Be kellett bizonyítanom, hogy jumáit bekerítettük, és a mimbrényók gyűrűjén lehetetlen áttörniük. Eloldoztam hát lábköteléiket, s a derekára hurkolt hosszú szíjat övemhez kötöttem. Indulás előtt így szóltam:

- Nagy Száj most megláthatja harcosait.

Meglepődve bámult rám, majd összevonta szemöldökét, és sötét tekintettel kérdezte:

- Hová akarsz vonszolni?... Csak nem a táborunkhoz?

- Még nem - feleltem talányosan. - No, lódulj!

Elvittem odáig, ahol első őrünk feküdt a bozótban. Mielőtt aztán az erdőben tovább vezettem volna, figyelmeztettem:

- Mostantól kezdve egyetlen szót sem szólhatsz! Az első hangos sóhajra pengém a szívedbe hatol. Itt, érzed?

Késem hegyét ruháján át a bőrébe szúrtam. Rémülten, de fojtott hangon kérlelt:

- Ne szúrj! Csendben maradok.

Az első földön hasaló őrszemet már látta, elmentünk a másodikhoz. Hogy a fák közt uralkodó sötétben ellenségnek ne nézzenek, fojtott hangon odaszóltam:

- Old Shatterhand vagyok! Nem történt semmi?

- Nem, egyelőre még alszanak.

Így mentem Nagy Szájjal egyik strázsától a másikig. Az őrlánc másik végénél találkoztunk az apacsok főnökével. Amint megpillantotta a jumát, rögtön kitalálta szándékomat.

- Azért jöttél, mert meg akarsz győződni arról, hogy az ellenség közül senki sem surranhat ki? Szégyen, hogy vezetőjük ennyire hasznavehetetlen. Rémes ébredésük lesz, hiszen ha nem adják meg magukat, az elsőtől az utolsóig agyonlőjük őket.

Elváltunk Winnetoutól, és a szabadban folytattuk utunkat őről őrre, amíg végig nem jártuk a kör e nagyobbik felét is. Útközben természetesen Erős Bölénnyel is találkoztunk, hiszen ennek az ívnek ő volt a parancsnoka, ő bezzeg nem találta ki, miért hoztam magammal Nagy Szájjal. Barátságtalanul kérdezte:

- Miért cipeli magával Old Shatterhand ezt a kutyát?

- Majd megtudod - feleltem. - Mit gondolsz, sikerülhet-e valamelyik jumának kimenekülnie a gyűrűből?

- Nagyon jól tudod, hogy ez lehetetlen. Aki megkísérelné, azt lelőnénk.

- Ezt akartam hallani. Golyóitok minél többet pusztítsanak el közülük! Csak el ne fogjon a szájalom!

- Szájalom?! - nevetett föl haragosan. - Vajon sajnálta-e ez a kutya a gyermekeimet? Megölte volna őket! Egyetlen juma sem kap kegyelmet!

Nagy Száj arcába köpött, és dülva-fülva távozott. Reméltem, hogy dühös viselkedése kellő hatást tett Nagy Szájra. Úgy láttam, itt az idő, hogy puhítani kezdjem:

- Embereid csak úgy maradhatnak életben, ha leteszik a fegyvert!

- Átszáguldanak rajtatok, és kitörnek a hurokból!

- Hol vannak a lovaik?

Válasz helyett oda mutatott, ahol a jószágok legeltek.

- Az már mind a mienk! Nem vetted észre?

- Uff! - kiáltotta döbbenet.

Lesütötte szemét, és csak hosszú idő múlva pillantott föl ismét.

- Ha most tüzeltek, akkor ez közönséges mészárlás, mert harcosaim gyanútlanul alszanak!

- Nem romboltad-e le te is hadüzenet nélkül a mimbrényók falvait? Nem akartad-e megölni Erős Bölény két fiát és a leányát? Ők sem sejtették, hogy te is a völgyben vagy. Nem támadtad-e meg a Hacienda del Arroyót, nem raboltad-e ki, nem perzselted-e föl, és nem ölted-e meg lakóinak nagy részét? Amit ti követtetek el, közönséges rablás és mészárlás! Ha most mi ölünk le titeket, akkor ez csak gaztettetek igazságos megtorlása lesz.

Nem válaszolt. A hold közben pályája legmagasabb pontjáról ezüstös sugaraival elöntötte a jumák táborát. Nagy Száj bátortalanul tekingetett hol jobbra, hol balra. Egyszer csak fölkapta a fejét.

- Uff! Most, most! - kiáltotta félhangosan.

Valóban, a jumák közül valaki felállt és körülnézett. Senkit sem ébresztett föl, hanem elindult arra, amerre a lovak zöme legelt.

- Elveszett! - jelentette ki letörten a főnök. - Nyomban meghalljuk azt a lövést, amelyik leteríti.

- Nem - válaszoltam. - Úgy esik fogságba, ahogy te. Winnetou ugyanúgy elnémítja, ahogy én tettem veled. Figyeld meg!

- Úgy történt, ahogy mondtam. A gyanútlanul ballagó jumát villámgyorsan földre rántotta az apacs, majd az ájult harcost vonszolva eltűnt a fák közt.

- Legyőzte! - mormogta csüggedten Nagy Száj.

- Még hozzá úgy, hogy embereid semmit sem vettek észre. Bár én jobban örültem volna, ha az a juma lármát csap. Minek annyit várni? Harcosaink türelmetlenül lesik a támadás jelét.

Két ujjamat úgy emeltem a szájamhoz, mintha füttyenteni akarnék. A főnök tüstént kérlelni kezdett:

- Állj! Ne add meg még a jelet! Várj!

- Mire? Sorsotokat úgysem kerülhetitek már el.

- Hiszen azt ígérted, hogy pártfogásodba veszel, ha őszintén beszélek!

- Hirtelenében nem emlékszem...

Természetesen csak azért háritottam el, hogy aggodalmát fokozzam. Kapkodva folytatta:

- Nem felejthetted el!... Az igazságot akartad megtudni tőlem!

- Vagy úgy! Csakugyan! De hát az sem menthet meg, mert úgysem teszed meg azt, amit kívánok.

- Mi lenne az?

- Parancsold meg harcosaidnak, hogy tegyék le a fegyvert!

Megszégyenülten horgásztatta le a fejét. Hogy zavarát fokozzam, hozzáfűztem:

- Ámbár azzal se sokat érnél, hiszen úgysem hinnék neked. Gyanítanám, hogy csak cselből teszed. Nos, ezért inkább jelt adok a harc kezdetére.

- Várj még, várj, és hallgass meg!

- Beszélj gyorsan! Ne fecséreljük az időt!

- Igazad van! Mindent megteszek, amit kívánsz, csak hogy ne koncoljátok föl harcosaimat. Ha a mimbrényók vért látnak, akkor neked még sokkal nehezebb dolgod lesz. Talán nem is tudsz majd megmenteni minket!

- Nekem is ez a meggyőződése - jelentettem ki hidegen.

- Siess hát! Akadályozd meg a vérontást!

- Akkor gyérünk Erős Bölényhez és Winnetouhoz. Nekik is mondd meg, hogy parancsot küldesz harcosaidnak, és megadásra szólítod fel őket.

- Vezess hát!

A legközelebbi őrszemmel üzentem Erős Bölénynek és Winnetounak, hogy Nagy Száj hajlandó fegyverletételre felszólítani harcosait. Ezután a jumák főnökét visszavittem oda, ahol a többi foglyot őrizték.

Parancsot adott, majd halkan, hogy a mimbrényó örök ne hallják, közölte velük ígéretemet. Nyomatékkal hozzátette:

- Tudjátok, hogy Old Shatterhand mindig teljesíti ígéretét.

- Állom a szavam - erősítettem meg állítását.

Ezután először is a leendő követek lábát tettem szabaddá, majd az öt mimbrényó ör közül kettővel a három juma harcost és Nagy Szájat elvezettem a körülzárt tábor felé.

Amikor ráakadtam Winnetoura és Erős Bölényre, a mimbrényó főnök izgatottan elém sietett.

- Igaz, hogy ez a juma kutya valamennyi harcosát hajlandó kiszolgáltatni nekünk?

- Igen.

- Akkor vagy csodát műveltél, vagy lóvá tettek! Légy óvatos!

Winnetou a rá jellemző nyugalommal letorkolta:

- Nincs olyan juma, aki becsaphatná Old Shatterhandet. Tudják már a követek, hogy mit kell mondaniuk?

- Még két dologra szeretném felhívni a figyelmüket - jegyeztem meg. - Amint kijelentik harcosaid, hogy hajlandók engedelmeskedni, a mimbrényók kört képeznek. A jumáknak egyenként kell a körbe belépniük és fegyvereiket átadniuk.

- Beleegyezem. És mi lesz javainkkal?

- Lovaitok természetesen a mi hadizsákmányunk. Amit a Hacienda del Arroyo megtámadásakor raboltatok, azt elveszük tőletek, és visszaadjuk a hacienderónak. Van még kérdésed?

- Nincs.

- Akkor a követek induljanak el!

A három juma elment, hogy kellemetlen feladatát teljesítse. A táborba érve fölébresztették társaikat. Zavarodott futkosás kezdődött, majd a felharsanó dühös üvöltésből megtudhattuk, hogy óriási izgalom tört ki. Erős Bölény komoran kijelentette:

- Most nekünk esnek! No, de mi majd ellátjuk a bajukat!

- Amint rájönnek arra, hogy valóban bekerítettük őket, rögtön lehiggadnak - csitítottam.

- Felindultságukban fegyvert ragadnak! - kötötte az ebet a karóhoz Erős Bölény.

- Hamar észre térnek, mert amit üzentem nekik, reményt ébreszt bennük.
- Csak nem szabadulással kecsegtetted őket?
- Még sokkal többet is ígértem. Nagy Szájat minden emberével együtt titokban szabadon engedem. Elvágom a kötelékeiket.
- Hogy vetemedhettél erre - förmedt rám dühösen - a mi hozzájárulásunk nélkül?! Megőrültél?!

Nem folytathatta. Winnetou olyan erősen ragadta meg a karját, hogy a fájdalom belefojtotta a szót.

- Miért óbégat vörös testvérem, mint valami fogfájós vénasszony? Hallottál talán olyan esetről, amikor Old Shatterhand megfontolatlanul cselekedett?
- Úgy?! Torkig vagyok már a nagy bölcsességével! - morogta a főnök még mindig dühösen. Azzal haragosan elfordult, néhány lépésnyire eltávolodott tőlünk, és leheveredett. Winnetou arcán enyhe mosoly suhant végig, de szótlán maradt. Úgy éreztem, magyarázattal tartozom neki, ezért így szóltam:
- Azért ígértem meg, mert biztosra veszem...

- Psau! - szakított félbe. - Nem szükséges, hogy Old Shatterhand mentegetőddzék. Tudom, hogy túljár a jumák eszén. Erős Bölény derék főnök, de gondolatai csak olyan messzire szállnak, amennyire tomahawkját hajítja. Hirtelen haragú, de gyorsan megengesztelődik. Majd bocsánatot kér testvéremtől.

Az ellenséges táborban az izgalmak lassan lelohadtak. A jumák fölmérték helyzetüket. A három követ egyike csakhamar visszatért hozzánk, és jelentette:

- Három legidősebb harcosunk Old Shatterhannel, Winnetouval és Erős Bölénnyel kíván beszélni.
- Átjöhetnek.

A harcos visszafutott, majd nemsokára feltűnt a három öreg. Takaróikon kívül még felsőruhájukat is levetették, hogy lássuk, nem rejtegetnek maguknál fegyvert. Erős Bölény akkor visszajött hozzánk. A követek üdvözöltek minket, majd a legidősebb udvariasan hozzám fordult.

- Nagy Száj, a jumák fogságba esett főnöke azt parancsolta nekünk, hogy mi is adjuk meg magunkat. Ilyen esetre még mi sem emlékezünk. Megengeded-e nekünk, két híres vörös testvéreddel együtt, hogy mi is megtekinthessük a bennünket körülzáró mimbrényó harcosokat?
- Sejtem, mi indít erre, de rajtatok már ez sem segít - válaszoltam. - Teljesítem hát kívánságotokat!

Winnetou vezetésével végigjárták vonalainkat. Amikor visszatértek, a hold sugarai már a pirkadó hajnallal viaskodtak. Lesütött szemmel, szótlánul álltak előttünk, majd végül szószólójuk kijelentette:

- Belátjuk, hogy főnökünk, Nagy Száj nem parancsolhatott mást.
- Akkor hát megadjátok magatokat?
- A te foglyaid vagyunk.

A „te” szót különösen hangsúlyozta. Az én foglyaim akartak lenni, mert megígértem, hogy szabadon engedem őket.

- Most menjetek vissza, és szolgáltatassátok be fegyvereiteket, de egyenként!

Míg a három öreg visszafelé ballagott, kiválasztottunk harminc mimbrényót arra a célra, hogy az ellenség az általuk képezett körben tegye le a fegyvert. A csoport a tábortól körülbelül ötven lépésre állt fel. Winnetou néhány mimbrényó harcos segítségével a már lefegyverzett jumákat azonnal megkötöztette, és a fűbe fektettette. A motozás gyorsan ment, bár a jumák feneketlen iszákjából előkerülő holmíró sokszor nehezen lehetett megállapítani, vajon a harcos tulajdona-e, vagy a haciendáról való.

A délelőtti legnagyobb része elmúlt már, mire végeztünk. A jumák úgy feküdtek egymás mellett, akár a krumpliszsákok.

Ezután végre ehettünk. Ebéd után elhatároztuk, hogy a forró déli órák alatt pihenünk.

SAJNÁLATOS FÉLREÉRTÉS

Amikor énám került a strázsák ellenőrzésének sora, s a mimbrényó főnök fölébresztett, szinte fáradtabbnak éreztem magamat, mint lefekvéskor. Nagyot nyújtózkodva ropogtattam sajgó izmaimat. Az éppen szolgálatban lévő tíz ór lelkiismeretesen járkált föl s alá. Úgy szemmel tartották a foglyokat, hogy egyetlen gyanús mozdulatot sem tehettek. Nagy Száj a többiektől távolabb, mozdulatlanul, alvást színelve feküdt, de amikor elhaladtam mellette, megszólított. Érdeklődtem, mit kíván. Csodálkozó arccal válaszolta:

- Hát Old Shatterhand ezt még kérdi? Szabadságot!

- Meghiszem azt...

- Megakadályozhat-e valaki abban, hogy elvágd kötelékeimet?

Hangosan fölkacgattam. Több alvó föl is ébredt, s az örök valamennyien felém tekintettek.

- Miért nevelsz? - mérgelődött. - Hiszen megígérted!

- Azt ígértem, hogy harcosaiddal együtt szabadítalak meg.

- Akkor találj rá alkalmat, de olyan gyorsan, ahogy csak tudsz! Teljesítsd ígéretedet!

- Feltétlenül! És hogy állunk a tiéddel? Addig nem engedlek el, amíg nem feleltél kérdéseimre.

- Én viszont csak szabad emberként válaszolok!

Már éppen újra föl akartam kacagni, amikor Erős Bölény, aki a közelben feküdt, s akiről eddig azt hittem, hogy alszik, most fölugrott, és rám ripakodott:

- Old Shatterhand Nagy Szájjal beszélt. A szavakat ugyan nem értettem, de a lényeget azért kitaláltam.

- Ha így van, akkor nem értem, miért nem maradtál fekvé. Neked is szükséged van a nyugalomra.

- Hogyan pihenhetnék akkor, amikor azt látom, hogy elárulnak?

- Megmondaná vörös testvérem, hogy ki árulja el?

- Te!

- Én? Elárulak? Nekem hűtlenséget még soha senki sem vethetett a szememre! Ha te engem árulónak tartasz, akkor az csak azért lehetséges, mert a Nagy Szellem megzavarta elmédet. Sajnálalak érte.

Azzal faképnél akartam hagyni. Ő azonban utánam ugrott, és dühösen megragadta a karomat.

- Kétségbe vonod épelméjűségemet? Azt hiszed, hogy büntetlenül sértegetheted a mimbrényók főnökét?! Húzd ki a késedet, és küzdj meg velem! Ezt a gyalázatot csak vérrel lehet lemosni!

Nemcsak ordítózása, hanem eltorzult arca és szikrázó szeme is bizonyította, hogy a forrófejű embert elragadta az indulat. Harcra készen elém állt. Higgadtan válaszoltam:

- Árulónak nevezted. Lehet harcost ennél súlyosabban megsérteni? Ha idegen vágja ezt a szót a szemembe, akkor úgy sújtok le rá, hogy örökre fekvé marad. Te azonban barátom vagy, föltételezem hát, hogy megzavarodtál.

- Ne gyanakodjam, amikor látom, hogy amíg mi alszunk, addig te szabadon akarod engedni Nagy Szájját?

Kezemet a vállára téve komolyan kijelentettem:

- Jegyezd meg, hogy amikor Old Shatterhand örködik, akkor a többiek nyugodtan alhatnak. Ezzel fejezzük is be a dolgot.

Újból el akartam menni, de ő ismét visszatartott, és ismét rám förmedt:

- Nem! Vedd elő késedet, mert különben ledöflek!

Erős Bölény kiabálására a többi indiánnal együtt Winnetou is fölriadt. Hozzánk lépve megkérdezte:

- Vörös testvérem miért akar harcolni Old Shatterhanddel?

- Mert csejt szó ellenünk! Tárgyalt Nagy Szájjal!

- Megnyugtathatlak, bármit teszt, néped érdekében teszt. És ha a földön mindenki elárul, ő akkor is hű marad hozzád!

- Meggyőződtem az ellenkezőjéről. Harcolnia kell velem!

Élvezet volt látni azt a tekintetet, amellyel Winnetou tetőtől talpig végigmérte. És ugyancsak élvezet volt hallani azt a hangot, amellyel megkérdezte:

- Testvérem nevetségessé akar válni saját harcosai előtt?

Ez még jobban felbőszítette Erős Bölényt. Vadul bömbölte:

- Még te is ingerelsz? Nézz az izmaimra!

- Ha Old Shatterhand úgy akarja, pengéje már az első döfésnél a szívedbe hatol.

- Ha nem hajlandó harcolni velem, akkor gyáva!

Erre már Winnetou is összehúzta szemöldökét. Arcvonásai azt a jól ismert kifejezést öltötték: megkeményítette lelkét. Egyetlen vállrándítással döntött.

- Erős Bölény rosszul döntött. Szégyent vall! Mindkét testvérem fogadjon el engem döntőbírónak. Én már készen állok, megkezdődhet a harc életre-halálra.

Erős Bölény szeme szilajon szikrázott. Ha dühbe gurult, elvesztette józan ítélőképességét: olyankor sok komizságot követett el, s ezért tekintélyét már régen elvesztette volna, ha nem olyan ügyes vezető. Bár jócskán ötvenes évei végén járhatott, megőrizte óriási erejét és mozgékonyágát. Nem csupán egyenrangú ellenfélnek kellett tekintenem, ő ugyanis komolyan vette a harcot, míg én kíméletes akartam lenni.

Késemet bal kezemben tartattam, hogy jobb öklöm szabad legyen. Elvakult ellenfelem ezt észre sem vette.

A harcosok közelebb húzódtak, valamennyi arcon a feszült várakozás kifejezése ült, különösen a főnök két fián, bár igyekeztek eltitkolni aggodalmukat.

Winnetou, mielőtt jelt adott, megkérdezte:

- A mimbrényók főnökének mi az utolsó kívánsága halála előtt?

- Pusztuljon az áruló! - rikácsolta Erős Bölény.

- Fehér testvérem mit üzen barátainak? - kérdezte ezután az apacs tőlem.

- Figyelmeztessék Erős Bölényt, hogy gyermekeit én mentettem meg, és fiának én adtam nevet.

Azt hittem, hogy ezzel észre térítem a főnököt, de tévedtem. Acsarogva harsogta:

- Áruló nem követelhet hálát! Vért akarok látni, vért!

A harcot tehát nem lehetett elkerülni. Winnetou felé bólintottam; ő fölemelt kézzel, hangosan kihirdette:

- Kezdődjék a küzdelem!

Erős Bölény szálfagyenesen állt előttem. Nem akar elsőként támadni? Nyilván ki akarja fárasztani éberségemet, hogy aztán hirtelen rám vesse magát. Leejtettem késemet, mert biztosra vettem, hogy él ezzel az alkalommal. Fölkiáltott:

- Látjátok, mennyire fél Old Shatterhand?

Lehajoltam késemért. Jól sejtettem, sebezhetőségemet nem hagyta kihasználatlanul. Meg is tette a döntő lépést. Sorsa ezzel megpecsételődött. A döfés pillanatában oldalt ugrottam, majd fölpattantam közvetlenül támadóm mellett, ökölbe szorított jobbommal teljes erőmből lesújtottam a hült helyem fölé hajló alak tarkójára. Élettelen tömegként zuhant a földre. Kitéptem ujjai közül a kését, majd a hátára fordítottam, hogy mellére térdelve saját pengémet szegez- zem torkának. Ellenfelem tágra nyílt, üveges szemmel és nyitott szájjal meredt rám. Sötét, viharvert arca szinte megkövült, és tagjai meg sem rándultak. Főlegyenesedtem, és Winnetouhoz fordultam.

- Testvérem döntse el, hogy ki győzött!

Az apacs letérdelt, hogy megvizsgálja a mimbrényó főnököt. Amikor fölkelt, arca nagyon komolynak látszott.

- Old Shatterhandnek sziklakemény az ökle. Még akkor is halálra zúzza ellenfelét, amikor nem akar ölni.

Letérdeltem, hogy alaposabban megvizsgáljam ellenfeletem.

Szíve, ha gyengén is, de dobogott. Élt tehát. Megmozdult az ajka, majd egész testén valami öklendező rángás futott végig. Minden erejét megfeszítve úrrá akart lenni benualságán. Felálltam, és a körülöttem álló vörösöknek kijelentettem:

- Lelke még nem távozott el!

Ebben a pillanatban Erős Bölény lassan fölemelkedett, és mereven reám mutatott. Arcán a borzalom kifejezése ült.

- Old Shatterhand öklében a halál lakik! Szúrja kését a szívembe, de úgy, hogy többé ne lássak és ne halljak semmit!

Úgy állt elém, mint aki a halálos döfést várja. Megfogtam kezét, fiaihoz vezettem, majd az ifjabbikhoz fordultam.

- Bátyádnak nevet adtam, neked most legalább ugyanannyit adok, visszaadom apádat. Mondd meg neki, hogy többé ne kételkedjék Old Shatterhandben!

Az öreg egy ideig mereven figyelte arcomat, aztán lesütötte szemét, majd visszatért helyére, és ott szomorúan lekuporodott. A többiek is szétszéledtek, de elaludni csak kevesen tudtak. Amikor örködésem lejártá után Winnetou felváltott engem, megkérdezte tőlem:

- Kitalálhatom, mit beszéltél Nagy Szájjal? Azt követelte, hogy már ma engedd szabadon, de azt nem közölte veled, amit tudni akarsz.

- Szó szerint ez történt. Testvérem előtt nincs titok.

- Nem is akarja megmondani a hazug. Mit határozta?

- Azt, amit Winnetou testvérem.

- Ismered gondolataimat. Mi sohasem törekszünk vérontásra, de Nagy Száját mégsem menthetjük meg. Ha szabadon engednék, magunkra vállalnánk a felelősséget mindazért a gáztettért, amit a jövőben elkövetne... Most azonban ideje, Sarli, hogy végre pihenni térj...

A réám erőszakolt párviadal ellenére olyan nyugodtan és mélyen aludtam, hogy magamtól föl sem ébredtem. Amint felköltöztek, elindultunk.

Már közeledett az este, amikor abba a szűk szakadékba értünk, amelyik arra a síkságra nyílt, ahol a rablott állatokkal visszamaradt júnák táboroztak.

Itt már óvatosan kellett haladnunk, felderítők előreküldése is célszerűnek látszott. A feladat fontossága miatt magamra vállaltam a kémkedést. Amikor fiatal barátom, Jumaölő meghallotta ezt, hozzám lépve tisztelettudóan arra kért:

- Hadd menjek el Old Shatterhanddel, hiszen a terepet jól ismerem.

- Te már sokat segítettél nekem, és nevet is szereztél magadnak. Előtted már nyitva áll a nagy tettek felé vezető út. Neked már nincs szükséged rám. Küldd ide öcsédet! Szeretném, ha ő kísérne el!

- Old Shatterhand nagyon jószívű. Öcsém feltétlenül méltó lesz erre a bizalomra.

Leszálltunk lovainkról. Erős Bölény kisebbik fiával gyalog mentem tovább. A fiú nesztelenül lépkedett mögöttem, és egyetlen szót sem szólt. Néha-néha hátranéztem, és gyönyörködtem büszke pillantásában. A boldog önérzet kifejezése ült fiatal, lágy arcvonásain.

Olykor észrevettem, hogy akaratlanul is felzárkózik mellém, de aztán nyomban újra lemarad. Nyilvánvalóan szeretett volna valamit mondani nekem, de nem merte elkezdni a beszélgetést. Ezért biztatóan odaszóltam:

- Fiatal testvérem jöjjön bátran mellém!

Azonnal engedelmeskedett.

- Apádról, Erős Bölényről szeretnél szólni. Igazam van? Azt akarod megkérdezni, miért ajándékoztam neked apád életét? Azért tettem így, mert meg akartam kímélni attól a szégyentől, hogy életét tőlem kapja ajándékba. Tőled pirulás nélkül elfogadhatja. Értesz már?

Kis ideig gondolkozott, aztán felsóhajtott.

- Most ismét megkönnyebbült a szívem. Old Shatterhand szavai bölcssek. Híres fehér testvérem apám életét nekem adta, illő hát, hogy az enyém viszont az övé legyen. Old Shatterhandnek csak egy szavába kerül, s én a halálba megyek érte!

- Azt kívánom, hogy élj, derék harcos és jó ember légy. Gondoskodom majd arról, hogy amíg ezen a vidéken vagyok, mellettem maradj.

Megragadta kezemet, és szívéhez szorítva, túláradozó szeretettel mondta:

- Bár több életem volna! Mind Old Shatterhandnek adnám!

- Tudom! Hálás ifjú vagy, s így azon az úton jársz amelyiken minden más erény is terem. Szedd fel mindet idejében, mert mennél tovább vársz, annál ritkábban találsz majd rájuk.

Mélyet sóhajtott. Szavaim szívébe hatoltak, s úgy látszott, hogy termékeny talajra hullottak.

Gyorsan alkonyult. A szakadéokban már homály borongott. Élesebben kellett hát figyelniük. A szakadéokban nem tartózkodott ellenség. Szerencsére még idejében értünk a torkolatához, hogy a lenyugvó nap utolsó sugarainál alaposan körülnézhessünk.

Amikor megszöktem a jumák fogságából, a szakadék közelében táboroztak. Azóta azonban a rengeteg rablott állat ezt a környéket kopárrá legelte, s ezért tovább kellett vonulniuk.

Hirtelen észrevettem, hogy az egyik juma a távoli legelőről a szakadék felé közeledik. Hogy az ifjú mimbrényó rátermettségéről meggyőződjem, megkérdeztem:

- Ugye, te is látod azt a harcost? Mit gondolsz, eljön egészen ideig?

- Itt akar várni társaira, akik téged üldöztek.

- És miért csak most jön? Nappalra miért nem állítottak ide őrt?

- Világosban nincs szükség vezetőre.

- Kitűnően válaszoltál. Az elméleti tudás azonban nem elegendő.

- Mondja meg Old Shatterhand, hogy mit tegyek?

- El akarom fogni ezt a jumát.

Szavaim izgalomba hozták, s ettől bronz arca még sötétebb lett.

- Old Shatterhandnek csak ki kell nyújtania a kezét, és a juma nem menekülhet.

- Neked nincs kezed?

Örömtől csillogó pillantását reám vetette.

- Magyarázza meg Old Shatterhand, hogy mit kíván, s én végrehajtom.

- Érdemed nem lenne teljes, ha az én tanácsom szerint cselekednél. Fontold meg tehát gyorsan, mit kell tenned.

Elszántan szemügyre vette a környéket. Arcáról lerítt a vállalkozó szellem.

- Tudom már, mi a teendőm! - jelentette ki rövidesen. - Szerintem a juma bejön a szakadékba.

- Magam is ezt tartom a legvalószínűbbnek.

- Búvóhelyet keresek, s onnan lepem meg.

- Hol rejtőzöl el?

- A mögöttünk lévő sziklán.

Valóban, néhány lépésnyire mögöttünk a sziklafalban, körülbelül két méterre az út fölött, hasadék húzódott.

- Föl tudsz mászni azon a sima kövön?

- Semmiség! - válaszolta nyugodtan.

- Akkor igyekezz! Gyorsan és határozottan!

Mókusként kapaszkodott föl a sziklafal kiugrásához. Amikor lehasalt, eltűnt a szemem elől.

A juma már csak háromszáz lépésnyire lehetett. Elrejtöztem a közelben, s arra gondoltam, hogy a fiú vállalkozása még jelenlétemben sem veszélytelen. Feszülten vártam tehát az elkövetkező pillanatokat; a dolog értelmi szerzője lévén, a következményekért is felelősnek éreztem magam.

Időközben a juma annál a saroknál állt meg, ahol az előbb mi leskelődtünk, és nem jött közelebb. Lassan föl s alá járkálni kezdett. Többször is megközelítette a fiú rejtekhelyét, de sohasem annyira, hogy felülről puskatussal föbe lehessen kólintani.

Türelmesen vártam hát legalább öt percig. Ezalatt annyira besötétedett, hogy már húsz lépésre is alig láttam. Már éppen elhatároztam, hogy közelebb lopódzom, amikor furcsa hang ütötte meg a fülem. Mintha bottal tökre ütöttek volna. Aztán hörgő nyögést hallottam, majd ismét az előbbi tompa hangot.

Tovább már nem kellett társamért aggódnom. A mimbrényó félhangos kiáltással odahívott.

A juma fölé hajoltam. Már gúzsba kötve hevert, az ütéstől még mindig kábán.

Megkérdeztem:

- Ismersz?

- Old Shatterhand! - válaszolta döbbenten.

- Ha kedves az életed, akkor az igazat valljad! Csatlakoztak-e hozzátok újabb jumák azóta, hogy távoztam?

- Nem.

- Velünk jössz, s ezért lábadat szabaddá teszem.

Bokáján eloldottam a hurkot, de két karját a törzséhez kötöztem, majd a lasszó végét magamhoz erősítettem. Így biztosan tartottam. A sötétség ellenére gyorsan visszaértünk, mert most nem kellett meglepetéstől tartanunk.

Amikor közöltem Winnetouval megfigyeléseimet, kijelentette:

- Könnyű lesz elfognunk őket. Mennyi mimbrényóval üssünk rajtuk?

- Embereink fele is elegendő, hogy egy se menekülhessen közülük. Az itt hagyott foglyok őrzésére ki ügyeljen?

- Erős Bölény, mert Winnetounak és nekem részt kell vennünk a rajtaütésben.

- Jobban szeretném, ha mellettem maradna. A párviadal óta egészen megváltozott. Maga elé bámul, és egyáltalán nem törődik semmivel sem, ami körülötte történik.

- Ez nem lehet akadálya annak, hogy a foglyok őrzését rábizzuk. Mivel mindenképpen a kínzócsölpön akarja őket megöletni, biztosra vehetjük, hogy nem követ el hibát.

Erős Bölény ezt a beszélgetést nem hallotta, mert nem tartózkodott a közelünkben. Fiával és az elfogott jumával hozzám mentem.

- Miért nem ül a mimbrényók főnöke Winnetou mellett? - kérdeztem. - Főbenjáró dolgokról tanácskoztunk.

- Mi lehet fontosabb elveszett hírnevemnél! - válaszolta komoran.

- A fiad dicsősége sem érdekel?

- Jumaörlőről beszélsz?

- Nem, a kisebbik fiadról.
- Annak még neve sincs.
- Híres harcos lesz. Az imént már bizonyítékát is adta.
- Azzal, hogy veled ment? Ez igazán nem hőstett. Az ellenség kifürkészésére bármelyik fiú képes.
- Elfogására is? Itt áll előtted az a juma, akit foglyul ejtett. Leütötte és lasszójával megkötözte. Erre mégiscsak meglágyult Erős Bölény szíve. Fölemelkedett, és Kezét kisebbik fia szívére tette.
- Ne irigyeld bátyád nevét, mert Old Shatterhand majd neked is utat mutat. A fogoly a tiéd, a kínzócsölpön te adhatod majd neki a halálos döfést.
- A foglyokat rád kell bízunk, s ehhez itthagyjuk neked harcosaid felét - buzdítottam.

Fejbólintással közölte, hogy beleegyeznek a dologba.

Ezután kiválasztottuk azokat a harcosokat, akiket magunkkal vittünk. Ellovagoltunk a szakadék kijáratához, s ott a lovakat kísérőinkre bíztuk. Tudtuk, meg kell előznünk a váltást: az új őr rövidesen megérkezik. Winnetouval eléje osontam hát, hogy olyan távol fogjuk el, ahonnan lovaink topogását nem hallhatja még. Alig várazkodtunk két percet, máris hallottuk a közeledő lépéseit. Szétsurrantunk. Én balra, Winnetou jobbra. Amikor a juma közénk ért, két oldalról megragadtuk, és száját befogva zajtalanul társainkhoz cipeltük.

Ezután Winnetouval a jumákhoz lopóztunk. Ellenségeink megkönnyítették dolgunkat, mert valamennyien a most legelőnek használt terület közepe táján egy rakásban üldögéltek, és csak négyen járkáltak föl s alá, hogy az állatokat együtt tartsák.

Ezeket minden nehézség nélkül elintéztük. Egyiküket, az üldögélők körülzárása után, követként társaihoz küldtem. Tíz percet adtam nekik arra, hogy letegyék a fegyvert. A megadás azonban még ennyi ideig sem tartott.

Ezután követet küldtem Erős Bölényhez, és megkértem, hogy a többi mimbrényóval és a foglyokkal együtt jöjjön utánunk. Táborunk rövidesen megélénkült. Winnetouval úgy állapodtam meg, hogy a rablott állatokat már másnap elindítjuk a hacienda felé.

Számomra most már csak az látszott fontosnak, hogy beszélhesek Nagy Szájjal. Meg akartam valamit tudni a mormonról és szándékáról. Reméltem, hogy legalább némi támpontot kapok, s hogy abból aztán következtetés útján rájövök az igazságra. Úgy tettem tehát, mintha csupán a foglyok kötelékeit akarnám átvizsgálni, pedig kizárólag hozzá szándékoztam eljutni. Amikor az ő szíjait tapogattam, rám mordult:

- Miért ütöttél rajta harcosaimon?
- Azért, hogy visszaadhassam a rablott állatokat a hacienderónak.
- De hiszen don Timoteo többé már nem is haciendero - mondta vigyorogva.
- Hát akkor ki az?
- A Meltonnak nevezett sápadtarcú. Megvette Don Timoteo haciendáját. Ő pedig elment.
- Melton tehát most tulajdonosként a haciendán tartózkodik?
- Nem tudom.
- Akkor legalább azt mondd meg, hogy mi történik a lengyel és német bevándorlókkal!

- Nem mondhatom meg, mert magam sem tudom.

- Nem vitatkozom tovább! Ez az utolsó este, hogy veletek vagyok. Holnap reggel elválok Erős Bölénytől. Ő majd saját legelőire szállíttat és a kínczölöpön ölet meg titeket.

Úgy tettem, mintha el akarnék menni. Ez használt.

- Várj még! - kiáltotta utánam, amikor már néhány lépést eltávolodtam.

- Nos? - kérdeztem ismét feléje fordulva.

- Valóban szabadon engedsz, ha mindent elmondok?

- Valóban. De hát te úgysem tudsz semmit.

- De tudok, csak Melton azt kívánta, hogy hallgassak.

- Nos hát, mit tervez a bevándorlókkal?

Sokáig töprengett némán, mintha kibúvót akarna találni, de aztán bevallotta:

- El akarja adni őket.

- Eladni? Embereket eladni? De hiszen ez képtelenség!

- A sápadtarcúak talán nem üznek a feketékkel rabszolga-kereskedelmet?

- Most nem feketéről van szó. Sápadtarcúakat nem szoktak rabszolgaként elkótyavetyélni.

- Hallottam olyan gonosz kapitányokról, akikhez senki sem szegődik el matrónak, ezért vagy rabolják, vagy veszik őket.

- És hol van a hajó főnöke?

- Libertadban. Mindent elmondtam, amit tudok. Teljesítettem hát kívánságodat, és most követelem, hogy te is teljesítsd az enyémet.

- Valóban? Az a történet, amit elmondtál, elejétől a végéig hazugság. Hallottál te olyan hajóskapitányról, aki asszonyokat és gyerekeket vesz matrónak?

- Teljesítettem ígéreteimet, s ezért most neked is teljesítened kell a tiédet!

- Arra adtam a szavamat, hogy akkor oldozlak föl, ha elmondod nekem az igazságot. Hazudtál, tehát nem engedlek szabadon!

Faképnél hagytam, de nem mentem túlságosan messzire. Amíg ugyanis Nagy Szájjal beszélgettem, észrevettem, hogy a mögötte lévő bokor meg-megrezdül. Odanéztem, ahol az előbb még Erős Bölény ült, de már nem láttam sehol. Amikor aztán leültem Winnetou mellé, ő enyhe mosollyal az ajkán kijelentette:

- Fehér testvérem beszélt Nagy Szájjal. Megfigyelte eközben a jumák főnöke mögött levő bokrot?

- Meg.

- Erős Bölény még mindig bizalmatlankodott. Remélhetőleg most végre belátja, hogy nincs igaza.

Winnetou mindig ilyen kristálytisztán következtetett. Most is, bár nem hallotta, mit beszélek a jumával, tudta, hogy köztem és Nagy Száj közt minden kapcsolat megszakadt.

Akkor bukkant föl Erős Bölény. Harcosai kisebb csoportjai közt ödöngött, és úgy tett, mintha mellettünk is el akarna menni. Winnetou azonban nyájasan rászólt:

- Erős Bölényt az előbb nem láttam a helyén. Utánanézett vajon, mit lehet itt a bokrok mögött találni?

- Nem értem az apacsok főnökét - dünnyögte a mimbrényó, láthatólag zavartan.

- Talán azt hallgatta a cserje mögül, hogy Old Shatterhand mit beszél Nagy Szájjal?

- Uff! Winnetou tehát megfigyelt engem?

- Erős Bölény most már bizonyára azt is tudja, hogy fehér testvéremet igazságtalanul sértette meg.

Ez a megjegyzés csak fokozta a mimbrényó zavarát. Egy ideig tusakodott büszkeségével, de aztán mégiscsak győzött benne az irántam érzett barátság, és beismerte:

- Igen, nagyon igazságtalanul bántam Old Shatterhaddel. Árulónak neveztem. Lehetetlen, hogy ezt meg tudja nekem bocsátani!

- Megbocsátom - mondtam megnyugtatóan. - A fejed, ugyan indulatos, de a szíved jó. Beláttad, hogy tévedtél, tehát én ezt többé már nem hánytorgatom fel. Elmúlt. Ne beszéljünk többet róla.

- Igen, hallgassunk róla. Többé nem fordulhat elő. Igazoltad magad, bár nem sokat értettem abból, amit a jumával beszéltél. Nem adták el tehát a fehér bőrű bevándorlókat?

- Nem. Eladás helyett inkább gyalázatosan becsapta őket Melton és a két Weller.

Mivel Winnetou csak sejtette, de pontosan nem értette, hogy mit beszéltünk, mindent elmondtam neki. Figyelmesen végighallgatott, majd rövid, elmélyedt hallgatás után megkérdezte:

- Melton a birtokkal együtt a bevándorlókat is megvette?

- Feltételezem. Ezért aggódom ennyire értük. Ha Melton lett a gazdájuk, akkor nagyon rosszul állhat a szénájuk!

- Valamit nem értek. Melton előbb elpusztíttatta a haciendát, hogy értéktelenné tegye, s aztán mégiscsak megszerezte magának. Az ő számára tehát ez még elpusztítva is értékes?

- Nyilván másképpen akarja tehát hasznosítani, másfajta munkára akarja kényszeríteni a bevándorlókat. Minden bizonnyal alávalóságot tervez, s én ettől akarom megvédeni ezeket az idegeneket, akik nekem honfitársaim.

- Winnetou felajánlja ehhez eszét és karját.

- Köszönöm! Nem szabad késlekednünk, nem szabad haboznunk. Nem lovagolhatunk tehát azokkal az állatokkal, amelyeket vissza kívánunk tereltetni a haciendára. Ha velük mennénk, akkor négy napnál is több időre lenne szükségünk ahhoz, hogy a haciendára érjünk.

- Nem, valóban nem mehetünk velük. Külön kell lovagolnunk. És Erős Bölény mit csinál? Elkísér minket?

- Szívesen veletek lovagolnék - válaszolta a főnök. - Testvéreim is beláthatják azonban, hogy helyesebb, ha a fogoly jumákkal maradok. Harcosaimnak vezető kell, annál is inkább, mert meg kell őket osztanom. A foglyokat is el kell szállítanunk, s az állatokat is el kell terelnünk a haciendára.

Ezt jól megmagyarázta. Egyébként nem is óhajtottam, hogy ez a hirtelen haragú férfiú velünk jöjjön. Winnetouval kettesben sokkal könnyebben érünk célt. Helyeseltem hát elhatározását, az apacs pedig kijelentette:

- Vörös testvérem nagyon helyesen beszélt. Nekünk azonban szükségünk lenne még valakire, aki elkísérne minket.

Ezt a javaslatot tüstént felhasználtam két védencem érdekében.

- Éppen ezért arra kérem Erős Bölényt, hogy két fiát adja mellénk. Okosak, bátrak, és bebizonyították, hogy követként is használhatók. Egyetért ezzel barátom, Winnetou?

- Az a helyes, ha minden úgy történik, ahogy Old Shatterhand mondja - jelentette ki az apacs, és bólintott.

A mimbrényók főnöke büszkén fogadta, hogy gyermekei fiatalságuk ellenére ilyen kitüntetésben részesülnek.

Figyelem!

A történet itt csak megszakad, de nem ér véget. Tovább dúl a törzsi háborúság a mimbrényók meg a jumák közt, és a gonosz emberkufárok tovább fenekednek a balsorsú bevándorlók ellen. Hogy sikerül-e Winnetou testvéremnek és jómagámnak meg derék, bajtársainknak megakadályoznunk a legnagyobb szerencsétlenséget, arról a regény következő kötetében, az *Igazságos megtorlás* címűben adok majd számot.

Old Shatterhand